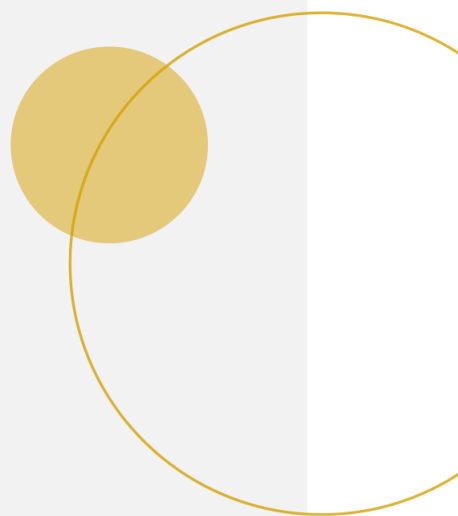

Jaarverslag 2023

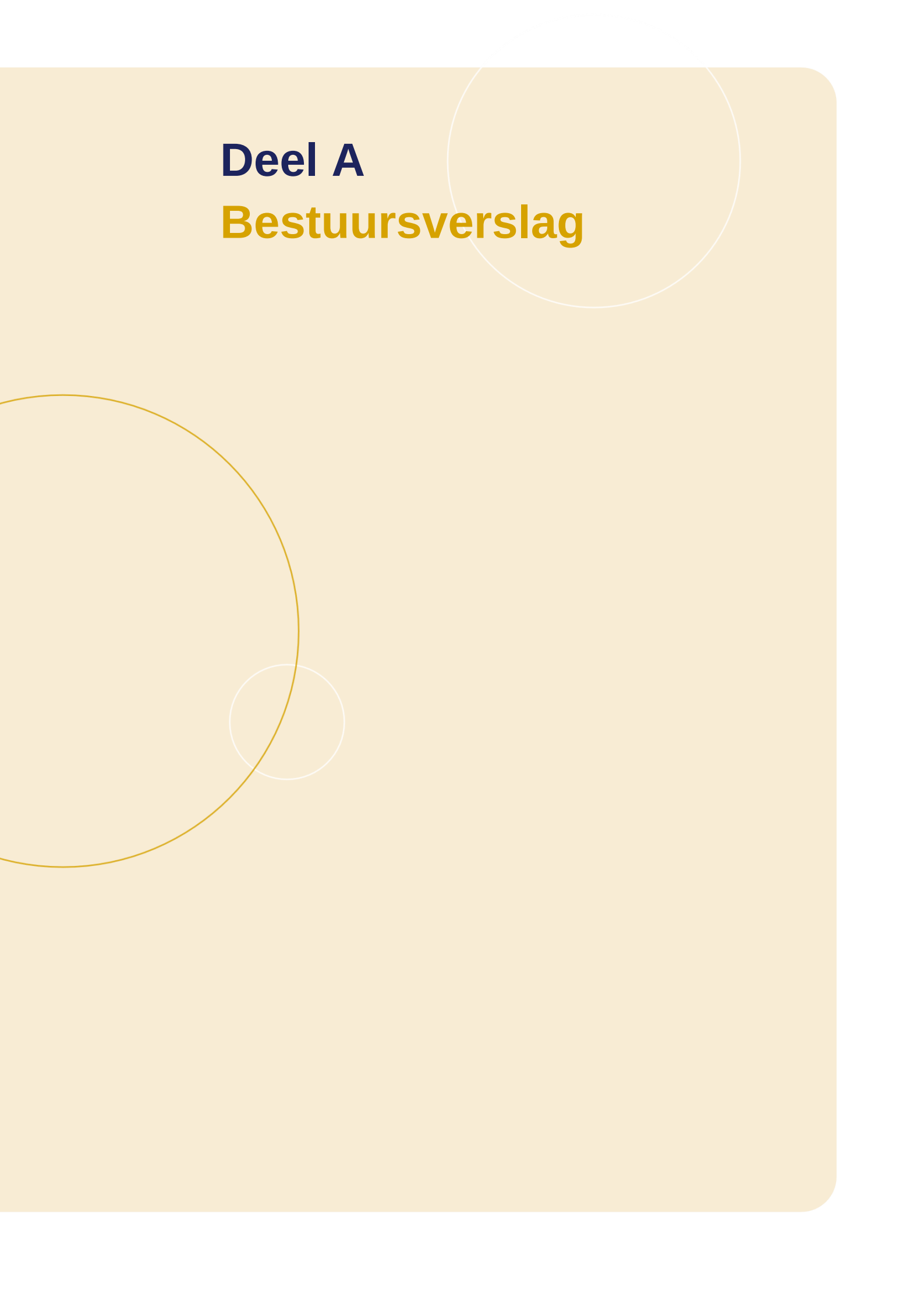

Inhoudsopgave

	Deel A Bestuursverslag	5
1.	Inleiding	6
1.1	Algemeen	6
1.2	Strategisch Manifest 2023-2027	6
1.3	Onderwijs	6
1.4	Financieel resultaat	7
2.	Organisatie en besturing	8
2.1	Juridische structuur en organogram	8
2.2	College van Bestuur	9
2.3	Scholen	9
2.4	Verslag RvT	10
2.4.1	<i>Samenstelling</i>	10
2.4.2	<i>Commissies</i>	11
2.4.3	<i>Bezoldiging</i>	11
2.4.4	<i>Functies en nevenfuncties</i>	11
2.4.5	<i>Situaties van tegenstrijdig belang</i>	12
2.4.6	<i>Bestuurlijke situatie</i>	12
2.4.7	<i>Uitoefening wettelijke taken</i>	12
2.4.8	<i>Specifieke thema's</i>	14
2.5	Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	15
2.5.1	<i>Samenstelling</i>	15
2.5.2	<i>Specifieke thema's</i>	15
2.6	Klachten en bezwaren	16
2.6.1	<i>Procedures</i>	16
2.6.2	<i>Samenstelling commissies</i>	16
2.6.3	<i>Ingediende bezwaren en klachten</i>	17
2.6.4	<i>Vertrouwenspersonen</i>	17
2.7	Naleving branchecode	17
2.8	Horizontale verantwoording	19
2.9	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	19
2.10	Aanvullende bekostiging technisch vmbo	20
2.11	Sociale veiligheid	20
3.	Missie, visie en strategie	22
3.1	Missie en visie	22
3.2	Strategie	22
3.2.1	<i>Strategisch manifest 2023-2027</i>	22
3.2.2	<i>Resultaten</i>	23
3.3	Investeringsagenda 2023-2024	25

4.	Onderwijs	27
4.1	Opvang van nieuwkomers	27
4.2	Corona	27
4.3	Nationaal Programma Onderwijs	27
4.4	Examens 2022-2023	30
4.5	Praktijkonderwijs	30
4.6	Voortgang SOVON-brede trajecten	32
4.7	Leerlingenaantallen	32
4.8	Toegankelijkheid en toelating	33
4.9	Internationalisering	33
4.10	Besteding middelen passend onderwijs	34
4.11	Toekomstige ontwikkelingen onderwijs, onderzoek en kwaliteitszorg	35
5.	Personeel	36
5.1	Kengetallen	36
5.1.1	<i>Samenstelling personeelsbestand</i>	36
5.1.2	<i>In- en uitstroom</i>	38
5.1.3	<i>Ziekteverzuim</i>	40
5.2	Docenten	42
5.2.1	<i>De functiemix</i>	42
5.2.2	<i>Bevoegdheden</i>	44
5.3	Werkdrukmiddelen	45
5.3.1	<i>Individueel Keuzebudget</i>	45
5.3.2	<i>Collectieve werkdrukmiddelen</i>	46
5.4	Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	47
5.5	Strategisch personeelsbeleid	47
5.5.1	<i>Professionalisering</i>	47
5.5.2	<i>Nieuw personeelssysteem</i>	48
5.5.3	<i>Ontwikkeltijd</i>	48
5.5.4	<i>Vacatures en lerarentekort</i>	48
5.5.5	<i>Plannen personeelsbeleid voor 2024</i>	48
6.	Huisvesting, ICT, facilitaire zaken	50
6.1	Investeringsbeleid	50
6.2	Huisvesting scholen	50
6.3	Facilitaire zaken	51
6.4	ICT	51
6.5	Initiatieven duurzaamheid	52
7.	Toekomst- en continuïteitsparagraaf	53
7.1	Ontwikkeling leerlingenaantallen	53
7.2	Personele bezetting in fte	53
7.3	Meerjarenbegroting	54
7.3.1	<i>Balans</i>	54

7.3.3	<i>Staat/Raming van Baten en Lasten</i>	56
7.3.4	<i>Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem</i>	59
7.3.5	<i>Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden</i>	61
7.3.6	<i>Risicoparagraaf in geld</i>	62
7.3.7	<i>Beschrijving van de belangrijkste risicobeperkende maatregelen</i>	68
7.3.8	<i>Rapportage toezichhoudend orgaan</i>	68
8.	Allocatie van middelen: de kaderbrief	69
8.1	Financieel kader, bijdragen aan BMO, bovenschools en risicofondsen	69
8.1.1	<i>BMO en bovenschools</i>	69
8.1.2	<i>Risicofondsen</i>	70
	Deel B Jaarrekening	71
9.	Jaarrekening	72
9.1	Samenvatting resultaat 2023	72
9.2	Balans per 31 december 2023	73
9.2.1	<i>Toelichting op de balans ten opzichte van 2022:</i>	73
9.3	Staat van baten en lasten	75
9.3.1	<i>Baten</i>	75
9.3.2	<i>Lasten</i>	76
9.4	Kasstroomoverzicht over 2023	78
9.6	Grondslagen jaarrekening 2023	79
9.6.1	<i>Algemeen</i>	79
9.6.2	<i>Toegepaste standaarden</i>	79
9.6.3	<i>Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling</i>	79
9.7	Toelichting behorende bij de balans	85
9.8	Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten	89
9.9	Financiële kengetallen	100
9.10	Treasurybeleid	102
9.11	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	104
9.11.1	<i>Meerjarige financiële verplichtingen</i>	104
10.	Overige gegevens	106
10.1	Controleverklaring	106
10.2	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	106
10.3	Gebeurtenissen na balansdatum	106
10.4	Samenwerkingsverbanden vo, bve en overige instellingen	106
Bijlage C2	Bestemming van het exploitatiesaldo	108

The background features three decorative circles: a large white circle in the top right, a large gold circle on the left side, and a smaller white circle overlapping the bottom of the gold circle.

Deel A

Bestuursverslag

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (verder: SOVON).

Een jaar waarin we, naast de aanhoudende aandacht voor goed onderwijs, onder andere het Strategisch Manifest 2023-2027 hebben afgerond en vastgesteld. We vertellen hier graag meer over in het jaarverslag.

1.2 Strategisch Manifest 2023-2027

In 2022 zijn wij gestart met de ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan van SOVON voor schooljaar 2023-2024 tot en met 2026-2027.

Het College van Schoolleiders (het overlegorgaan van College van Bestuur en eindverantwoordelijk schoolleiders van SOVON) heeft aan de hand van de 'Kennisagenda' van het Nationaal Regieorgaan Onderwijs een eerste selectie gemaakt van speerpunten voor de nieuwe strategische periode.

Deze selectie is getoetst bij (en onderschreven door) de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en haar achterban en de voltallige schoolleiding (rectoren, directeuren, plaatsvervangers en afdelingsleiders) van SOVON tijdens twee sessies in november 2022. De laatste sessie, die met de Raad van Toezicht, vond plaats in februari 2023.

De opbrengsten van de sessies zijn uitgewerkt in het Strategisch Manifest 2023-2027 met als motto: Leren voor iedereen. Parallel hieraan hebben de scholen hun nieuwe schoolplannen voor dezelfde periode uitgewerkt.

1.3 Onderwijs

Het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs bepaalde ook in 2023 ons dagelijks handelen. Daarbij hebben de scholen verschillende initiatieven genomen. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4.

Net als in 2022 is er in 2023 onderwijs verzorgd voor verschillende groepen Oekraïense leerlingen. Wij zijn trots deze groep leerlingen een helpende hand te kunnen bieden.

Hoewel de coronapandemie gelukkig achter ons ligt en het onderwijs op onze scholen eindelijk weer 'normaal' verloopt, heeft een deel van onze leerlingen helaas ook nu nog te kampen met de gevolgen van de pandemie. Daarbij moet worden gedacht aan onderwijsachterstanden en impact op hun sociaal welbevinden.

Mede met behulp van de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs hebben onze scholen in 2023 diverse activiteiten aangeboden om de leerlingen in dit kader extra ondersteuning te bieden.

Ruim 91% van onze examenleerlingen in het schooljaar 2022-2023 is geslaagd. Wij zijn tevreden over dit resultaat.

Helaas ontkomen ook de SOVON-scholen niet aan de demografische daling van de leerlingpopulatie in onze regio. De leerlingenaantallen op de SOVON-scholen op peildatum 1 oktober 2023 zijn met bijna 1,6% gedaald ten opzichte van 2022.

1.4

Financieel resultaat

Financieel sluiten wij het jaar 2023 af met een exploitatieresultaat van bijna € 0,9 miljoen negatief. Hiermee is het exploitatieresultaat, bijna € 0,8 miljoen voordeliger dan de begroting. Door het negatieve resultaat neemt ons mogelijk bovenmatig eigen vermogen af tot ruim € 2 miljoen.

Een uitgebreide toelichting op en analyse van het financiële resultaat is te vinden in hoofdstuk 9.

2. Organisatie en besturing

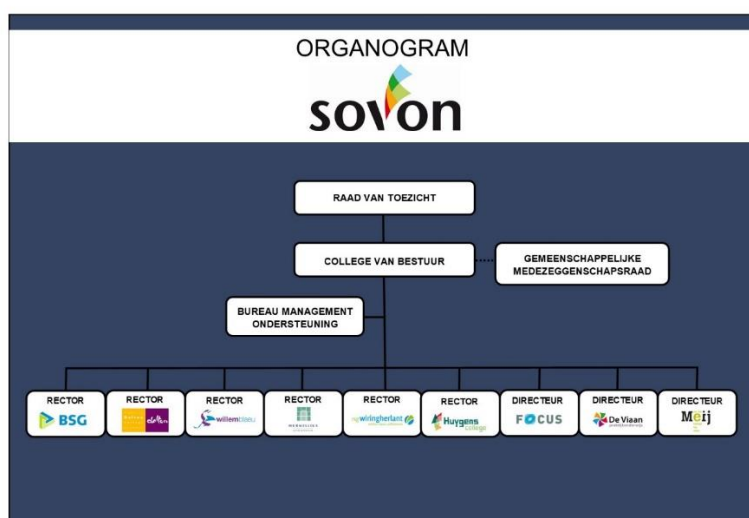
2.1 Juridische structuur en organogram

SOVON is een openbare stichting ex artikel 42b van de Wet op het voortgezet onderwijs. De gemeenten Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard (momenteel Dijk en Waard) en Wieringermeer (momenteel Hollands Kroon) hebben in 2001 de instandhouding van de openbare school of scholen voor voortgezet onderwijs overgedragen aan de stichting.

De stichting kent een eenhoofdig College van Bestuur (verder: CvB) en een Raad van Toezicht (verder: RvT). Als externe toezichthouder fungeren de gemeenteraden van de bovengenoemde vestigingsgemeenten van SOVON. De gemeenteraad van de gemeente Alkmaar is (mede namens de raden van de andere vestigingsgemeenten) belast met het benoemen van de leden van de RvT van SOVON, het goed- of afkeuren van voorgenomen besluiten tot het openen of sluiten van scholen en het – in geval van ‘ernstige taakverwaarlozing en/of handelen in strijd met de wet’ door bestuurder en/of RvT – ontbinden van de stichting.

Belangrijke partijen in de besluitvorming binnen SOVON zijn verder de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (verder: GMR), die advies- dan wel instemmingsrecht heeft op een aantal onderwerpen, en het College van Schoolleiders (verder: CvS), waarin het CvB en de eindverantwoordelijk schoolleiders maandelijks overleg voeren over actuele onderwerpen en waarin de schoolleiders het CvB adviseren over belangrijke besluiten.

De ondersteuning van bestuur en schoolleiding vindt plaats door het Bureau Management Ondersteuning (verder: BMO). De scholen worden geleid door een rector of directeur. Zie onderstaand organogram.

Organogram SOVON

In de organisatie van SOVON neemt het Van der Meij College een bijzondere positie in. Deze vmbo-school is feitelijk een bovenbouwlocatie vmbo-beroepsgericht van de 'moederscholen' osg Willem Blaeu, Stedelijk Dalton College Alkmaar en csg Jan Arentsz. De besturen van SOVON en csg Jan Arentsz hebben (ruim vijftien jaar geleden) een coöperatie opgericht waarin de school bestuurlijk-juridisch is ondergebracht. De directeur van het Van der Meij College staat onder gezamenlijke aansturing van de colleges van bestuur van SOVON en csg Jan Arentsz.

2.2 College van Bestuur

SOVON heeft een eenhoofdig CvB, bestaande uit de heer dr. R.B.M. Rigter. Uit hoofde van zijn functie maakt de heer Rigter (onbezoldigd) deel uit van een aantal lokale en regionale overlegorganen, waaronder de Raden van Toezicht van beide samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs¹ (Noord-Kennemerland en Kop van Noord-Holland), de TOP groep (overleg bestuurders regio Noord-Holland-Noord), de regionale Stuurgroep Voortijdig Schoolverlaten, het overleg over de Regionale Educatieve Agenda en de Raad van Advies van Hogeschool Inholland.

Van 1 januari 2023 tot 15 april 2023 was dhr. H. Klaassen in verband met persoonlijke omstandigheden van dhr. Rigter formeel waarnemend bestuurder. Dhr. Rigter heeft deze periode gebruikt om gedeeltelijk op te bouwen. Na 15 april 2023 heeft dhr. Rigter zijn werkzaamheden weer volledig opgepakt. Dhr. Klaassen is dhr. Rigter ook na 1 april bij blijven staan als bestuurlijk adviseur.

2.3 Scholen

Het bestuur van SOVON is het bevoegd gezag van negen scholen, in de gemeenten Alkmaar (osg Willem Blaeu, Stedelijk Dalton College Alkmaar, Murmellius Gymnasium, praktijkschool De Viaan en het Van der Meij College), Bergen (Berger Scholengemeenschap), Dijk en Waard (Huygens College Heerhugowaard en praktijkschool Focus) en Hollands Kroon (rsg Wiringherlant). Het Van der Meij College in Alkmaar is een bestuurlijke samenwerking tussen SOVON en csg Jan Arentsz, die bovenbouw vmbo-onderwijs (vmbo-bl en -kader) verzorgt voor osg Willem Blaeu, het Stedelijk Dalton College Alkmaar en de (betreffende) vmbo-afdelingen van csg Jan Arentsz. De volgende tabel geeft een overzicht van alle SOVON-scholen.

¹ Per 1 augustus 2023 heeft dhr. Rigter in overleg met de Inspectie de functie van lid Raad van Toezicht van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Kop van Noord-Holland neergelegd. Sindsdien is hij in de Deelnemersraad van dit samenwerkingsverband vertegenwoordigd.

Gemeente/school	Brinnummer
Alkmaar:	
osg Willem Blaeu	01XF
Stedelijk Dalton College Alkmaar	19ZQ
Murmellius Gymnasium	20AA
De Viaan (praktijkonderwijs)	19YT
Van der Meij College	01XF01, 19ZQ02, 02JA03
Bergen:	
Berger Scholengemeenschap	16ST
Heerhugowaard:	
Huygens College Heerhugowaard	19ZX
Focus (praktijkonderwijs)	08UV
Hollands Kroon:	
rsg Wieringerland	17DD

Scholen ressorterend onder SOVON met BRIN-nummers.

2.4

Verslag RvT

2.4.1

Samenstelling

De RvT bestond in 2023 uit de volgende leden:

- Mevrouw mr. S. van Ketel, voorzitter (tot 1 januari 2026);
- Mevrouw H. Winters MBA, lid (tot 1 januari 2025);
- De heer mr. R.K. van Rijn MBA, lid (tot 1 januari 2028);
- De heer A. Amhaini, lid (tot 1 juli 2023), en
- De heer R.J.F. Winter RA CPC Msc, lid (tot 1 januari 2024).

De heer Winter en de heer Amhaini hebben voor het verstrijken van hun eindtermijn het lidmaatschap neergelegd. Bij de heer Winter was er sprake van mogelijk tegenstrijdige belangen vanwege het aanvaarden van een functie als voorzitter van een PO schoolbestuur in de regio. De heer Amhaini heeft aangekondigd zijn lidmaatschap per 1 juli 2023 te willen beëindigen. In verband met hun vertrek is de heer F. Jonkers per 1 januari 2024 benoemd tot nieuw lid van de RvT. Het vijfde lid van de RvT wordt per 1 maart 2024 ingevuld door de heer T. Cohen.

Gelet op de Code Goed Onderwijsbestuur voor het voortgezet onderwijs is de benoemingstermijn van leden van de RvT van SOVON in 2023 statutair aangepast van maximaal tweemaal vijf jaar naar maximaal tweemaal vier jaar. De termijn van vier jaar geldt voor de nieuwe leden RvT de heer Jonkers en de heer Cohen. Voor zittende leden die herbenoemd kunnen worden voor een tweede termijn, bedraagt de eventuele tweede termijn ook vier jaar.

2.4.2

Commissies

De RvT werkt met drie commissies. De remuneratiecommissie adviseert de RvT over haar rol als werkgever van de bestuurder. De auditcommissie adviseert de RvT over het financieel beleid van SOVON (inclusief de begroting en de jaarrekening). De commissie onderwijs en kwaliteit, die medio 2023 is gestart, adviseert de RvT over haar rol in het toezicht op de onderwijskwaliteit van de SOVON-scholen; een rol die de komende jaren aan belang toeneemt in het toezicht door de Inspectie van het Onderwijs (verder: de Inspectie).

De samenstelling van de RvT-commissies was in 2023 als volgt:

- Remuneratiecommissie: mevrouw Van Ketel en de heer Van Rijn.
- Auditcommissie: de heer Winter en de heer Amhaini (tot 1 juli 2023). Vanaf 1 juli 2023 de heer Winter en mevrouw van Ketel . Leden van de auditcommissie namens de GMR: de heren B. Zonneveld (lid GMR, personeelsvertegenwoordiging Murmellius Gymnasium) en de heer M. Fernée (lid GMR, ouder Stedelijk Dalton College Alkmaar). Bij de vergaderingen van de auditcommissie kunnen de voorzitter CvB en de controller van SOVON als gast worden uitgenodigd, hetgeen in 2023 ook steeds het geval was.
- Commissie onderwijs en kwaliteit: de heer Van Rijn en mevrouw Winters. Op verzoek van de RvT worden de besprekingen van deze commissie ondersteund door de bestuurlijk ondersteuner onderwijs en kwaliteit.

2.4.3

Bezoldiging

De beloning van de RvT is in overeenstemming met de richtlijnen van de VTOI en bedraagt € 7.000 per jaar voor de leden en € 10.575 per jaar voor de voorzitter. Deze bedragen gelden tot en met 2024. Op dat moment wordt geëvalueerd of de beloning van de RvT van SOVON nog in lijn is met geldende voorschriften en opvattingen.

2.4.4

Functies en nevenfuncties

De leden van de RvT hadden in 2023 de volgende hoofdfuncties en al dan niet betaalde overige nevenfuncties.

Mevrouw S. van Ketel

Hoofdfunctie: advocaat bij Nineyards Law gespecialiseerd in het arbeidsrecht.

Nevenfuncties: geen.

Mevrouw H. Winters

Hoofdfunctie: directeur-bestuurder ABC Huis.

Nevenfunctie: bestuurslid Public Libraries 2030 (onbezoldigd).

Nevenfunctie: lid 4 mei comité gemeente Alkmaar (onbezoldigd).

De heer R.K. van Rijn

Hoofdfunctie: wethouder en eerste locoburgemeester gemeente Aalsmeer (portefeuilles: financiën, economische zaken, werk en inkomen, recreatie en toerisme, openbare ruimte, verkeer, wonen, bedrijfsvoering (tot en met 16 maart 2023). Vanaf 1 februari 2024 Directeur MBO Media, Mediacollege Amsterdam.

Nevenfunctie: lid Raad van Toezicht bij Dunamare Onderwijsgroep in Haarlem e.o. (bezoldigd).

Nevenfunctie: reserveofficier Koninklijke Landmacht (bij aanstelling bezoldigd, daarna onbezoldigd).

De heer R.J.F. Winter

Hoofdfunctie: directeur bestuursbureau ASKO in Amsterdam (tot en met 14 september 2023), lid college van bestuur van Stichting Surplus in Schagen (vanaf 15 september 2023).

De heer A. Amhaini

Hoofdfunctie: interim bovenschools directeur (bedrijfsvoering) bij Stichting BOOR Rotterdam.
Nevenfunctie: lid Raad van Toezicht en voorzitter Auditcommissie bij Esprit Scholen in Amsterdam (bezoldigd).

2.4.5

Situaties van tegenstrijdig belang

De heer Winter vervult vanaf 15 september 2023 de functie van voorzitter van Stichting Surplus (een PO schoolbestuur). Zowel vanuit de code goed bestuur PO als vanuit de code goed bestuur VO is deze functie in beginsel lastig verenigbaar met de rol van lid RvT bij SOVON. Vanuit het oogpunt van continuïteit, en in het bijzonder het borgen van de financiële expertise binnen de RvT, is nagegaan of het mogelijk is het lidmaatschap van de RvT van de heer Winter voort te zetten tot 1 januari 2024. Hierover is advies ingewonnen bij de VTOI. Het advies van de VTOI wijst uit dat tijdelijke voortzetting van het lidmaatschap van de heer Winter als lid RvT vanuit het oogpunt van continuïteit en financiële expertise mogelijk is, mits mogelijke belangenverstrengeling wordt voorkomen door de afspraak dat de heer Winter geen bemoeienis zal hebben in eventuele beraadslaging en besluitvorming met betrekking tot Campus De Terp.

Ook heeft er ten aanzien van de tijdelijke voortzetting van het lidmaatschap van de heer Winter als lid van de RvT van SOVON afstemming plaatsgevonden met de RvT van Stichting Surplus. De RvT van Stichting Surplus heeft de heer Winter, gelet op het belang van continuïteit van de financiële expertise binnen de RvT van SOVON, toestemming gegeven tot tijdelijke voortzetting van het lidmaatschap van de RvT van SOVON.

Per 1 januari 2024 is de heer Winter niet langer lid van de RvT van SOVON.

2.4.6

Bestuurlijke situatie

In paragraaf 2.2 is de bestuurlijke situatie aan het eind van 2022 geschetst die ontstond door onfortuinlijke persoonlijke omstandigheden bij de heer Rigter. Na de jaarwisseling van 2022 naar 2023 heeft de heer Rigter zijn werkzaamheden stapsgewijs hervat. De RvT is verheugd dat de heer Rigter zijn werkzaamheden heeft kunnen oppakken en bedankt de heer Klaassen voor zijn bereidheid om als waarnemend bestuurder in te springen toen dit nodig was en om de heer Rigter vanaf 15 april 2023 als bestuurlijk adviseur te blijven bijstaan.

2.4.7

Uitoefening wettelijke taken

In het verslagjaar heeft de RvT haar wettelijke taken als volgt uitgevoerd:

- Goedkeuring (meerjaren)begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch beleidsplan.

Op 23 juni 2023 heeft de RvT de jaarrekening en het bestuursverslag over 2022 goedgekeurd. Ook op 23 juni 2023 heeft de RvT het Financieel beleidsplan 2024-2028 en de Kaderbrief begroting 2024 goedgekeurd, na een positief advies van de auditcommissie.

De (meerjaren)begroting 2024 t/m 2028 is op 15 december 2023 goedgekeurd, na een positief advies van de auditcommissie. Op 13 oktober 2023 heeft de RvT het Strategisch Manifest 2023-2027 goedgekeurd. Voorafgaand hieraan is de RvT meerdere keren meegenomen in de plannen en heeft de RvT suggesties meegegeven om te zorgen dat het Strategische Manifest 2023-2027 een levend document blijft binnen SOVON.

- Naleving wettelijke voorschriften

Onderdeel van beoordeling door de RvT van de begroting en jaarstukken, vormt de vraag of SOVON conform toepasselijke wettelijke voorschriften opereert. Uit de goedkeuring van onder andere de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 kan worden opgemaakt dat deze beoordeling positief is.

- Omgang met code goed bestuur

De wijze waarop (bestuur en toezichthouder van) SOVON conform de toepasselijke code goed bestuur opereert, staat beschreven in paragraaf 2.7.

- Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Belangrijk onderdeel van de beoordeling door de RvT van de jaarstukken is verder, of over het verslagjaar sprake is geweest van rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Uit de eerder vermelde goedkeuring van de (meerjaren) begroting en de jaarrekening 2022 kan worden opgemaakt dat ook deze beoordeling positief is. Illustratie van de aandacht van de RvT voor de rechtmatigheid en doelmatigheid van bestedingen in het verslagjaar is de inhoudelijke bespreking van de trimesterrapportages. Daarnaast is ook dit jaar, net als voorgaande jaren, de renovatie/nieuwbouw van de Berger Scholengemeenschap door de RvT actief gevolgd en regelmatig met de bestuurder besproken.

- Benoeming externe accountant

Met ingang van het verslagjaar 2019 is Van Ree de externe accountant van SOVON. De samenwerking met Van Ree verloopt naar tevredenheid van de RvT. Conform geldende richtlijnen zal na vijf jaar, na het jaarwerk van de accountant over verslagjaar 2023, een evaluatie plaatsvinden over de inzet van deze accountant en wordt op basis daarvan een besluit genomen over mogelijke hercontractering.

- Optreden als werkgever van het bestuur

De werkgeversrol van de RvT is belegd in de remuneratiecommissie. De commissie heeft in 2023 tweemaal vergaderd.

- Evaluatie van het bestuur

Belangrijk onderwerp van gesprek in de remuneratiecommissie is de evaluatie en beoordeling van het functioneren van de bestuurder. Ook in het verslagjaar is dit thema in de commissie aan de orde geweest.

Een belangrijk thema in 2023, dat ook al in 2022 speelde, was de mogelijke intensivering van de samenwerking met andere besturen. In 2023 hebben meerdere sessies plaatsgevonden waarbij de geledingen vanuit het personeel van de scholen en het stafbureau van zowel SOVON als csg Jan Arentsz is gevraagd om input te leveren op de vraag wat de mogelijkheden voor een meer intensieve vorm van samenwerking zijn. De Argumentenfabriek heeft dit proces begeleid en heeft op basis van de input uit de sessies een document opgeleverd met mogelijke voor- en nadelen van een intensievere samenwerking tussen SOVON en csg Jan Arentsz. Ook de leden van de RvT hebben hier meerdere keren met elkaar over gesproken. Inmiddels is deze oriënterende fase afgerond en wordt een besluit voorbereid over het al dan niet doen van nader onderzoek naar de vorm en intensiteit van de samenwerking.

Verder is er aandacht voor de financiële situatie waar SOVON zich in bevindt. Bij de start van schooljaar 2023-2024 werd de eerder al voorspelde daling van het aantal leerlingen daadwerkelijk merkbaar. In combinatie met het aflopen van de corona-steun vanuit de overheid leidt dit tot een daling van de inkomsten. Dit thema wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 7. De RvT heeft de meerjarenbegroting na positief advies van de auditcommissie goedgekeurd. Hierbij is nadrukkelijk aandacht besteed aan de wijze waarop de kwaliteit van het onderwijs behouden blijft terwijl de formatieve inzet van personeel beperkt moet worden.

Daarnaast stond in 2023 de ontwikkeling van het Strategisch Manifest 2023-2027 centraal. De RvT heeft in aanloop naar de definitieve tekst aandacht gevraagd voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en het sociaal welbevinden van de leerlingen. Dit is uiteindelijk uitgewerkt onder één van de pijlers (kennis en vaardigheden van leerlingen). De RvT acht het van belang dat het Strategisch Manifest 2023-2027 een structurele plek krijgt binnen SOVON, zowel in de vergaderingen van de RvT als in de overleggen binnen en tussen de scholen.

Tot slot heeft de RvT groen licht gegeven voor een pilot voor een tweehoofdig bestuur. Naar aanleiding van de uitval van de bestuurder is geconcludeerd dat het eenhoofdig bestuur kwetsbaar is. Met de aanstelling van dhr. Klaassen als bestuursadviseur wordt onderzocht in hoeverre een tweehoofdig bestuur wenselijk is.

Alkmaar, 21 juni 2024,

S. van Ketel
Voorzitter RvT

2.5

Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

2.5.1

Samenstelling

De GMR bestond in 2023 uit de volgende leden:

- De heer P. van der Hoorn (Stedelijk Dalton College Alkmaar, personeelsgeleding, voorzitter);
- De heer M. Fernee (Stedelijk Dalton College Alkmaar, oudergeleding);
- De heer J. van Laarhoven (rsg Wiringherlant, personeelsgeleding);
- De heer B. Zonneveld (Murmellius Gymnasium, personeelsgeleding);
- De heer B. van der Meijden (Murmellius Gymnasium, leerlinggeleding);
- Mevrouw K. Breemer (Huygens College Heerhugowaard, leerlinggeleding);
- De heer F. Perdok ((osg Willem Blaeu, personeelsgeleding);
- Mevrouw A. Kranenburg (osg Willem Blaeu, oudergeleding);
- De heer C. van Pruissen ((Berger Scholengemeenschap, personeelsgeleding);
- Mevrouw J. Schuffel (praktijkschool Focus, personeelsgeleding);
- Mevrouw V. van Poecke ((praktijkschool Focus, oudergeleding);
- De heer W. de Wit (praktijkschool De Viaan, personeelsgeleding), en
- De heer M. Sanders (Huygens College Heerhugowaard, personeelsgeleding).

2.5.2

Specifieke thema's

De GMR is in 2023 vijfmaal bijeen geweest. Terugkerende thema's in de gesprekken met de bestuurder waren onder andere de nieuwbouw van de Berger Scholengemeenschap en de uitbreiding van het Huygens College. Ook over aangelegenheden op schoolleidersniveau is de GMR regelmatig bijgepraat door de bestuurder en in meerdere overleggen is met de bestuurder gesproken over de professionaliseringsmiddag. In vrijwel alle overleggen is met de bestuurder gesproken over de intentie tot verdergaande samenwerking met csg Jan Arentsz. De GMR is betrokken bij dit proces.

De GMR heeft in 2023 heeft een actieve rol gehad bij de werving van twee nieuwe leden voor de Raad van Toezicht.

Sinds medio 2022 heeft de GMR een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan 2023-2027 van SOVON. De GMR is tevreden over het doorlopen proces en heeft in het voorjaar van 2023 ingestemd met het nieuw strategisch beleidsplan: het Strategisch Manifest 2023-2027.

In het voorjaar van 2023 heeft de GMR ook ingestemd met de regeling Klachten, bezwaren en beroep. Een regeling waarin onder andere aandacht wordt besteed aan procedures in geval van vermeend grensoverschrijdend gedrag of vermeende zedendelicten. Bij het opstellen van deze regeling heeft de GMR input geleverd.

Tevens heeft de GMR in het voorjaar ingestemd met het bovenschools formatieplan, het SOVON brede examenreglement en het bovenschools taakbeleid.

Over de kaderbrief 2024 en het financieel beleidsplan 2024-2028 heeft de GMR vlak voor de zomervakantie positief geadviseerd.

Vlak voor de zomervakantie heeft een afvaardiging van de GMR gesproken met de RvT. Vanuit de GMR waren bij dit gesprek een medewerker en een leerling aanwezig.

In oktober 2023 heeft de GMR positief geadviseerd over het Strategisch HRM beleid. Met de bestuurder is afgesproken om de vier pijlers uit het Strategisch Manifest 2023-2027 en het Strategisch HRM beleid terugkerende onderwerpen in de gesprekken te laten zijn.

Door de GMR is in oktober 2023 ook positief geadviseerd over het plan taakbeleid SOVON.

Het jaar 2023 is door de GMR afgesloten met een overleg in december waarin de GMR positief heeft geadviseerd over de Meerjarenbegroting 2024-2028.

Alkmaar, 21 juni 2024,
P. van der Hoorn
Voorzitter GMR

2.6 Klachten en bezwaren

2.6.1 Procedures

Ouders, leerlingen en medewerkers kunnen op verschillende manieren eventuele klachten en bezwaren onder de aandacht brengen:

- Klachten kunnen, wanneer gesprekken hierover met de schoolleiding geen oplossing brengen, onder de aandacht worden gebracht van de Klachtencommissie.
- Wanneer de klacht betrekking heeft op een formeel besluit, kan deze worden voorgelegd aan de Commissie voor de Bezwaarschriften of, in geval van kwesties met betrekking tot het eindexamen, aan de Commissie van Beroep voor de Eindexamens.
- Voordat de schoolleiding en/of de genoemde commissies worden benaderd, kunnen ouders, leerlingen en medewerkers over de betreffende kwestie vertrouwelijk van gedachten wisselen met een (externe, onafhankelijke) vertrouwenspersoon. Met klachten over de veiligheid op school (waaronder vermeende seksuele intimidatie) kunnen ouders, leerlingen en medewerkers ook terecht bij een contactpersoon. Elke school heeft twee medewerkers aangewezen als contactpersoon.
- Een 'misstand' of een vermoeden daarvan, kunnen ouders/leerlingen en medewerkers ook voorleggen aan de landelijke Commissie melden van een Misstand (ouders en leerlingen) respectievelijk aan het landelijke Huis voor Klokkenluiders. Wat wordt verstaan onder een 'misstand' staat beschreven in de Klokkenluidersregeling van SOVON.

2.6.2 Samenstelling commissies

De genoemde commissies bestaan steeds uit minimaal drie leden en staan altijd onder voorzitterschap van de heer P. van Lingen, advocaat. Afhankelijk van het onderwerp wordt een beroep gedaan op twee of meer van de onderstaande externe deskundigen:

- Mevrouw F. van der Meer, oud-inspecteur voortgezet onderwijs;
- Mevrouw D. de Kinderen, oud-rector voortgezet onderwijs en thans onderwijskundig adviseur,
- De heer H. Nonhebel, oud-directeur in het primair onderwijs.

Vanwege het vertrek in 2023 van een van de commissieleden is er een vacature voor een nieuw commissielid.

2.6.3 *Ingediende bezwaren en klachten*

In het verslagjaar is er één zaak ingebracht. Deze betrof een ingediend beroep bij de Commissie van Beroep voor de examens van SOVON tegen een beslissing van de rector. De commissie heeft het betreffende beroep afgewezen.

2.6.4 *Vertrouwenspersonen*

SOVON heeft twee bovenschoolse, externe vertrouwenspersonen:

- Mevrouw M. Toorenburg (vertrouwenspersoon ouders/leerlingen);
- Mevrouw J. Jongert (vertrouwenspersoon personeel).

De vertrouwenspersonen ontvingen in het verslagjaar zestien meldingen:

Aard van de melding	Ouders/leerlingen	Personeel
(Seksuele) intimidatie	-	3
Racisme/discriminatie	-	-
Agressie/geweld	1	-
Pesten	1	2
Communicatie bejegening	3	2
Anders	1	3
Totaal	6	10

Volgens de vertrouwenspersonen is er geen duidelijke rode draad te zien in de aard van de meldingen. Wel worden enkele aanbevelingen en adviezen gedaan die worden meegenomen door de schoolleiding. Hun bevindingen en analyses hebben de vertrouwenspersonen beschreven in hun jaarverslag 2023, dat kan worden opgevraagd bij SOVON.

Ter vergelijking: in 2022 waren er in totaal 24 meldingen (negen van ouders/leerlingen en vijftien van personeel).

2.7 *Naleving branchecode*

De *Code goed onderwijsbestuur voortgezet onderwijs* van 2019 schrijft voor dat besturen voldoen aan vier 'principes' en aan vier 'pas toe bepalingen'.

Principes

De vier 'principes' die het handelen van besturen moeten leiden, zijn volgens de code *verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid*. De bestuurder en de RvT van SOVON geven hier de volgende invulling aan:

- Verantwoordelijkheid

Bestuurder en RvT van SOVON nemen actief verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. De bestuurder legt jaarlijks *kwaliteitsbezoeken* aan de scholen af. Tijdens deze bezoeken worden lessen bezocht en voert de bestuurder een gesprek met de schoolleiding over de onderwijsresultaten en andere zaken rond de ontwikkeling van de school. Aan elk kwaliteitsbezoek neemt ook een rector/directeur van een andere school deel. De RvT vervult de rol van sparringpartner van de bestuurder als het gaat om de onderwijskwaliteit. Mede omdat de RvT in het vernieuwde toezichtkader van de Inspectie een nadrukkelijker rol krijgt, is binnen de RvT een *commissie onderwijs en kwaliteit* opgestart (naast de auditcommissie en de remuneratiecommissie).

- Professionaliteit

De bestuurder werkt actief aan de eigen professionalisering via intervisie met collega-bestuurders van andere instellingen, de regelmatige bijeenkomsten met de bestuurders van de TOP groep en de jaarlijkse conferentie voor bestuurders en toezichthouders van de instellingen in de TOP groep. De professionalisering van de RvT vindt plaats in de jaarlijkse zelfevaluatie en in gerichte jaarlijkse scholing. In 2022 heeft de RvT in dit kader een training van twee dagdelen gevolgd over governance, verzorgd door bureau *Governance in balans*. Als uitvloeisel hiervan heeft de RvT een toezichtkader ontwikkeld, dat in maart 2023 is vastgesteld en in gebruik is genomen. In 2023 heeft de RvT ook aandacht besteed aan teamvorming door het opstellen van DISC-profielen van de individuele leden van de RvT en het gesprek daarover, wederom verzorgd door bureau *Governance in balans*. Bij het bepalen van de profielen voor de te werven nieuwe leden voor de RvT is rekening gehouden met de reeds aanwezige DISC-profielen en competenties in de RvT.

- Integriteit

SOVON heeft diverse instrumenten om de integriteit van het handelen van bestuur, toezicht en organisatie te bewaken, waaronder de klachten- en bezwarenregeling, de integriteitscode, de klokkenluidersregeling en het bestuursreglement. Waar nodig worden deze instrumenten geactualiseerd. Zo is in 2022 een nieuwe klachten- en bezwarenregeling ontwikkeld. In deze nieuwe regeling wordt o.a. aandacht besteed aan het (onder de aandacht kunnen brengen) van vermeend (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

- Openheid

Dit principe krijgt op diverse manieren vorm. De vergaderingen van GMR en RvT zijn openbaar en dit wordt expliciet vermeld op onze website. De verslagen van GMR en RvT zijn beschikbaar op de website. Twee keer per jaar voert de RvT informele gesprekken met het CvS en de GMR en éénmaal per jaar met de stafhoofden van BMO en de bestuurssecretaris. De bestuurder heeft een open en toegankelijke besturingsstijl en is ruim beschikbaar voor ouders, leerlingen en personeelsleden (met inachtneming van de rollen van en verhoudingen met andere spelers binnen de organisatie).

'Pas toe' bepalingen

Het gaat om de volgende bepalingen:

- Publicatie van diverse zaken, waaronder het jaarverslag, de klokkenluidersregeling en de integriteitscode. SOVON voldoet aan deze publicatieverplichting.

- Verantwoording over de wijze waarop de RvT het functioneren van de bestuurder evalueert. De remuneratiecommissie van de RvT draagt zorg voor de evaluatie van het functioneren van de bestuurder.
- Beperkingen ten aanzien van de rol van de bestuurder: conform deze bepaling is de bestuurder van SOVON niet tegelijkertijd actief als toezichthouder bij een andere instelling.

De bestuurder en RvT van SOVON hebben ook in 2023 gehandeld in overeenstemming met de Code goed onderwijsbestuur.

In 2021 heeft de VTOI het initiatief genomen voor een 'Code goed toezicht'. Daarin zijn de principes en bepalingen uit de Code goed onderwijsbestuur toegespitst op de specifieke rol en verantwoordelijkheden van een RvT. In de jaarlijkse zelfevaluatie over het jaar 2022, die in 2023 heeft plaatsgevonden, is deze code gebruikt voor de zelfreflectie op het handelen van de RvT.

2.8 Horizontale verantwoording

SOVON geeft op verschillende manieren vorm aan horizontale verantwoording. Allereerst zijn de vergaderingen van de RvT en GMR openbaar toegankelijk en worden de vergaderverslagen gepubliceerd op onze website. Daarnaast leggen we, in aanvulling op het jaarverslag, twee keer per jaar in een trimesterrapportage verantwoording af aan onze 'stakeholders' over onder meer onze onderwijsresultaten en financiële conditie. Ook leveren we een actieve bijdrage aan initiatieven van de gemeente Alkmaar ter bevordering van de lokale en regionale samenwerking rond actuele vraagstukken in het onderwijs. Belangrijk onderdeel hiervan zijn de zgn. 'ambitietafels', waarvan SOVON er in eerdere jaren diverse organiseerde. In 2023 zijn er geen 'ambitietafels' georganiseerd maar de ambitietafels krijgen een vervolg in 2024. Ten slotte, wij rapporteren over de voortgang en resultaten van onze strategische agenda frequent aan onze GMR en hebben de GMR als vanzelfsprekend nadrukkelijk betrokken bij de voorbereiding en ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan, het Strategisch Manifest 2023-2027 van SOVON.

2.9 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als grote onderwijswerkgever in Noord-Holland voelt SOVON de nadrukkelijke verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan de oplossing van actuele (voor een onderwijsinstelling relevante) maatschappelijke vraagstukken. Dit nog los van onze kerntaak als openbaar onderwijsbestuur en de focus die wij vanuit die hoedanigheid in alles wat wij doen, hebben op het borgen en versterken van de toegankelijkheid en kwaliteit van het lokale en regionale onderwijsaanbod en het behouden en vergroten van de keuzevrijheid voor ouders en leerlingen. Die maatschappelijke bijdrage krijgt op verschillende manieren gestalte. Bijvoorbeeld in onze bedrijfsvoering, waarin wij systematisch werk maken van verdere verduurzaming (zie hoofdstuk 5). Of in de zgn. 'ambitietafels' die wij samen met de gemeente Alkmaar en andere (onderwijs)organisaties organiseren over belangrijke thema's zoals diversiteit, doorlopende leerlijnen, kansengelijkheid etc.. En in de (gerichte) externe activiteiten van onze bestuurder, waaronder het lidmaatschap van de Raad van Advies van Hogeschool Inholland.

2.10

Aanvullende bekostiging technisch vmbo

Samen met de andere besturen in de regio's Kop van Noord-Holland respectievelijk Noord-Kennemerland heeft SOVON in 2019 subsidiemiddelen aangevraagd en ontvangen uit de regeling 'Sterk Techniekonderwijs' van het ministerie van OCW ten behoeve van versterking van het techniekonderwijs in beide regio's in de jaren 2020 t/m 2023. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 3,8 miljoen voor de regio Kop van Noord-Holland, waarvan een kleine €600.000 voor rsg Wiringherlant, en € 5,5 miljoen voor de regio Noord-Kennemerland, waarvan circa € 1,4 miljoen voor onze in deze regio participerende scholen: het Van der Meij College (waar het zwaartepunt ligt in dit traject), osg Willem Blaeu, het Stedelijk Dalton College Alkmaar, de Berger Scholengemeenschap en de praktijkscholen van SOVON (De Viaan te Alkmaar en Focus te Dijk en Waard).

De genoemde middelen zijn en worden besteed aan inhoudelijke doorontwikkeling van het techniekonderwijs, aan de personele inzet van docenten en andere medewerkers van de betrokken scholen op deze en andere projecten én aan de vernieuwing van het op de scholen beschikbare materieel. Concrete voorbeelden zijn de ontwikkeling van nieuw onderwijsaanbod – zoals de opleiding Media, Vormgeving en ICT (Van der Meij College), de opleiding Techniek en Toepassing (Huygens College Heerhugowaard) en de opleiding Programmeren en Design (BSG) - en de realisatie van nieuwe innovatieve faciliteiten zoals het 'Duurzaamheidslab' op rsg Wiringherlant.

2.11

Sociale veiligheid

Om de sociale veiligheid op onze scholen te vergroten zijn in 2022 de 'contactpersonen' van de scholen bijeengebracht in een netwerk. De contactpersonen zijn medewerkers van de school, die als extra taak (bijvoorbeeld naast het lesgeven of een OOP-functie) hebben het dienen als vertrouwelijk klankbord voor leerlingen en medewerkers in het geval van klachten over (onder andere) de ervaren sociale veiligheid. Het netwerk contactpersonen bestond al, maar leidde een 'slapend' bestaan. Mede gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen rond grensoverschrijdend gedrag is het netwerk nieuw leven ingeblazen. Na een eerste bijeenkomst waarin ervaringen met de rol van contactpersoon werden uitgewisseld, werd een scholingsbijeenkomst georganiseerd waarin onder begeleiding van de externe vertrouwenspersonen van SOVON de kennis en vaardigheden van de contactpersonen rond actuele thema's als grensoverschrijdend gedrag, is bijgespijkerd. In 2023 zijn opnieuw enkele netwerkbijeenkomsten met en voor de contactpersonen belegd. Ook is de taakomschrijving en facilitering van de contactpersonen geactualiseerd.

In 2022 is de regeling klachten, bezwaren en beroep herzien. Onder meer het onderwerp grensoverschrijdend gedrag heeft in de nieuwe regeling een expliciete plek gekregen. Ook is voor ouders/leerlingen en medewerkers in de herziene regeling uitgebreider beschreven bij welke instanties zij voor uiteenlopende 'grievens' terecht kunnen, binnen en buiten SOVON. Zo is de rechtspositie van onze stakeholders versterkt, en daarmee mogelijk ook hun ervaren sociale veiligheid binnen onze organisatie.

In 2023 zijn de opbrengsten van verschillende tevredenheidsonderzoeken besproken in het CvS). Daarbij is expliciet aandacht geweest voor de ervaren (sociale) veiligheid. Hoewel het

beeld over het algemeen positief is, is besloten de monitoring van de veiligheidsbeleving te versterken door de inzet van een bovenschools digitaal instrument van *School en Veiligheid* waardoor de veiligheidsplannen steeds kunnen worden geactualiseerd en aangepast waar dat nodig is.

3. Missie, visie en strategie

3.1 Missie en visie

De missie en visie van SOVON luiden als volgt:

In het onderwijs en de organisatie van SOVON en haar scholen staan algemene toegankelijkheid, kwaliteit, eigenheid en diversiteit, respect en het stimuleren van ontwikkelkansen voor leerlingen en medewerkers centraal. In de komende periode zetten we (nog) meer in op onderlinge samenwerking en samenwerking met externe partijen om deze kernwaarden te realiseren en om de kwaliteit van het onderwijs en de keuzevrijheid voor ouders en leerlingen op peil te houden. Daarmee willen we onze maatschappelijke opdracht als openbaar voortgezet onderwijsinstelling nog beter waarmaken: het bieden van maximale kansen op ontplooiing en voortuitgang van ieder kind!

3.2 Strategie

3.2.1 *Strategisch manifest 2023-2027*

De uitwerking van een nieuw strategisch beleidsplan van SOVON voor de schooljaren 2023-2024 tot en met 2026-2027 is medio 2022 gestart in het CvS. Tijdens de jaarlijkse tweedaagse van schoolleiders, bestuurder en stafhoofden BMO (eind september 2022) zijn, aan de hand van de 'Kennisagenda' van het Nationaal Regie Orgaan onderwijs de voorlopige speerpunten voor de nieuwe strategische periode gekozen:

- Versterking van de kennis en vaardigheden van onze leerlingen (inclusief de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap);
- Versterking van SOVON als professionele en lerende organisatie (inclusief strategisch HRM);
- Versterking van de rol van en aandacht voor technologie in ons onderwijs en de betekenis ervan voor onze leerlingen;
- Versterking van de interne en externe samenwerking en de continue verbetering en vernieuwing van ons onderwijs met als doel de kwaliteit, toegankelijkheid en diversiteit van het lokale en regionale onderwijsaanbod te waarborgen en te verbeteren.

De RvT is regelmatig geïnformeerd over en betrokken bij de voortgang van het proces. Verder is de voorlopige strategische agenda getoetst bij de GMR en de achterban en bij de voltallige schoolleiding van SOVON (rectoren, plaatsvervangers en afdelingsleiders). Eind februari 2023 stond een laatste sessie gepland over de nieuwe strategische speerpunten met de RvT. In de periode tot de zomervakantie 2023 is de opbrengst van de diverse bijeenkomsten uitgewerkt tot het daadwerkelijke Strategische Manifest 2023-2027 met als titel: Leren voor iedereen.

Parallel aan en in lijn met dit proces hebben de scholen hun nieuwe schoolplannen voor dezelfde periode uitgewerkt

Bij de ontwikkeling van het nieuwe strategisch beleidsplan 2023-2027 werd SOVON ondersteund door bureau Tante Lean (procesbegeleiding) en creatief bureau Hollands Lof (vormgeving).

Om de in paragraaf 3.1 genoemde missie en visie te realiseren is in 2023 het Strategisch Manifest 2023-2027 met vier pijlers vastgesteld:

- **Kennis en vaardigheden:** We versterken de kennis en vaardigheden van onze leerlingen.
- **Professionele en lerende organisatie:** We ontwikkelen SOVON verder als professionele en lerende organisatie en zorgen voor voldoende gekwalificeerd personeel.
- **Technologie in het onderwijs:** We gaan nog meer aandacht besteden aan technologie en de betekenis ervan voor onze leerlingen.
- **Interne en externe samenwerking:** We gaan door met versterking van de interne en externe samenwerking en de continue verbetering en vernieuwing van ons onderwijs.

3.2.2

Resultaten

Het Strategisch Manifest 2023-2027 is in de laatste periode van 2023 vastgesteld.

In de eerste periode van 2023 was het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van kracht. De in 2023 behaalde resultaten kunnen daarom niet één op één aan de pijlers uit het Strategisch Manifest worden gekoppeld. Volgend verslagjaar gebeurt dit wel.

In 2023 zijn onder andere de volgende resultaten geboekt:

- **Onderwijsontwikkeling:**

Op vrijwel elke SOVON-school is (en wordt) gewerkt aan modernisering van het onderwijs, het leveren van maatwerk aan leerlingen en gerichte inzet hierbij van ICT. Voorbeelden hiervan zijn het 'Intermezzo'-aanbod en de '2Q'- en '3Q'-klas op het Murmellius Gymnasium, de 'Trajectplusklas' op osg Willem Blaeu, de 'Entree'-opleidingen op de praktijkscholen en de 'Voorhoedegroep' (klas 1 t/m 3) op De Viaan, de onderwijsvernieuwingprojecten op de Berger Scholengemeenschap en Stedelijk Dalton College Alkmaar, het op rsg Wiringherlant gerealiseerde 'Duurzaamheidslab', en de nieuwe opleidingen en vakken op het Van der Meij College, de Berger Scholengemeenschap en het Huygens College Heerhugowaard (zie hieronder).

- **Onderwijsaanbod:**

De SOVON-scholen hebben veel nieuw aanbod ontwikkeld, zoals de opleiding Media, Vormgeving en ICT op het Van der Meij College, de vakken Technologie & Toepassing, Economie & Ondernemen en Natuur, Leven en Technologie op het Huygens College Heerhugowaard en de vakken Programmeren & Design en Media Business op de Berger Scholengemeenschap. Met andere besturen in de regio is SOVON via het subsidieproject Sterk Techniekonderwijs bezig de aantrekkelijkheid en kwaliteit van het vmbo-techniekonderwijs te verbeteren.

- **HR en professionalisering:**

- Sinds begin 2019 is er een jaarlijkse SOVON-professionaliseringsmiddag met en voor alle medewerkers. Terwijl de tweede editie hiervan nog net vóór het uitbreken van de coronacrisis in Nederland plaatsvond (in januari 2020), moesten de in november 2020 en

november 2021 geplande volgende professionaliseringsmiddagen door corona worden geannuleerd. In november 2022 kon het evenement weer doorgang vinden. Ook in 2023 is weer een professionaliseringsmiddag georganiseerd. In Hotel Zuiderduin in Egmond aan Zee kwamen alle medewerkers bijeen voor ontmoeting en kennisdeling, waarbij naast workshops door externen ook veel workshops 'door en voor collega's' werden gegeven over ontwikkelingen in het vak en de mogelijkheden voor verdere uitwisseling in het vervolg op de professionaliseringsmiddag.

- Op diverse vlakken zijn initiatieven genomen voor schooloverstijgende professionalisering, zoals het netwerk examensecretarissen, intervisie tussen de schoolleiders, collegiale visitatie, een inductieprogramma voor startende docenten en uitbreiding van het aantal geaccrediteerde OPLIS-scholen (Opleiden-in-de-school). OPLIS is overigens groter geworden dan wij bij de start van het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 als ambitie hadden geformuleerd. Wij hebben inmiddels vier geaccrediteerde opleidingsscholen en één school zit in een traject richting toetreding tot de Academische Opleidingsschool Noord-Holland West (AONHW). Op elke school die ook opleidingsschool is, wordt gewerkt met een opleidingsteam dat vormgeeft aan de professionalisering van docenten.
 - Er is een start gemaakt met de inrichting van een bovenschoolse structuur in Windows Teams om kennisdeling te faciliteren.
 - Vanuit het CvS is een werkgroep gevormd om het strategisch personeelsbeleid beter af te stemmen op de doelen van het Strategisch Manifest.
- Basiskwaliteit:
 - Het ziekteverzuim heeft in de strategische periode 2019-2023 grotere prioriteit gekregen. Met een meer gerichte aanpak en aansturing per school werd het verzuim in 2020 teruggebracht tot onder het landelijk gemiddelde. Over 2021 en 2022 viel het verzuim als gevolg van corona weer fors hoger uit. Helaas heeft deze stijging zich in 2023 doorgezet en is het ziekteverzuimpercentage bij SOVON ten opzichte van 2022 met 0,09% gestegen naar 6,77%.
 - De onderwijskwaliteit van de SOVON-scholen is in 2019, tijdens het eerste bezoek van de inspectie volgens het nieuwe toezichtkader, op het totaal als voldoende beoordeeld. Niettemin zijn er op schoolniveau kwaliteitsissues en hebben enkele scholen op onderdelen attenderingen en herstelopdrachten van de inspectie gekregen. Doordat, vanaf de huidige strategische periode, de onderwijskwaliteit veel nadrukkelijker onderwerp van gesprek is geworden tussen bestuurder en schoolleiders (onder andere in de jaarlijkse kwaliteitsbezoeken) en tussen schoolleiders onderling (onder meer via de collegiale visitaties die in de loop van 2022 zijn gestart), komen de kwaliteitsvraagstukken die er spelen sneller en steviger op tafel en wordt er tijdiger en gericht actie op gezet. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de actuele kwaliteitsissues.
 - De huisvesting van de SOVON-scholen is nagenoeg op orde, terwijl we waar nodig en mogelijk investeren in modernisering van onze gebouwen. In 2019 is het nieuwe schoolgebouw van het Huygens College in Heerhugowaard opgeleverd. Sindsdien weet de school aanzienlijk hogere aanmeldingen van nieuwe leerlingen te realiseren dan in de jaren daarvoor. In 2021 en 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor renovatie en nieuwbouw van de Berger Scholengemeenschap. De daadwerkelijke werkzaamheden zijn intussen van start gegaan. Tijdens de nieuwbouw vindt het onderwijs plaats op de tijdelijke locatie De Ruimte in Bergen. Begin 2024 kan de nieuwe school in gebruik worden genomen.

3.3

Investeringsagenda 2023-2024

SOVON-scholen hebben de ruimte om voor projecten die een aantoonbare bijdrage leveren aan de realisatie van onze strategische beloftes, investeringsmiddelen aan te vragen bij het bestuur. Hiervoor is gedurende de looptijd van het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 jaarlijks € 500.000 beschikbaar.

In april 2023 heeft de bestuurder investeringsmiddelen toegekend voor de volgende projecten:

School	Thema	Toegekend
De Viaan	Werkgroep de Nieuwe Alkmaarse	€ 12.000
De Viaan	Projectleider ontwikkeling onderwijsconcept, doel: borgen ontwikkeling Ij 2=1 en 2 en S-klas.	p.m.
Focus	Doorontwikkeling NT2 Uitrol methode Leerkracht Focus gaat naar de Cloud Interne verhuizing	€ 40.000
Van der Meij College	Uitbreiding coaching nieuwe docenten Scholing coaches Training Agile-coach voor schoolleiding	€ 23.000
osg Willem Blaeu	Uitbreiding taalcoördinatie tbv taalbeleid Extra rekenondersteuning Organisatie en analyse diatoetsen Versteviging mentoraat en implementatie nieuw taakbeleid	€ 45.000
rsg Wiringherlant	Pilot plusklas Ontwikkeling havo praktijkroute	€ 50.000
Berger Scholengemeenschap	Uitbreiding aanbod creatieve vakken Invoering BYOD Lerende gesprekkencyclus en feedbackcultuur	€ 30.000
Stedelijk Dalton College Alkmaar	Doorontwikkeling Daltononderwijs	€ 60.000
Murmellius Gymnasium	Professionalisering examensecretariaat Actieonderzoek kansengelijkheid Talentklas Implementatie mentoraatsprogramma	€ 40.000

	Ontwikkeling ICT-beleid	
	Totaal	€ 300.000

De overige € 200.000 is ingezet voor bestuurlijke trajecten ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij valt te denken aan personele inzet en aan de bekostiging van de collegiale schoolbezoeken en de jaarlijkse SOVON professionaliseringsmiddag.

4. Onderwijs

4.1 Opvang van nieuwkomers

Nieuwkomers worden op verschillende manieren extra ondersteund. Allereerst worden zij in aanzienlijk kleinere klassen geplaatst, hiervoor wordt extra formatie ingezet. Vanwege de grote verschillen tussen nieuwkomers is veel individuele begeleiding nodig, ook daarvoor wordt extra formatie ingezet (bijvoorbeeld door voor een deel van de week twee docenten per groep in te zetten of klasse-assistenten beschikbaar te stellen. Om individuele leerroutes te faciliteren worden extra (digitale) hulpmiddelen aangeschaft. Ter ondersteuning van het inburgeringsproces worden excursies georganiseerd. Er zijn leerlingbegeleiders beschikbaar voor extra sociaal-emotionele ondersteuning. Voor al deze maatregelen geldt dat ze op schoolniveau worden uitgewerkt.

Doorstroming naar het regulier onderwijs gebeurt over het algemeen gefaseerd. Zo kan het zijn dat nieuwkomers voor LO, Engels en wiskunde al met reguliere klassen meedraaien terwijl ze voor Nederlands nog een individuele route volgen. Wanneer nieuwkomers een vak met een reguliere klas volgen worden aan de betreffende docenten altijd extra uren beschikbaar gesteld om de leerlingen buiten de les individueel te begeleiden. Bij binnenkomst is het niveau van nieuwkomers vaak moeilijk in te schatten. Daarom is er een coördinator aangesteld die de plaatsing van leerlingen per school en onderwijstype coördineert maar ook een eventuele overstap naar een andere school faciliteert.

Oekraïense leerlingen

De onderwijsbesturen in de regio Noord-Holland-Noord, waaronder SOVON, hebben snel na de komst van de eerste Oekraïense vluchtelingen met elkaar het gesprek gevoerd over de vraag hoe zij plek zouden kunnen bieden aan Oekraïense leerlingen en op welke manier zij de opvang van deze kinderen in het voorjaar van 2022 zouden coördineren.

Voorjaar 2022 is een stuurgroep geformeerd met bestuurlijke vertegenwoordigers van de diverse betrokken partijen. In deze stuurgroep is SOVON vertegenwoordigd door Patricia Bleeker (rector Stedelijk Dalton College Alkmaar). Bij SOVON zijn in 2023 verschillende groepen actief voor Oekraïense leerlingen, drie op het Van der Meij College en één op rsg Wiringherlant.

4.2 Corona

In het voorjaar van 2023 besloot de minister van VWS tot definitieve afschaffing van alle coronamaatregelen omdat intussen geen sprake meer was van een pandemie en het coronavirus terecht was gekomen in de 'endemische' fase.

4.3 Nationaal Programma Onderwijs

Om ontstane vertragingen door de situatie rond de pandemie weg te werken heeft de overheid een plan van aanpak gemaakt (het Nationaal Programma Onderwijs oftewel het NPO) en extra middelen ter beschikking gesteld. Deze middelen blijven beschikbaar tot 2025.

Alle scholen werken planmatig en met instemming van de MR aan verschillende maatregelen. We kunnen in het algemeen stellen dat de scholen de NPO-maatregelen uit eerdere jaren continueren in 2023 en 2024 al dan niet in afgeslankte vorm; dit is afhankelijk van het resterende budget. Ingezette maatregelen zijn gebaseerd op de menukaart die de overheid heeft aangeleverd.

Via deze NPO-regeling ontvangt SOVON een totaalbedrag van ruim € 11,5 miljoen voor de schooljaren 2021-2023. Totaal is tot en met 2023 ruim € 10,7 miljoen uitgegeven. Er resteert voor de jaren 2024 en 2025 nog € 823.000

Het schema op de volgende pagina bevat een weergave van de besteding van de verstrekte NPO-middelen in 2023.

Van de beschikbare middelen over 2023 van € 3,7 miljoen is in totaal ruim € 272.000 besteed aan de inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL). Dit is 7,4%

Er zijn geen NPO-middelen bovenschools ingezet.

			Uitgaven 2022	Uitgaven 2023
A	Interventies gericht op meer onderwijs voor specifieke groepen leerlingen om hiaten in kennis/vaardigheden te repareren		280.907	1.172.929
	1	Voor- en vroegschoolse interventies		
	2	Uitbreiding onderwijs		
	3	zomer- en lentescholen		
B	(Didactische) interventies gericht op effectievere inzet onderwijs om hiaten in kennis/vaardigheden te repareren		985.822	442.374
	1	Een-op-een begeleiding		
	2	Individuele instructie		
	3	Instructie in kleine groepen		
	4	Directe instructie		
	5	Leren van en met medeleerlingen		
	6	Feedback		
	7	Beheersingsgericht leren		
	8	Technieken voor begrijpend lezen		
	9	Gesprokentaalinterventies		
	10	Fonemisch bewustzijn		
	11	Schrijfonderwijs		
	12	Loopbaanorientatie en -begeleiding		
C	Interventies gericht op de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen		136.235	228.923
	1	Sportieve activiteiten		
	2	Cutuureducatie		
	3	Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen		
D	Interventies gericht op ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen		20.421	0
	1	Metacognitie en zelfregulerend leren		
	2	Samenwerkend leren		
E	Interventies gericht op (extra) inzet van personeel en ondersteuning		2.899.023	3.449.270
	1	Klassenverkleining		
	2	Onderwijsassistenten/instructeurs		
F	Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarden		33.649	4.599
	1	Activiteiten die randvoorwaardelijk ondersteunend zijn aan A t/m E		
	2	Ouderbetrokkenheid		
			4.356.057	5.298.095

4.4

Examens 2022-2023

Voor het schooljaar 2022-2023 waren de slagingspercentages per onderwijssoort binnen SOVON als volgt:

Onderwijssoort	Aantal deelnemers	Aantal geslaagden	% geslaagden
vmbo-b	52	48	92,3%
vmbo-k	165	154	93,3%
vmbo-(g)tl	368	342	92,9%
havo	371	327	88,1%
vwo	278	255	91,7%
Totaal	1.234	1.126	91,2%

Alle gegevens worden meegenomen naar de kwaliteitsbezoeken die het bestuur jaarlijks aflegt op de scholen en worden nader geanalyseerd. Waar nodig maken scholen verbeterplannen.

4.5

Praktijkonderwijs

In het praktijkonderwijs worden er geen landelijke examens afgenomen. Om de resultaten van onze praktijkscholen te monitoren wordt de bestendigheid van de uitstroom geanalyseerd en wordt gekeken hoe de leerlingen uitstromen ten opzichte van de landelijke gegevens. SOVON is trots op het feit dat beide praktijkscholen erin slagen leerlingen op een bestendige wijze te begeleiden naar een bij hen passend vervolg. Bijgaand een overzicht van beide praktijkscholen.

FOCUS

13652-08UV-000

Waar kwamen de leerlingen praktijkonderwijs die in 2020-2021 uitstroomden, na één jaar en na twee jaar terecht?

	Na één jaar			Na twee jaar		
	Aantal (school)	Percentage (school)	Percentage (vergelijkingsgroep)	Aantal (school)	Percentage (school)	Percentage (vergelijkingsgroep)
Werk	10	26,3%	31,4%	14	36,8%	35,5%
Arbeid	7	18,4%	30,1%	10	26,3%	34,1%
Toeleidings/trainingstraject	< 5	7,9%	1,3%	< 5	10,5%	1,5%
Werk en Leren	13	34,2%	10,0%	10	26,3%	8,2%
Leren	11	28,9%	33,2%	10	26,3%	23,7%
Voortgezet onderwijs	0	0%	4,8%	0	0%	3,1%
Andere school voor praktijkonderwijs	0	0%	0,2%	0	0%	0,1%
VMBO	0	0%	2,5%	0	0%	1,6%
VSO	0	0%	2,2%	0	0%	1,4%
Anders	< 5	10,5%	20,6%	< 5	10,5%	29,5%
Geen informatie beschikbaar	0	0%	6,8%	0	0%	12,2%
Verhuizing naar het buitenland	0	0%	1,3%	0	0%	1,3%
Dagbesteding	< 5	7,9%	2,7%	< 5	5,3%	2,5%
Geen werk of school	0	0%	3,9%	0	0%	4,7%
Onbekend	< 5	2,6%	5,9%	< 5	5,3%	8,7%

De Viaan (praktijkonderwijs)

13652-19YT-000

Waar kwamen de leerlingen praktijkonderwijs die in 2020-2021 uitstroomden, na één jaar en na twee jaar terecht?

	Na één jaar			Na twee jaar		
	Aantal (school)	Percentage (school)	Percentage (vergelijkingsgroep)	Aantal (school)	Percentage (school)	Percentage (vergelijkingsgroep)
Werk	13	22,4%	31,4%	19	32,8%	35,5%
Arbeid	13	22,4%	30,1%	19	32,8%	34,1%
Toeleidings/trainingstraject	0	0%	1,3%	0	0%	1,5%
Werk en Leren	9	15,5%	10,0%	< 5	6,9%	8,2%
Leren	29	50,0%	33,2%	24	41,4%	23,7%
Voortgezet onderwijs	0	0%	4,8%	0	0%	3,1%
Andere school voor praktijkonderwijs	0	0%	0,2%	0	0%	0,1%
VMBO	0	0%	2,5%	0	0%	1,6%
VSO	0	0%	2,2%	0	0%	1,4%
Anders	7	12,1%	20,6%	11	19,0%	29,5%
Geen informatie beschikbaar	0	0%	6,8%	0	0%	12,2%
Verhuizing naar het buitenland	0	0%	1,3%	0	0%	1,3%
Dagbesteding	< 5	5,2%	2,7%	< 5	1,7%	2,5%
Geen werk of school	< 5	6,9%	3,9%	6	10,3%	4,7%
Onbekend	0	0%	5,9%	< 5	6,9%	8,7%

Met de schoolleiding van de praktijkscholen worden de resultaten besproken tijdens het kwaliteitsbezoek.

4.6 Voortgang SOVON-brede trajecten

Begin 2020 heeft SOVON een systeem opgezet voor collegiale schoolbezoeken. Doel is om van en met elkaar te leren en gezamenlijk te reflecteren, elkaar te stimuleren en feedback te geven op de verschillende processen. De schoolbezoeken zijn leerzaam voor zowel de bezoekende collega's als voor de bezochte school. Jaarlijks is er een evaluatie- en scholingsbijeenkomst en elke school wordt minimaal om het jaar bezocht.

In 2020 is binnen SOVON een intensieve samenwerking tussen de scholen gestart rond het thema examinering en is een bestuurlijk kader opgesteld om hier vorm aan te geven. In augustus 2020 zijn op alle scholen examencommissies geïnstalleerd. Het betreft inhoudelijke commissies die de opdracht hebben om bij te dragen aan de kwaliteitsborging van de schoolexaminering vanuit een eigen visie van de school op toetsing en examinering. Deze inhoudelijke examencommissies dragen ook bij aan het bewaken van het afsluitende karakter van het schoolexamen. De commissie moet onafhankelijk en deskundig kunnen functioneren. Alle examencommissies vervullen hun wettelijk beschreven taak ten aanzien van het PTA en het examenreglement. Om betrokken medewerkers goed toe te rusten op die taak wordt waar nodig steeds scholing aangeboden. Jaarlijks komen de betrokkenen bijeen om het beleid van het afgelopen jaar te evalueren, speerpunten te benoemen en kennis en ervaringen te delen.

In het kader van de ontwikkeling van de professionele en lerende organisatie organiseert SOVON op verschillende niveaus uitwisseling. Er is intervisie voor de schoolleiders, afdelingsleiders, schoolopleiders en begeleiders startende docenten. Twee keer per jaar is er een bijeenkomst voor de voltallige schoolleiding van SOVON. Jaarlijks wordt een professionaliseringsmiddag georganiseerd voor het hele personeel.

4.7 Leerlingenaantallen

Onze leerlingenaantallen (inclusief nieuwkomers en vavo-leerlingen) op 1 oktober 2023 waren als volgt (in de eerste kolom de aantallen van 2022):

Gemeente/school (brinnummer)	1-10-2022	1-10-2023
Alkmaar:		
Osg Willem Blaeu (01XF)	781	762
Stedelijk Dalton College Alkmaar (19ZQ)	1.020	975
Murmellius Gymnasium (20AA)	758	689
Praktijkschool De Viaan (19YT)	217	220
Van der Meij College (SOVON-aandeel 01XF01, 19ZQ02)	331	351
Bergen:		

Berger Scholengemeenschap (16ST)	827	766
Dijk en Waard:		
Huygens College Heerhugowaard (19ZX)	1.555	1.618
Praktijkschool Focus (08UV)	237	217
Hollands Kroon:		
Rsg Wiringherlant (17DD)	957	981
Totaal	6.683	6.579

Het leerlingenaantal is in het verslagjaar 2023 bijna 1,6% lager dan in 2022.

De ontwikkeling van de leerlingenaantallen vormt een vast onderwerp in de reguliere bilaterale managementgesprekken tussen de bestuurder en de schoolleiders.

4.8 Toegankelijkheid en toelating

Vanzelfsprekend zijn de SOVON-scholen toegankelijk voor iedere leerling die beschikt over het (voor de gewenste opleiding) benodigde advies van de basisschool. Voor onze leerlingen van het praktijkonderwijs geldt dat zij kunnen worden toegelaten op basis van een toelaatbaarheidsverklaring van het Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland.

Als grote instelling voor openbaar voortgezet onderwijs gaat de inzet op het borgen en versterken van de toegankelijkheid van het voortgezet onderwijs echter nog een stap verder. Deze komen tot uitdrukking in activiteiten en initiatieven van onze scholen, zoals:

- Ons lesaanbod voor migrantenkinderen in de zo genoemde 'Taalklassen'.
- De entreeopleiding (niveau mbo-1) op onze praktijkscholen De Viaan en Focus, bedoeld om leerlingen van de praktijkschool grotere kansen te bieden op doorstroom naar het ROC (en daarmee de toegankelijkheid van het mbo voor deze leerlingen te versterken) en/of een plek op de arbeidsmarkt.
- Participatie van SOVON-scholen in het vormgeven van een aantal bovenschoolse voorzieningen (zie ook paragraaf 4.10).

4.9 Internationalisering

Wat betreft internationalisering ligt het primaat binnen SOVON bij de scholen. Op dit vlak zijn er natuurlijk allereerst de buitenlandse schoolreizen van leerlingen op de diverse scholen. Daarnaast ontplooiën scholen gerichte internationale initiatieven die toegevoegde waarde hebben in termen van versterking van het onderwijsaanbod en/of de professionalisering van docenten en leidinggevendenden. Voorbeeld op eerstgenoemd vlak – versterking van het onderwijsaanbod – vormen de internationale uitwisselingsprojecten waarin onze scholen participeren die wereldburgerschap als speerpunt hebben, zoals osg Willem Blaeu. Illustratie op het als tweede genoemde terrein – professionalisering – vormt de bijdrage die de schoolleiding van het Stedelijk Dalton College Alkmaar jaarlijks levert aan een Europees netwerk van schoolleiders. Ieder jaar bezoeken de deelnemers uit dit netwerk collega-schoolleiders uit een ander Europees land, met als doel nieuwe inzichten op te doen over de

aanpak van (bijvoorbeeld) onderwijsontwikkeling. Bij de financiering van internationale activiteiten maken SOVON-scholen (onder meer) gebruik van ESF-subsidiemiddelen.

4.10

Besteding middelen passend onderwijs

Belangrijk onderdeel van onze strategische koers is dat we alle leerlingen maximale kansen willen bieden op een passende plek in het voortgezet onderwijs, op een SOVON-school of elders. We zetten er op in om de ondersteuning rondom de leerling zodanig te organiseren dat deze in optimale condities kan werken aan haar of zijn ontwikkeling en aan de oplossing van eventuele knelpunten die het leren bemoeilijken. Waar dat in het belang van leerlingen is, ontwikkelen we gerichte oplossingen en constructies voor individuele leerlingen en/of groepen van leerlingen.

Voor de financiering van genoemde inspanningen hebben de SOVON-scholen over het verslagjaar 2023 een totaalbedrag van € 5.837.245 aan middelen ontvangen van de beide samenwerkingsverbanden. € 5.190.305 voor de scholen, ressorterend onder samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland; en € 646.940 voor rsg Wiringherlant, aangesloten bij samenwerkingsverband VO Kop van Noord-Holland.

In het kader van passend onderwijs worden in samenwerking met het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland een aantal bovenschoolse voorzieningen georganiseerd op SOVON-scholen:

- Het initiatief 'Intermezzo', waarin hoogbegaafde kinderen die uitgeleerd zijn op de basisschool maar nog niet toe zijn aan het voortgezet onderwijs, op het Murmellius Gymnasium een tussenjaar kunnen volgen om zich voor te bereiden op de stap naar de middelbare school.
- De structuurklas op praktijkschool De Viaan, waar leerlingen die extra structuur nodig hebben een plaats vinden waar ze succesvol kunnen leren en ontwikkelen.
- Het samenwerkingstraject Symbiose waarin het Van der Meij College samenwerkt met VSO De Spinaker en zo leerlingen uit het speciaal onderwijs zicht biedt op een regulier vmbo-basis of -kader diploma.
- De 'Trajectplusklas' op osg Willem Blaeu, waar havo- en vwo-leerlingen extra persoonlijke begeleiding krijgen met als doel zo snel mogelijk weer te kunnen aansluiten bij de reguliere lessen.

Het samenwerkingsverband werkt sinds een aantal jaren met een ontwikkelagenda per school en geeft daar financiële ondersteuning bij. Dit heeft op alle scholen resultaat. In het algemeen kunnen we zeggen dat passend onderwijs op alle scholen hierdoor meer gestructureerd is. Ook geven scholen aan dat het steeds beter lukt om handelingsadviezen uit het Topdossier of het leerlingvolgsysteem beter en breder op te volgen, ook in de klas. De verbinding tussen onderwijs en ondersteuning krijgt steeds beter vorm.

Scholen krijgen steeds meer grip op de registratie, signalering en aanpak van verzuim. Wel zijn er soms erg ingewikkelde processen rondom thuiszitters. De start van de hulpverlening verloopt vaak moeizaam. Vaak is er onduidelijkheid over wie de regie heeft. Dit speelt het sterkst in het praktijkonderwijs.

Rsg Wiringherlant is onderdeel van het Samenwerkingsverband VO Kop van Noord-Holland en er zijn grote verschillen met het samenwerkingsverband waartoe de andere SOVON-scholen behoren. Dit samenwerkingsverband heeft de ondersteuning anders georganiseerd, namelijk op de scholen zelf.

Praktijkschool De Viaan en rsg Wiringherlant zijn in het voorjaar van 2023 door de Inspectie bezocht in het kader van een themaonderzoek naar de inzet van de middelen voor extra ondersteuning. De resultaten van dit onderzoek worden verwerkt in een landelijke rapportage. De feedback die de onderzoekend inspecteur aan het eind van het bezoek gaf was op beide scholen positief.

Het succes van passend onderwijs stond in het verslagjaar en staat ook de komende tijd steeds meer onder druk door onder meer de intensivering, toegenomen complexiteit en stapeling van (gedrags-, sociale en maatschappelijke) problematiek van onze leerlingen. Om die, landelijke, problematiek zo effectief mogelijk het hoofd te bieden, blijven we nadrukkelijk inzetten op samenwerking binnen SOVON en met externe partijen, zoals de gemeente, jeugdzorg en de verslavingszorg etc..

4.11 Toekomstige ontwikkelingen onderwijs, onderzoek en kwaliteitszorg

Om goed zicht te krijgen op de ontwikkelingen in de scholen en voeling te houden met wat er speelt, legt de bestuurder van SOVON samen met de bestuurlijk ondersteuner onderwijs en kwaliteit en een rector/directeur van een andere school jaarlijks kwaliteitsbezoeken af aan de scholen. Alle scholen werken hard aan de ontwikkeling van het onderwijs zowel op het terrein van onderwijskwaliteit (alle scholen hebben inmiddels voldoende opbrengsten) als op het terrein van inhoudelijke ontwikkelingen.

Het onderwijs op alle SOVON-scholen voelt nog steeds de nasleep van de coronaperiode waardoor leerlingen ondanks de inzet van digitaal onderwijs leervertragingen en vertraging op sociaal-emotioneel gebied hebben opgelopen. Dit vraagt veel aandacht van de onderwijsteams. Verder wordt op de scholen ingezet op de ontwikkeling van executieve functies van de leerlingen. Om de afdelingsleiders te versterken in hun rol richting personeel, heeft een aantal scholen leerlingcoördinatoren aangesteld die zich met leerlingzaken bezighouden. Alle scholen zijn bezig met de doorontwikkeling van een professionele cultuur waarbij eigenaarschap en verantwoordelijkheden breed in de organisatie gedragen worden. Concepten van de Stichting Leerkracht en de Transformatieve School zijn hier regelmatig ondersteunend bij.

SOVON-breed is het personeelstekort merkbaar. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet alleen om leraren, maar ook om ondersteunend personeel en leidinggevenden. Dit tekort heeft een werkdruk verhogend effect. Uitdaging voor de scholen is om voldoende formatie vrij te maken om begeleiding aan nieuwe collega's te bieden en hen zo te steunen en te binden.

De scholen worden ondersteund vanuit Bureau Management Ondersteuning (BMO) en tijdens de kwaliteitsbezoeken geeft men aan tevreden te zijn met de ondersteuning.

5. Personeel

5.1 Kengetallen

5.1.1 Samenstelling personeelsbestand

Bij SOVON waren op de peildatum 1 oktober 2023 in totaal 946 personeelsleden met 726,1 fte in dienst. Het aantal is ten opzichte van 1 oktober 2022 met acht personeelsleden gedaald. Tussen 1 oktober 2021 en 1 oktober 2022 was nog sprake van een groei van 24 personeelsleden. De fte's zijn in 2023 ten opzichte van 2022 met 15,8 fte afgenomen. De daling in de functiecategorie OP is met elf medewerkers en 17,3 fte het grootst. Het percentage fte's in de functiecategorie OP is in 2023 ten opzichte van 2022 daardoor gedaald van 69,7% naar 68,8%. Het OOP is in tegenstelling tot het OP en de directie zowel qua aantal personeelsleden (plus vijf) als aantal fte's (plus 3,4) gestegen in plaats van gedaald.

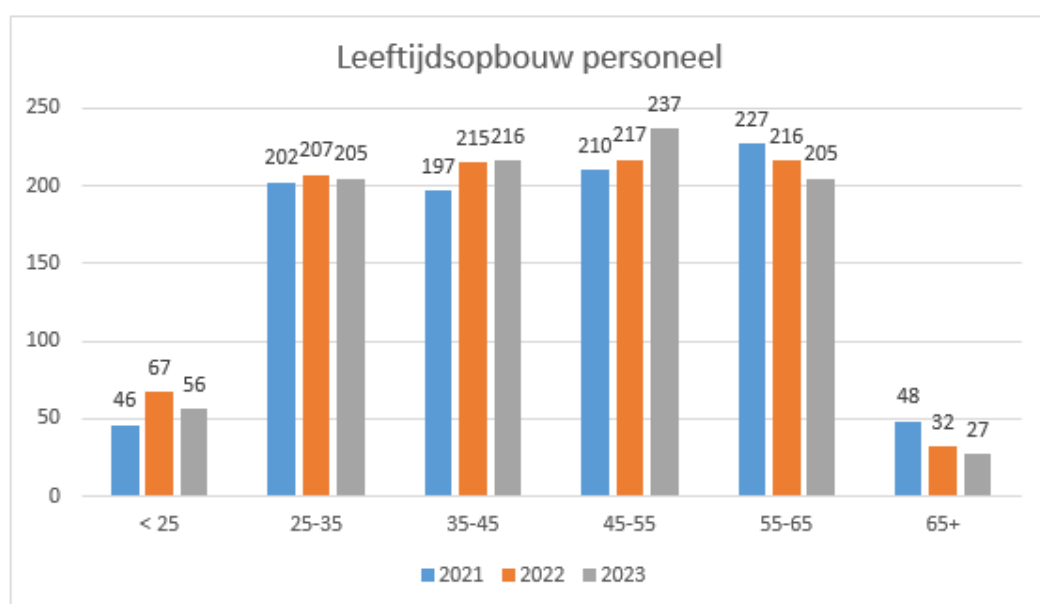
De verdeling over de verschillende functiecategorieën was als volgt:

Jaar	2021				2022				2023		
Functie categorie	aantal	fte's	% t.o.v. fte's		aantal	fte's	% t.o.v. fte's		aantal	fte's	% t.o.v. fte's
DIR	42	39,4	5,5%		41	39,6	5,3%		39	37,7	5,2%
OP	629	499,1 *	69,3%		649	517,0 *	69,7%		638	499,7 *	68,8%
OOP	259	181,9 **	25,2%		264	185,4 **	25,0%		269	188,8 **	26,0%
Totaal	930	720,4	100,0%		954	741,9	100,0%		946	726,1	100,0%

* in deze cijfers zijn ook de LIO-ers (leraar in opleiding) meegenomen.

** in deze cijfers zijn ook de duale studenten meegenomen.

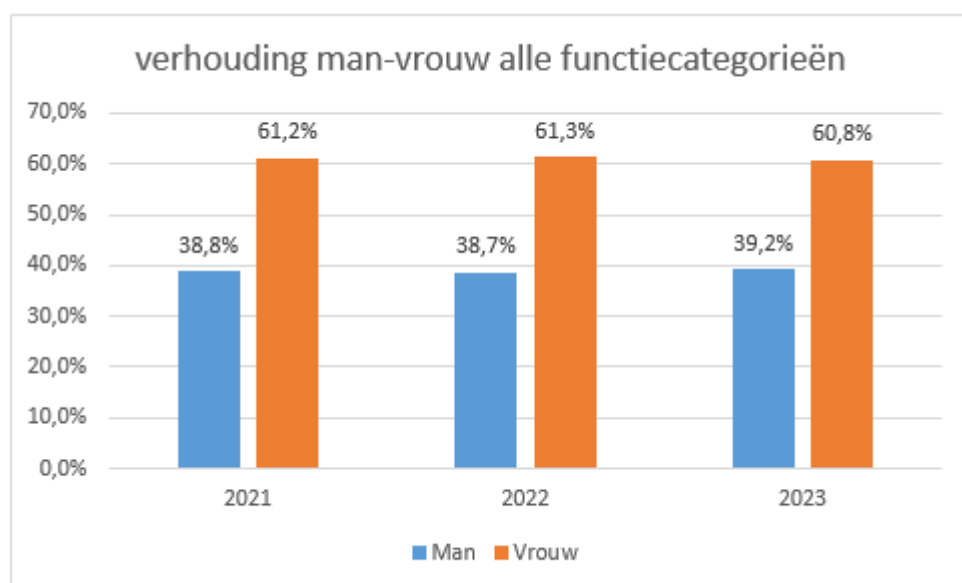
De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand van SOVON is weergegeven in onderstaande grafiek:

In 2022 was sprake van een evenwichtige leeftijdsopbouw bij SOVON. Het verschil in de categorieën tussen de 25 en 65 jaar was maximaal tien medewerkers en de drie categorieën waren vrijwel gelijk aan elkaar. In 2023 is hiervan niet langer sprake. De leeftijdscategorie 45-55 is met twintig personeelsleden gestegen en is daarmee de grootste categorie met 237 personeelsleden geworden. Opvallend is ook dat de categorieën onder de 25 jaar en boven de 55 jaar respectievelijk met elf en zestien zijn gedaald.

De gemiddelde leeftijd is gestegen van 44,3 jaar in 2022 naar 44,5 jaar in 2023. Landelijk was de gemiddelde leeftijd in het voortgezet onderwijs in 2022 44,5 jaar² (cijfer over 2023 is nog niet bekend). De gemiddelde leeftijd bij SOVON is in 2022 iets lager dan het landelijk gemiddelde.

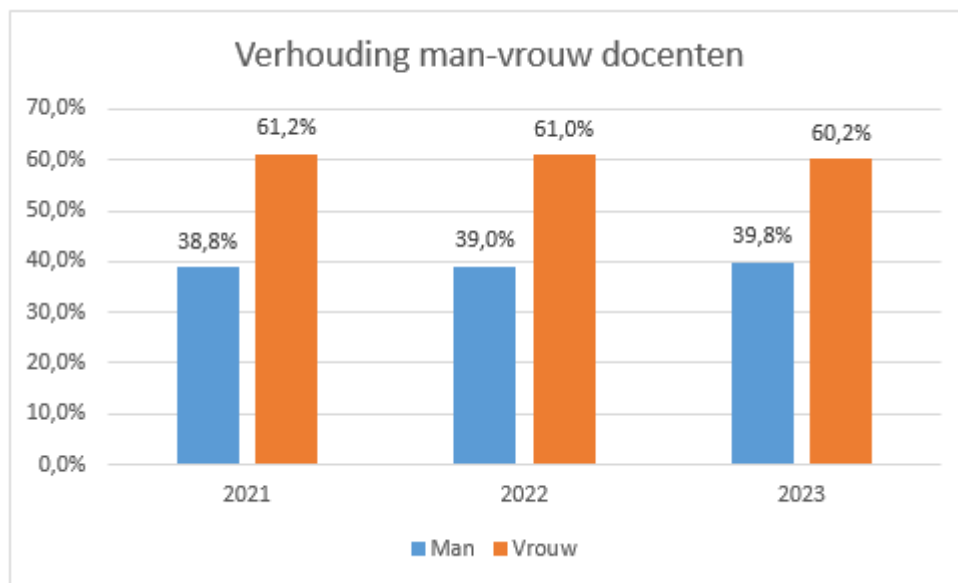
De verhouding man/vrouw (alle functiecategorieën) is weergegeven in onderstaande staafdiagram:

Zoals in bovenstaande afbeelding is te zien, bedraagt in 2023 het percentage mannen 39,2% en het aantal vrouwen 60,8%. Het percentage vrouwen is ten opzichte van 2022 met 0,5% gedaald. Landelijk was de verhouding man/vrouw in het voortgezet onderwijs in 2021 en 2022 (cijfers over 2023 zijn nog niet bekend): respectievelijk 42,8% / 57,2% en 42,2% / 57,8%.³ Het percentage vrouwen bij SOVON is de afgelopen jaren hoger dan het landelijk gemiddelde.

³ https://duo.nl/open_onderwijsdata/voortgezet-onderwijs/personeel

De verhouding man/vrouw in de functiecategorie OP is weergegeven in onderstaande staafdiagram:

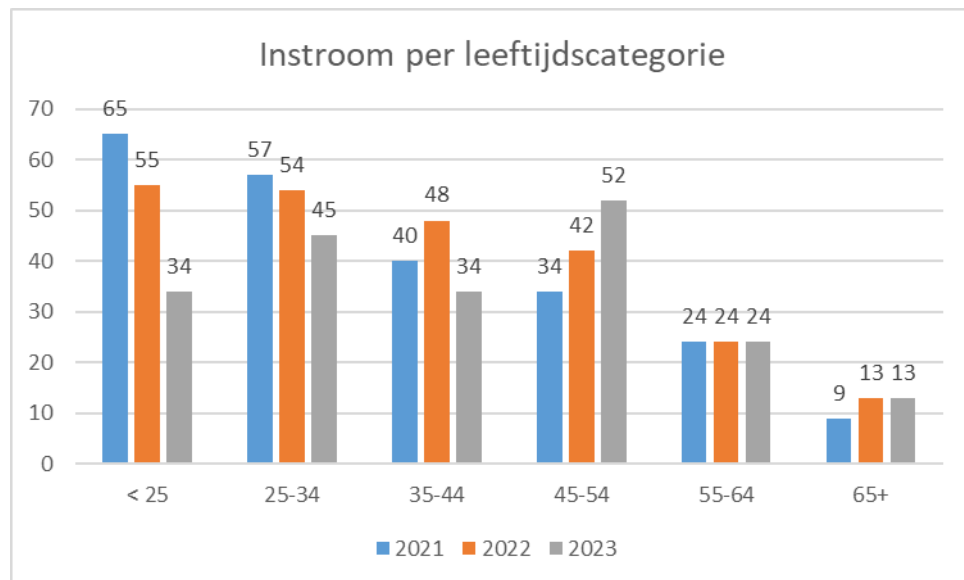
Het percentage mannelijke docenten bij SOVON is de afgelopen jaren gestegen van 38,8% in 2021 naar 39,8% in 2023.

5.1.2

In- en uitstroom

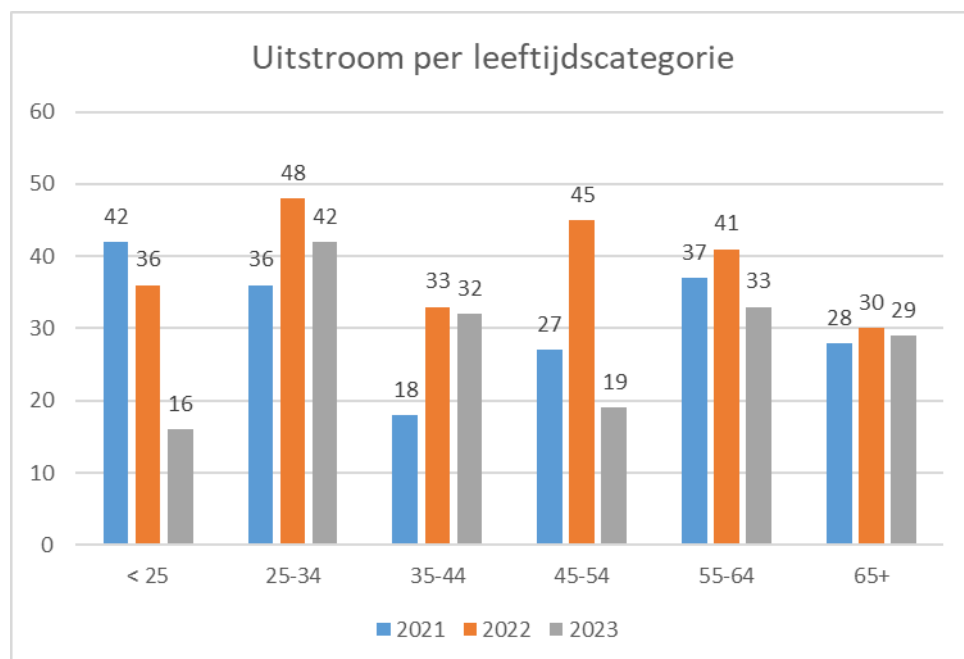
In het verslagjaar zijn er 202 medewerkers in dienst getreden bij SOVON. Dit aantal is enigszins vertekend doordat een aantal personeelsleden na hun uitdiensttreding weer in dienst is getreden. De redenen hiervoor zijn het verkrijgen van een nieuwe functie, een nieuw contract en/of een aansluitend kort tijdelijk dienstverband na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd om de werkzaamheden af te ronden. De instroom is lager dan het voorgaande jaar (in 2022 was de instroom 236 medewerkers).

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de vertegenwoordiging van de verschillende leeftijdscategorieën in de populatie ingestroomde medewerkers. De daling in de instroom is terug te zien in de leeftijdscategorieën tot de leeftijdscategorie 45-54. In deze categorie is juist sprake van een stijging van tien medewerkers.

In het verslagjaar zijn er 171 medewerkers uit dienst getreden bij SOVON. Dit aantal is enigszins vertekend doordat een aantal personeelsleden na hun uitdiensttreding weer in dienst is getreden. De redenen hiervoor staan al vermeld bij de instroom. Het aantal medewerkers dat in 2023 uit dienst is getreden, is met 26,6% gedaald ten opzichte van 2022 toen 233 medewerkers uit dienst traden.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de vertegenwoordiging van de verschillende leeftijdsgroepen in de populatie uitgestroomde medewerkers.

In alle leeftijdscategorieën is een daling te zien in de uitstroom. Maar in de leeftijdscategorie tussen 45 en 54 jaar is de daling met 26 uitstromers ten opzichte van 2022 het grootst.

In onderstaande tabel wordt de reden van de uitstroom nader gespecificeerd:

Reden uitstroom in aantallen	2021	2022	2023
Einde contract	38	21	24
Einde stage	25	24	16
Einde vervanging	18	18	10
Eigen verzoek	61	107	84
Keuzepensioen	10	19	4
AOW -leeftijd	11	8	10
Arbeidsongeschiktheid	3	14	7
Overleden	1	0	0
Overig	21	22	16
Totaal	188	233	171

De grootste daling is te zien bij de categorie op eigen verzoek. Iets anders wat opvalt is dat er in 2023 slechts vier medewerkers hebben gekozen voor keuzepensioen. In 2022 kozen nog negentien medewerkers voor keuzepensioen.

5.1.3

Ziekteverzuim

De laatste landelijke cijfers over het ziekteverzuim in het voortgezet onderwijs dateren van 2022.⁴ Het landelijk gemiddeld ziekteverzuimpercentage is zowel voor de functiecategorie OP en directie als de functiecategorie OOP in het voortgezet onderwijs in 2022 ten opzichte van 2021 gestegen. OP en directie met 0,8% en OOP met 0,5%.

In onderstaande tabellen worden de ziekteverzuimpercentages getoond naar functiecategorie en leeftijdscategorie bij SOVON.

Verzuimpercentage naar functiecategorie

Ontwikkeling ziekteverzuim naar functiecategorie

Functiecategorie	2020 Landelijk	2020 SOVON	2021 Landelijk	2021 SOVON	2022 Landelijk	2022 SOVON	2023 SOVON
OP en DIR	5,40%	4,99%	5,30%	5,00%	6,10%	6,75%	6,71%
OOP	6,20%	5,11%	6,10%	6,52%	6,60%	6,49%	6,95%

Het ziekteverzuimpercentage binnen SOVON ligt in 2022 in de categorie OP en directie 0,65% boven het landelijk gemiddelde. In de categorie OOP ligt het verzuim in 2022 0,11% onder het landelijk gemiddelde. In 2023 is bij SOVON het verzuim ten opzichte van 2022 in de categorie OP en directie 0,04% gedaald en in functiecategorie OOP 0,46% gestegen. De landelijke cijfers voor het voortgezet onderwijs over 2023 zijn nog niet beschikbaar.

⁴ Verzuimcijfers 2022 voortgezet onderwijs (VOION, september 2023).

Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie	2021	2022	2023
< 25 jaar	1,67	4,06	4,23
25-34 jaar	4,38	5,89	5,73
35-44 jaar	6,22	6,19	4,73
45-54 jaar	4,85	5,90	5,70
55-64 jaar	8,84	8,83	10,46
> 65 jaar	5,32	7,84	11,15
Totaal	5,98	6,68	6,77

In 2023 is het ziekteverzuimpercentage bij SOVON ten opzichte van 2022 met 0,09% gestegen. Er zijn grote verschillen tussen de leeftijdscategorieën. In de leeftijdscategorieën tussen 25-54 jaar is sprake van een daling van het ziekteverzuimpercentage, in de leeftijdscategorie 35-44 zelfs met 1,46%. In de leeftijdscategorieën vanaf 55 jaar is sprake van een stijging van het verzuim.

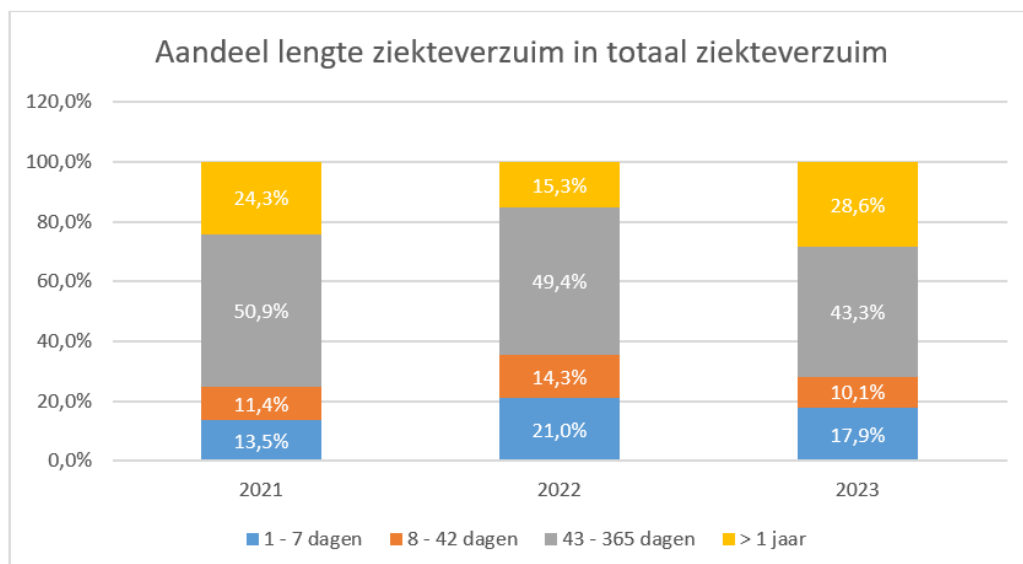
Behalve het ziekteverzuimpercentage, is ook de gemiddelde verzuimduur een belangrijk kengetal. Zie onderstaande tabel.

Gemiddelde verzuimduur in dagen naar functiecategorie

Functiecat gorie	2020 Landelijk	2020 SOVON	2021 Landelijk	2021 SOVON	2022 Landelijk	2022 SOVON	2023 SOVON
OP en DIR	17,00	11,70	20,00	12,90	12,00	13,10	10,72
OOP	24,00	22,64	28,00	20,46	18,00	16,20	16,78

De gemiddelde verzuimduur binnen SOVON ligt in 2022 in de categorie OP en directie boven en in de categorie OOP onder het landelijk gemiddelde. In 2023 is binnen SOVON de verzuimduur ten opzichte van 2022 in de categorie OP en directie met 2,38 dagen gedaald en in de functiecategorie OOP met 0,58 dagen gestegen.

Bij de monitoring van het ziekteverzuim wordt binnen SOVON een onderscheid gemaakt tussen 'kort' verzuim (tot één week), 'kortmiddellang' verzuim (tussen één week en zes weken), 'langmiddel' verzuim (tussen zes weken en één jaar) en 'lang' verzuim (langer dan één jaar). In onderstaande tabel worden deze cijfers over de afgelopen jaren gepresenteerd.

Binnen SOVON is in 2023 het “lang” verzuim ten opzichte van 2022 met 13,3% gestegen. Het ‘langmiddel’ en ‘lang’ verzuim bedraagt 71,9% van het totale verzuim.

Het terugdringen van het ziekteverzuim op de scholen waar het verzuim boven het landelijk gemiddelde is, wordt op schoolniveau aangepakt en is onderwerp van gesprek tijdens de managementgesprekken tussen bestuurder en de rectoren/directeuren. Ook worden maatregelen genomen om verzuim te voorkomen. Wij bieden in het schooljaar 2023-2024 drie groepen van acht medewerkers de mogelijkheid om deel te nemen aan de training “doen wat werkt” verzorgt door het Ontwikkelteam. De training is bedoeld voor medewerkers, die stressklachten, moeite met de balans tussen werk en privé, gevoelens van frustratie of gebrek aan motivatie hebben.

5.2

Docenten

5.2.1

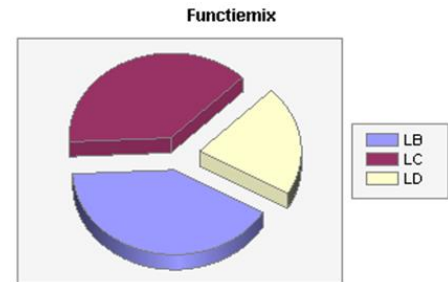
De functiemix

De functiemix beoogt een hogere beloning van docenten. Via maatwerkafspraken zijn in het verleden met de PMR van de scholen afspraken gemaakt over de percentages LC- en LD-docenten. Per 1 juni 2018 maken de bepalingen met betrekking tot de functiemix geen onderdeel meer uit van de CAO VO. Omdat SOVON belang hecht aan carrièreperspectief voor docenten is afgesproken dat de maatwerkafspraken met de PMR gehandhaafd blijven en indien gewenst in overleg met de PMR worden aangepast.

Zie onderstaande afbeeldingen met betrekking tot de realisatie van de functiemix, waarbij opgemerkt dient te worden dat in de cijfers voor de functiemix vervangingsaanstellingen niet worden meegenomen.

Realisatie functiemix 2023:

Schaal	Aantal DV	WTF	% WTF
LB	48	32,37	48,71%
LC	37	30,12	33,41%
LD	20	16,59	17,88%
Totaal	105	79,08	100%

Ontwikkeling functiemix SOVON 2021-2023:

Schaal	2021	2022	2023
LB	49,89%	50,80%	48,71%
LC	31,03%	30,47%	33,41%
LD	19,08%	18,73%	17,88%

In 2023 is het percentage LC-docenten met 2,94% gestegen en het percentage LD-docenten met 0,85% gedaald ten opzichte van 2022.

Ontwikkeling landelijke functiemix (buiten de Randstad) 2021 en 2022 (de cijfers over 2023 zijn nog niet beschikbaar):

Schaal	2021	2022
LB	51,7	52,4
LC	25,6	25,4
LD	21,9	21,3
LE	0,1	0,1
Overig	0,7	0,8

Als wij de cijfers van SOVON vergelijken met de landelijke functiemixcijfers buiten de Randstad (volgens OCW in cijfers) dan hebben wij ten opzichte van de landelijke cijfers minder LB- en LD- en meer LC-docenten.

De schoolleiders blijven zich inzetten om de maatwerkafspraken te realiseren. Indien de school structureel budget kan vrijmaken, kan op basis van de formatieafspraken met de bestuurder ook extra LC- en LD-formatie worden uitgegeven. Geïnteresseerde docenten kunnen zich vervolgens kandidaat stellen voor een stap in hun loopbaan maar doorlopen voorafgaand wel een beoordelingstraject op basis van een portfolio. De stand van zaken met betrekking tot de functiemix vormt een vast agendapunt van het regulier overleg tussen bestuurder en schoolleiders.

In onderstaande tabel is de verhouding man/vrouw over de diverse OP-schalen in 2023 weergegeven.

Verhouding man/vrouw functieschalen

Schaal	M/V	Aantal	Totaal fte	gem. fte	%
LB	Man	126	97,8713	0,7768	37%
	Vrouw	212	152,3396	0,7186	63%
	Subtotaal	338	250,2109	0,7403	
LC	Man	84	77,9318	0,9278	42%
	Vrouw	116	90,6502	0,7815	58%
	Subtotaal	200	168,5820	0,8429	
LD	Man	50	45,3088	0,9062	45%
	Vrouw	62	50,4427	0,8136	55%
	Subtotaal	112	95,7515	0,8549	

Als wij de verhouding man/vrouw over de diverse schalen afzetten tegen de eerder gepresenteerde cijfers ten aanzien van de verhouding man/vrouw (39,8%/60,2%) dan zien wij dat mannen gemiddeld bij SOVON een iets hogere inschaling hebben dan vrouwen. Er is hier mogelijk een verband tussen de betrekkingsovervang en een hogere salarisschaal. Zoals in bovenstaande tabel is te zien, hebben LB-ers een lagere betrekkingsovervang dan LC- en LD-ers en hebben mannen gemiddeld een hogere betrekkingsovervang dan vrouwen.

5.2.2

Bevoegdheden

In onderstaande tabel wordt het percentage bevoegde, benoembare (studerend voor een bevoegdheid) en onbevoegde docenten bij SOVON afgezet tegen de landelijke cijfers (uit IPTO: vakken en bevoegdheden in het voorgezet onderwijs van Centerdata). De landelijke cijfers over 2023 zijn nog niet bekend.

	2021	2021	2022	2022	2023
	Landelijk	SOVON	Landelijk	SOVON	SOVON
Bevoegd	87,6%	91,6%	86,4%	89,8%	89,1%
Benoembaar	8,7%	8,1%	9,6%	8,8%	10,6%
Onbevoegd	3,7%	0,3%	4,0%	1,4%	0,3%

Ten opzichte van de landelijke gemiddelden scoort SOVON beter dan andere besturen. Hoewel er bij SOVON meer bevoegde docenten werkzaam zijn dan landelijk is net als landelijk ook bij SOVON een daling te zien van het percentage bevoegde docenten. Het aantal studerende docenten bij SOVON is in 2023 toegenomen en bedraagt 10,6%. Het percentage onbevoegden is bij SOVON laag en in 2023 weer gedaald naar 0,3%.

Indien een docent niet beschikt over een onderwijsbevoegdheid worden altijd scholingsafspraken gemaakt om alsnog binnen de daarvoor gestelde termijn een

bevoegdheid te halen. Bij indiensttreding gedurende het schooljaar is het echter niet altijd mogelijk om direct te starten met de studie voor het behalen van een bevoegdheid.

5.3 Werkdrukmiddelen

5.3.1 *Individueel Keuzebudget*

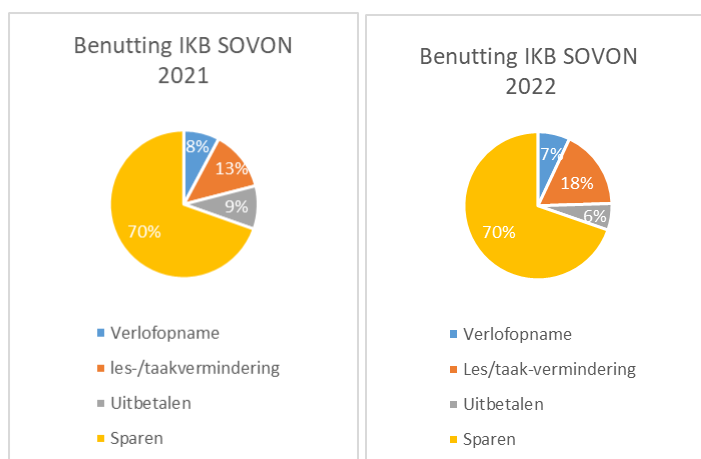
In het kader van levensfasebewust personeelsbeleid/werkdrukvermindering zijn in de CAO VO 2022/2023 nieuwe afspraken gemaakt over het Individueel Keuze Budget (IKB). Iedere medewerker heeft per 1 augustus 2022 een basisbudget van negentig klokuren (naar rato) per jaar. Met dit budget kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie. Hierdoor kan de werkdruk verminderd worden en de duurzame inzetbaarheid vergroot. Omdat kort voor de zomervakantie van 2022 overeenstemming is bereikt over de nieuwe cao, wordt het schooljaar 2022-2023 als overgangsjaar beschouwd. In dit overgangsjaar hadden werknemers het recht de extra veertig uur IKB naar rato (deels) uit te laten betalen.

In het najaar van 2022 zijn alle medewerkers geïnformeerd over de extra IKB uren in het schooljaar 2022-2023. De medewerkers kregen de uren in twee delen uitbetaald (in december 2022 en juli 2023) tenzij zij hadden aangegeven hun IKB op een andere wijze te willen inzetten. In totaal hebben 188 medewerkers aangegeven dat zij de extra IKB in 2022-2023 niet uitbetaald wilden hebben.

De inzet van IKB in het schooljaar 2023-2024 is in het voorjaar van 2023 geïnventariseerd. De negentig uur IKB wordt verdeeld in vijftig en veertig uur waarbij verschillende keuzes kunnen worden gemaakt. De vijftig uur IKB kan worden besteed aan les- of taakvermindering. Voor medewerkers van 57 jaar of ouder is het mogelijk een aanvullend keuzebudget op te nemen. Verder is het mogelijk om het IKB uit te laten betalen voor een bijdrage in de kinderopvang of verhoging van de pensioenaanspraken. Tenslotte kunnen OOP-ers de IKB laten uitbetalen. Voor de veertig uur IKB kunnen bovenstaande keuzes ook worden gemaakt. Daarnaast kunnen de uren worden gespaard met een plan of worden opgenomen als snipperuren.

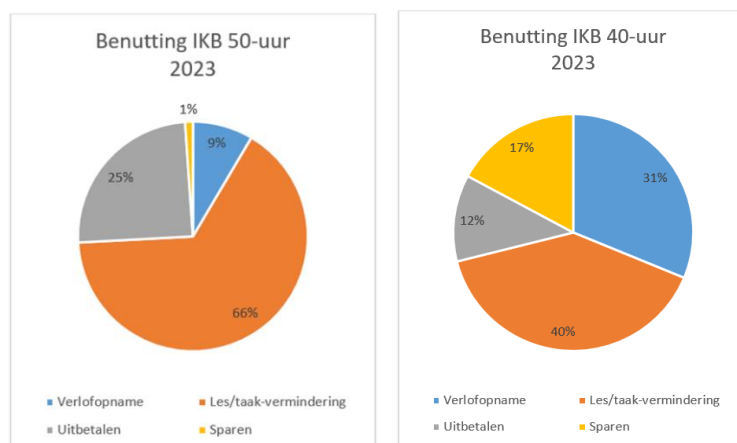
In onderstaande afbeeldingen is weergegeven op welke wijze de vijftig uur IKB door medewerkers van SOVON in de jaren 2021 en 2022 werd aangewend.

Aanwending van het Individueel Keuze Budget in 2021 en 2022 (naar rato) binnen SOVON

De categorie 'Verlofopname' in bovenstaande cirkeldiagrammen betreft medewerkers van 57 jaar of ouder waarvan een deel ook nog gebruik maakt van de overgangsregeling BAPO.

Aanwending van het Individueel Keuze Budget in 2023 (naar rato) binnen SOVON

De categorie 'Verlofopname' in bovenstaande cirkeldiagrammen betreft medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om snipperuren op te nemen en medewerkers van 57 jaar of ouder waarvan een deel ook nog gebruik maakt van de overgangsregeling BAPO.

In de cirkeldiagrammen is te zien dat er een grote verschuiving heeft plaatsgevonden in de inzet van IKB. In het schooljaar 2022-2023 werd nog door 70% van de werknemers gespaard. In het schooljaar 2023-2024 is dit nog beperkt mogelijk en kiest 66% van de werknemers voor de vijftig uur IKB voor les/taakvermindering.

5.3.2

Collectieve werkdrukmiddelen

50% van de werkdrukmiddelen die de school ontvangt wordt via de collectieve aanpak uitgegeven. Werknemers zijn hierbij gezamenlijk aan zet en gaan met elkaar in overleg over het nemen van maatregelen om de werkdruk te verminderen. Scholen kunnen samen met de werknemers bepalen wat goede maatregelen zijn om de werkdruk te verminderen.

5.4

Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Na ontvangst van de brief van UWV inzake de toekenning van een WW en eventueel een bovenwettelijke WW-uitkering wordt berekend wat de WW-lasten zijn voor de betreffende ex-medewerker. Vervolgens krijgt de ex-medewerker een brief waarin wordt geïnformeerd naar de sollicitatieactiviteiten. Afhankelijk van de situatie en de hoogte van de (bovenwettelijke) WW-lasten wordt op basis van de verkregen informatie bepaald of de sollicitatieactiviteiten door SOVON worden gemonitord of dat een bureau wordt ingeschakeld dat de ex-medewerker begeleidt bij het vinden van een nieuwe baan.

5.5

Strategisch personeelsbeleid

In het Strategisch Manifest van SOVON voor de periode 2023-2027 (zie hoofdstuk 3.2) is één van de vier thema's: SOVON als professionele en lerende organisatie. Voor de komende jaren hebben wij op deze ambitie de volgende speerpunten:

- Als werkgever (nog) aantrekkelijker worden.
- Meer kennis uitwisselen en schooloverstijgend professionaliseren.
- Versterking van het leiderschap op alle niveaus.
- Inzetten op vitaliteit en daling ziekteverzuim.
- Beter personeelsmanagement en meer HR-mogelijkheden.

5.5.1

Professionalisering

In maart en november hebben de twee bijeenkomsten van de brede schoolleiding plaatsgevonden. In maart 2023 was het thema de beroepsstandaard voor schoolleiders die door het Schoolleidersregister VO (SRVO) is ontwikkeld.

Met een aantal afdelingsleiders is naar aanleiding van deze bijeenkomst nagedacht over verdere, gezamenlijke professionalisering van de leidinggevenden vanuit deze beroepsstandaard. Tijdens de bijeenkomsten van de brede schoolleiding in het schooljaar 2023-2024 is hier verder invulling aan gegeven. In november gaf Reinoud Buijs, rector van de Berger Scholengemeenschap een introductie op leiderschapspraktijken en Christa Ploeger, directeur van Praktijkschool Focus nam de brede schoolleiding mee in professionalisering en teamontwikkeling op Focus.

Eind september vond de tweedaagse van de rectoren, de bestuurder en de staf plaats. Het thema was samenwerking en werd begeleid door Tante Lean.

In 2023 zijn vier scholen bezocht in het kader van de collegiale visitatie.

De trajecten oriëntatie op leiderschap en teacher leadership verzorgd door de NSO en georganiseerd vanuit de Topgroep zijn in het najaar van 2023 weer van start gegaan.

Op 23 november vond de jaarlijkse professionaliseringsmiddag plaats. In Hotel Zuiderduin in Egmond aan Zee kwamen de medewerkers bijeen voor ontmoeting en kennisdeling, waarbij naast workshops door externen ook veel workshops 'door en voor collega's' werden gegeven over ontwikkelingen in het vak en de mogelijkheden voor verdere uitwisseling in het vervolg op de professionaliseringsmiddag.

In 2023 zijn ook verschillende schooloverstijgende netwerken bijeengekomen, zoals de examensecretarissen, de contact- en vertrouwenspersonen en de begeleiders van startende docenten. Er waren intervisiebijeenkomsten voor de schoolleiders en afdelingsleiders. Wij hebben inmiddels vier geaccrediteerde opleidingsscholen. Rsg Wiringherlant is lid van de

Regionale academische Opleidingsschool West-Friesland (ROWF) en het Stedelijk Dalton College Alkmaar, osg Willem Blaeu en de Berger Scholengemeenschap zijn lid van de Academische Opleidingsschool Noord-Holland West (AONHW). Huygens College Heerhugowaard zit in een traject richting toetreding tot de AONHW.

5.5.2 Nieuw personeelssysteem

Omdat Youforce, ons huidige pakket voor onder meer de personeelsadministratie, salarisadministratie en werving en selectie, in 2025 stopt, moest ons huidige pakket worden vervangen. In 2023 heeft voor de nieuwe software Europese aanbesteding plaatsgevonden. Drie partijen hebben zich ingeschreven en uiteindelijk heeft AFAS de aanbesteding gewonnen. Vanaf juni 2023 heeft conversie van de gegevens plaatsgevonden. De live-gang vond begin januari 2024 plaats.

5.5.3 Ontwikkeltijd

Vanaf 1 augustus 2019 hebben leraren recht op ontwikkeltijd. De maximale lessentaak is per die datum met dertig klokuren verminderd tot 720 uur. Deze klokuren worden verhoogd met de opslagfactor zodat daarmee in totaal vijftig uur ontwikkeltijd vrijkomt.

De scholen van de SOVON geven ieder op hun eigen wijze invulling aan het onderwijs. Hierdoor was het niet mogelijk om op alle scholen op dezelfde wijze de ontwikkeltijd te implementeren. Conform de cao moet hierover ook overleg plaatsvinden met het onderwijzend personeel. Iedere SOVON-school geeft daarom op zijn eigen wijze, na overleg met het onderwijzend personeel, invulling aan de ontwikkeltijd.

5.5.4 Vacatures en lerarentekort

Het aantal vacatures in 2023 was lager dan in 2022. In 2022 zijn 250 vacatures gepubliceerd en in 2023 210. Het komt steeds vaker voor dat het niet lukt om vacatures de eerste keer in te vullen waardoor de vacature nogmaals moet worden gepubliceerd. Ook in 2023 hadden wij aan het begin van het schooljaar 2023-2024 nog openstaande vacatures. Ook gedurende het jaar hebben wij met grote regelmaat te maken gehad met nieuwe vacatures. Niet alleen in verband met ziektevervanging maar ook omdat medewerkers gedurende het jaar ontslag nemen en vervangen moeten worden.

Het lerarentekort wordt door de krapte op de arbeidsmarkt en de vergrijzing een steeds nijpender probleem. Het is daarom van groot belang dat SOVON een interessante werkgever blijft voor de doelgroep. In dit licht is het een positieve ontwikkeling dat de schoolleiders bij de invulling van de vacatures geregeld van de kandidaten vernemen dat SOVON een goede naam heeft in de regio. Omdat het steeds moeilijker wordt om vacatures in te vullen zijn wij vaker genoodzaakt gebruik te maken van uitzendbureaus en zelfstandigen.

5.5.5 Plannen personeelsbeleid voor 2024

De speerpunten uit het Strategisch Manifest zijn uitgewerkt in het Strategisch HR-beleidsplan 2023-2027. SOVON wil zich verder ontwikkelen als professionele en lerende organisatie. Dit thema stond nadrukkelijk op de agenda van de tweedaagse van het CvS. Vervolgens is een regiegroep gevormd die, met het CvS als opdrachtgever en de bestuurder als eindverantwoordelijke, gevraagd is om sturing te geven aan een ontwikkelproces waarin uitwerking wordt gegeven aan de voornemens. De regiegroep heeft de pijlers van het

strategisch personeelsbeleid uitgewerkt en daarbij onderzocht wat er tot nu toe is bereikt en dit aangevuld met de ambities voor de periode 2024-20273. Deze analyse is besproken in het CvS. Daarbij zijn drie centrale thema's vastgesteld die worden uitgewerkt door projectgroepen:

- Visie op, en planvorming voor, de versterking van samen leren en professionaliseren;
- Visie op, en planvorming voor, de versterking van onderwijskundig leiderschap;
- Visie op, en planvorming voor, de ontwikkeling van modern werkgeverschap (waaronder taakbeleid en gesprekscyclus).

In 2024 zullen de projectgroepen met hun opdrachten aan de slag gaan.

6. Huisvesting, ICT, facilitaire zaken

6.1 Investeringsbeleid

Het investeringsbeleid is in 2023 niet gewijzigd. Dit houdt concreet in dat investeringen van boven de € 2.500 worden geactiveerd.

De belangrijkste investeringen voor 2023 waren:

- Verdieping plaatsen op het Huygens College Heerhugowaard;
- Tijdelijke huisvesting en verbouwing Berger Scholengemeenschap;
- Plaatsen warmtepompen op Umbriëllaan 1-3 Dijk en Waard.

Naar verwachting zullen de volgende posten in 2024 tot de grotere investeringen gaan behoren:

- Verdere renovatie Berger Scholengemeenschap
- Digiborden plaatsen
- Stalen kozijnen voor Murmellius Gymnasium vervangen
- Nieuwe ketel(s) Murmellius Gymnasium en Stedelijk Dalton College Alkmaar
- Brandwerende maatregelen Stedelijk Dalton College Alkmaar
- Vervangen kozijnen Van der Meij College
- Aanpassen vloerverwarming Van der Meij College

6.2 Huisvesting scholen

Op gebied van huisvesting zijn over 2023 de volgende ontwikkelingen te melden:

- De gemeente Dijk en Waard heeft het Integraal Huisvestingsplan (IHP) afgerond voor het Primair Onderwijs. Voor het Voortgezet onderwijs is echter het IHP aangehouden in afwachting van een Plan van Aanpak van de VO-schoolbesturen.
- Bij herhaling heeft SOVON aangegeven en onderbouwd bij de gemeente Bergen waarom het bouwbudget van de Berger Scholen Gemeenschap opgehoogd zou moeten worden. Echter tot op heden beweegt de wethouder niet.
- Bij praktijkschool Focus is de ondergrondse Warmte Koude Opslag (WKO) vervangen door Warmtepompen. Daarbij zijn meteen enkele koelproblemen opgelost.

Hierna worden per school de belangrijkste ontwikkelingen en maatregelen in het verslagjaar op het vlak van huisvesting geschetst.

School	Activiteit
Stedelijk Dalton College Alkmaar	Schilderwerk lokalen / kantoren + vloervervanging kantoren Aanpassingen n.a.v. brandweercontrole Vorbereiding verbouwing entree
Praktijkschool Focus	Vervangen WKO door warmtepompen
Rsg Wiringherlant	Verbouwing OSP
Berger Scholengemeenschap	Tijdelijke huisvesting realiseren Starten met de verbouwing Rondelaan
Huygens College Heerhugowaard	500 m2 bijbouwen op de 2 ^e verdieping
De Viaan	Theater/toneellokaal verbouwd
Murmellius Gymnasium	Splitsen kantoren
Osg Willem Blaeu	Trappenhuis renovatie
Van der Meij College	Airco's bijplaatsen

6.3 Facilitaire zaken

Op facilitair terrein zijn met betrekking tot het verslagjaar de volgende zaken van belang:

- Jaarlijks sluit SOVON een nieuw contract af voor elektra en gas. Bij de huidige prijzen zijn we gedwongen hiervoor een Europese aanbesteding te organiseren. We hebben ons daartoe aangesloten bij 'Energie voor Scholen'. Via hen hebben we nu Engie als leverancier.
- Eveneens via een Europese aanbesteding is een nieuw personeelsmanagementpakket aangeschaft ter vervanging van RAET. Hier is AFAS uit naar voren gekomen.
- Na onenigheid met de firma Kropman over hun prijsindexaties is besloten het contract met hen op te zeggen. In 2024 zal hier een nieuwe Europese aanbesteding voor gehouden worden.

6.4 ICT

De ontwikkelingen in de ICT blijven elkaar snel opvolgen:

- Anti-DDos is inmiddels op alle scholen geïmplementeerd.
- De aansluitproblemen van de nieuwe digiborden zijn opgelost. Het project wordt inmiddels uitgerold maar is er één van de lange adem.
- Gestart is met het implementeren van een pakket voor automatische aanmelding van nieuwe leerlingen
- Het 'provisioning' pakket wat we aangeschaft hebben, waarmee wijzigingen in personeel en taken in alle pakketten gesynchroniseerd wordt, functioneert goed.
- SOVON heeft inmiddels vier scholen 'naar de cloud' gebracht. In 2024 pakken we de andere scholen op.

- De wens is om Zylab te vervangen voor een ander document managementsysteem. De verkennende gesprekken hierover met AFAS leiden tot twijfels. We gaan ons opnieuw oriënteren.
- AFAS is ons nieuwe personeelspakket voor HRM ter vervanging van RAET. Het draait 'in de cloud'.
- Office 2016 dient op korte termijn vervangen te worden door Office 2021. De onderzoeken naar de consequenties daarvan zijn gestart.

6.5

Initiatieven duurzaamheid

Sovon heeft de wens om bij te dragen aan een duurzame leef- en leeromgeving. We beseffen dat we een voorbeeldfunctie hebben voor onze leerlingen en dat we in woord en daad dit moeten uitdragen. Telkens moet wel de afweging worden gemaakt wat duurzaamheid mag kosten. Lang niet altijd vertalen de kosten zich terug in (rendabele) opbrengsten. Zo hebben we voorafgaand aan de verbouwing van de Berger Scholen Gemeenschap vleermuiskasten opgehangen. Het is positief om waar te nemen dat deze beestjes er inderdaad gebruik van zijn gaan maken.

Daarnaast is het onze opzet om bij deze verbouwing eveneens infiltratiekragen te gebruiken om de grondwaterstand in dit gebied op peil te houden.

Wat zich wel laat terugverdienen, is het besluit om de Berger Scholengemeenschap vergaand luchtdicht te maken. Alle naden en kieren van dit oude gebouw zijn luchtdicht afgesmeerd nu alles wegens de renovatie open ligt. Ook zal extra isolatie aangebracht worden aan de binnenzijde van de buitenwanden.

Het plaatsen van de warmtepompen op het dak van Umbriëlaan 1-3 te Dijk en Waard kan zonder meer als een wederom duurzame investering worden gezien toen duidelijk werd dat de Warmte/Koude bron te verontreinigd was en vervangen moest worden.

Bij de uitbreiding van het Huygens College Heerhugowaard is er voor gekozen om dit zoveel mogelijk energie-neutraal te doen. Dat hebben we gedaan door er eveneens 125 PV-panelen bij te plaatsen.

Daarnaast worden de energiepieken op het Huygens College Heerhugowaard afgevangen door zogenaamde peak-shaving.

Gestart is met een onderzoek naar de verlichting op onze scholen. We willen inzicht hebben in waar we nog LED zouden kunnen aanbrengen en vervolgens dit als een groot project aanbesteden. Dat zal echter pas in 2024 plaatsvinden.

Daarnaast hebben we ook met een warmtecamera de meeste locaties reeds in kaart gebracht. Dat geeft inzicht in waar warmtelekken zitten in de gebouwen. Dat kunnen we daarna gericht oplossen.

7. Toekomst- en continuïteitsparagraaf

7.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen

Belangrijke basis voor de uitwerking van de meerjarenbegroting 2024-2028 en de jaarbegroting 2024, vormen de leerlingenprognoses die jaarlijks worden afgegeven door de schoolleiders. Vertrekpunten voor deze prognoses zijn de bestaande aanmeldingen, de verwachte uitstroom en de verwachte daling dan wel toename van de instroom. Onderstaande tabel bevat de werkelijke leerlingenaantallen per 1 oktober 2023 (basis voor de begroting 2024), gevolgd door de verwachte aantallen op 1 oktober 2024 t/m 2027 (als basis voor de begrotingen 2025 t/m 2028), exclusief nieuwkomers en vavo-leerlingen.

Kostenplaats	Totaal aantal leerlingen VO □ 1 oktober □ 2023	Totaal aantal leerlingen VO □ 1 oktober □ 2024	Totaal aantal leerlingen VO □ 1 oktober □ 2025	Totaal aantal leerlingen VO □ 1 oktober □ 2026	Totaal aantal leerlingen VO □ 1 oktober □ 2027
SOVON	6.490	6.425	6.468	6.618	6.702
01XF - osg Willem Blaeu	758	752	750	820	884
08UV - Focus	218	225	225	225	225
16ST - Berger Scholengemeenschap	766	700	750	800	800
17DD - rsg Wiringerlant	968	968	968	968	968
19YT - De Viaan	220	209	185	180	180
19ZQ - Stedelijk Dalton College Alkmaar	957	951	955	985	1.005
19ZX - Huygens College	1.606	1.640	1.650	1.650	1.650
20AA - Murmellius Gymnasium	689	700	705	710	710
VMC - Sovon Van der Meij Sovon	308	280	280	280	280

7.2 Personele bezetting in fte

Bij het formuleren van de verwachte ontwikkeling van de personele bezetting van SOVON in de komende jaren, zijn drie variabelen van belang: de verwachte ontwikkeling van de leerlingenaantallen, de verwachte uitstroom van medewerkers en tijdelijke extra gelden. In het schooljaar 2024-2025 verwachten wij aanzienlijk minder baten door het wegvallen van corona-gerelateerde subsidies (zoals NPO) en daling van het leerlingenaantal. Door de extra subsidies konden extra, tijdelijke medewerkers aangetrokken worden. In beginsel zullen deze tijdelijke medewerkers onze organisatie weer verlaten, zodra de genoemde middelen wegvallen. Verder is in de verwachte terugloop in fte's, rekening gehouden met natuurlijk verloop en het om andere redenen (dan het wegvallen van subsidies) aflopen van tijdelijke dienstbetrekkingen.

	Begroting □ 2023	Begroting □ 2024	Begroting □ 2025	Begroting □ 2026	Begroting □ 2027	Begroting □ 2028
FTE DIR	41	39	38	38	38	38
FTE OP	499	470	436	433	433	430
FTE OOP	185	176	156	155	154	154
Totaal	724	685	630	626	625	622

7.3

Meerjarenbegroting

7.3.1

Balans

ACTIVA	2023	2024	2025	2026	2027	2028
VASTE ACTIVA						
Immateriele VA	2.787	0	0	0	0	0
Materiele VA	16.984.490	24.093.355	23.234.798	21.076.489	18.563.865	16.453.132
Financiele VA	14.533.518	13.901.626	13.269.734	12.637.842	12.005.950	11.374.058
TOTAAL VASTE ACTIVA	31.520.795	37.994.982	36.504.533	33.714.331	30.569.815	27.827.191
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	5.010.269	5.010.269	5.010.269	5.010.269	5.010.269	5.010.269
Liquide middelen	24.017.700	21.300.186	19.527.110	17.037.745	15.650.040	14.473.742
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	29.027.970	26.310.455	24.537.380	22.048.014	20.660.309	19.484.011
TOTAAL ACTIVA	60.548.765	64.305.437	61.041.912	55.762.345	51.230.125	47.311.202
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	20.870.812	19.677.073	18.626.854	16.544.940	15.520.246	14.666.451
Bestemmingsreserve publiek	6.178.464	4.655.688	3.933.832	3.527.379	3.165.369	2.843.866
VOORZIENINGEN	8.037.696	8.036.696	8.035.696	8.034.696	8.033.696	8.032.696
LANGLOPENDE SCHULDEN	14.533.518	13.901.626	13.269.734	12.637.842	12.005.950	11.374.058
KORTLOPENDE SCHULDEN	10.928.275	18.034.353	17.175.796	15.017.487	12.504.863	10.394.130
TOTAAL PASSIVA	60.548.765	64.305.437	61.041.912	55.762.345	51.230.124	47.311.202

7.3.2

Toelichting

Vaste activa

De investeringen in de vaste activa zijn voor de jaren 2024 en 2025 hoger dan in het jaar 2023. Daarna dalen de investeringen licht. Met uitzondering van het gebouw van de Berger Scholengemeenschap verkeren de schoolgebouwen van SOVON in goede staat. Dit is mede te danken aan het feit dat in het afgelopen decennium verschillende gebouwen zijn gerealiseerd (rsg Wiringherlant, Huygens College Heerhugowaard, Umbriëlaan Heerhugowaard en het Van der Meij College) of grondig gerenoveerd of uitgebouwd (Murmellius Gymnasium, De Viaan, osg Willem Blaeu en het Stedelijk Dalton College Alkmaar).

In 2023 is met aannemerij Putter een contract gesloten voor de renovatie van de Berger Scholengemeenschap. Door het krappe budget zijn wel vergaande bezuinigingen doorgevoerd om tot overeenkomst te kunnen komen. De gemeente Bergen is echter helaas niet echt in beweging te krijgen om nog verder bij te dragen aan het budget. De bouw is gestart kort na de zomervakantie van 2023.

De aannemer van het Huygens College heeft de uitbreiding van de Middenweg met vijf lokalen en vier kantoren voor de kerst van 2023 afgerond. Dat project is voorspoedig verlopen zonder noemenswaardige overschrijding.

Eigen Vermogen

De mutaties in het eigen vermogen tussen de prognosejaren worden voornamelijk veroorzaakt door de negatieve geprognosticeerde resultaten en tevens door de mutaties in de bestemmingsreserves.

De algemene reserve bedraagt per 31 december 2023 € 20.870,812.

De algemene reserve heeft drie functies:

- Een bufferfunctie (het deel van het vermogen dat nodig is om eventuele risico's op te kunnen vangen).
- Een financieringsfunctie (de vervangingswaarde van de materiële vaste activa).
- Een transactiefunctie (de mogelijkheid om kortlopende schulden vlot te kunnen betalen).

Naast de algemene reserve zijn er bestemmingsreserves. Deze reserves zijn onderdeel van het niet-vrije gedeelte van het eigen vermogen en betreffen gelden die binnen het eigen vermogen zijn afgezonderd van de algemene reserve. Deze reserves hebben een voorlopige bestemming gekregen of betreffen gelden waarop een door derden bepaalde bestedingsverplichting rust. Het gaat om:

- Reserve nieuwbouw.
- Reserve inrichting nieuwbouw.
- Reserve onderhoud.
- Reserve risicofonds vervanging.
- Reserve NPO.
- Reserve werkdrukmiddelen VO.
- Reserve professionalisering leraren.
- Reserve kwaliteit.

Hieronder is een overzicht opgenomen van het verloop van het eigen vermogen. Het exploitatieresultaat van elk jaar wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve en daarmee aan het eigen vermogen. Het meerjaren beeld wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van de nieuwe begroting.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Exploitatiesaldo	-1.471.957	-862.249	-2.716.514	-1.772.076	-2.488.366	-1.386.705	-1.175.298
T.i.v. reserve verbouwing	0	0	0	0	0	0	0
T.i.v. reserve nieuwbouw	88.926	51.873,58	0	0	0	0	0
T.i.v. reserve inrichting nieuwbouw	6.485	6.403,71	6.403	6.403	6.403	6.403	6.403
T.i.v. reserve onderhoud	212.978	-73.722,62	48.058	18.189	-13.451	-24.393	-34.900
T.g.v. reserve risicofonds vervanging	-315.811	431.849,23	613.178	613.178	413.500	380.000	350.000
T.i.v. reserve risicofonds bapo	150.191	0,00	0	0	0	0	0
T.i.v. reserve personeel	127.757	0,00					
T.i.v. reserve NPO	1.135.911	1.614.886,00	735.509	84.086	0	0	0
T.g.v. reserve werkdrukmiddelen VO	-1.054.869	941.324,13	113.545	0	0	0	0
T.g.v. reserve professionalisering leraren	-372.735	366.652,24	6.082	0	0	0	0
T.i.v. reserve kwaliteit	585.070	0,00	0	0	0	0	0
Netto resultaat	-908.053	2.477.017	-1.193.739	-1.050.219	-2.081.913	-1.024.695	-853.794

Voorzieningen

SOVON heeft zes voorzieningen, namelijk:

- De voorziening spaarverlof.
- De voorziening individueel keuzebudget.
- De voorziening jubilea.
- De voorziening uitkeringskosten.
- De voorziening langdurig zieken.
- De voorziening transitievergoeding tijdelijke contracten.

De mutaties in de voorzieningen worden veroorzaakt door enerzijds de dotatie (toevoeging) aan de voorzieningen en anderzijds de uitgaven die ten laste van deze voorzieningen gebracht mogen worden.

Langlopende schulden

In verband met de financiering van de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard is een lening aangegaan. Deze lening bedraagt eind 2023 € 14.533.518 en wordt jaarlijks met € 631.892 afgelost.

Kortlopende schulden

Hieronder wordt het eerste jaar van de langlopende geldlening opgenomen.

7.3.3

Staat/Raming van Baten en Lasten

BATEN	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rijksbijdrage	78.668.056	74.875.571	72.980.631	72.675.410	74.005.292	74.022.600
Overige overheidsbijdragen en subsidies	232.904	401.574	313.362	162.362	162.362	162.362
Overige baten	2.892.935	2.179.720	1.885.820	1.874.820	1.874.820	1.874.820
TOTAAL BATEN	81.793.895	77.456.865	75.179.813	74.712.592	76.042.475	76.059.782
LASTEN						
Personeelslasten	68.703.828	66.155.232	62.255.764	62.675.244	62.968.195	62.924.892
Afschrijvingen	2.538.782	3.160.244	3.548.728	3.583.341	3.507.668	3.315.870
Huisvestingslasten	3.421.905	3.673.827	3.695.637	3.545.946	3.547.536	3.563.537
Overige lasten	8.814.677	7.584.077	7.851.760	7.796.427	7.805.781	7.830.781
TOTAAL LASTEN	83.479.192	80.573.380	77.351.889	77.600.958	77.829.179	77.635.080
Saldo baten en lasten	-1.685.297	-3.116.514	-2.172.076	-2.888.366	-1.786.705	-1.575.298
Financiële baten	968.889	542.555	536.615	531.391	524.394	518.471
Financiële lasten	145.842	142.555	136.615	131.391	124.394	118.471
Saldo financiële bedrijfsvoering	823.048	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Saldo buitengewone baten en lasten						
TOTAAL RESULTAAT	-862.249	-2.716.514	-1.772.076	-2.488.366	-1.386.705	-1.175.298

Hierboven is de staat van Baten en Lasten/de begroting vermeld. De meerjarenbegroting 2024-2028 is goedgekeurd door de RvT. De schoolgebouwen in de gemeente Dijk en Waard zijn doorgedecentraliseerd. Hierdoor moet SOVON een extra jaar begroten.

Toelichting

Ook dit jaar presenteert SOVON een negatieve meerjarenbegroting. Net als andere onderwijsbesturen staan wij op een kantelpunt. Vanaf 2021 kreeg SOVON in verband met corona extra bekostiging en aanvullende subsidies. Vanaf augustus 2023 vielen deze extra inkomsten weg en is het derhalve zaak om de begroting rond te krijgen zonder deze extra bekostiging. Daarnaast is door het afkomen van het bovenmatig eigen vermogen van het samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland de bijdrage van het samenwerkingsverband behoorlijk lager dan in voorgaande jaren. Ook heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (verder: OCW) in november 2023 aangekondigd dat de Regeling aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim in 2025 gehalveerd gaat worden en worden vanaf 2026 in het geheel geen middelen meer via deze regeling aan de schoolbesturen uitgekeerd.

Deze wegvallende inkomsten kunnen samengevat worden in onderstaande tabel. Het betreft een vergelijking van de inkomsten 2024 ten opzichte van 2023.

Dalend leerlingaantal	-1.169.151
Wegvallende baten SWV	-622.863
Wegvallen gelden NPO	-3.667.591
Bezuiniging SHRM en verzuim	-425.448
	-5.885.053

Het wegvallen van deze (incidentele) gelden maakt het opstellen van een consistente meerjarenbegroting, waarin de inkomsten en de uitgaven met elkaar in balans zijn, complex. Het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 was dan ook geen eenvoudige opgave. Gezien de daling in inkomsten is het noodzakelijk om het personeelsbestand in te krimpen.

In het eerste scenario kwam SOVON uit op een structureel tekort van € 5 miljoen per jaar vanaf 2024, aflopend naar ruim € 3 miljoen in 2027. Het eigen vermogen van SOVON is niet zodanig dat deze negatieve resultaten opgevangen kunnen worden. In een vervolgstap (scenario twee) is vervolgens bezuinigd op de personele lasten om de dalende inkomsten gedeeltelijk op te vangen.

In 2024 presenteert SOVON een negatief resultaat van ruim € 2,7 miljoen dat gedeeltelijk opgevangen zal worden door het bestemmen van de resterende NPO-reserve. In 2025 presenteert SOVON een negatief resultaat van bijna € 1,8 miljoen. Dit negatieve resultaat wordt gedekt door de inzet van de algemene reserves. De verwachting is dat SOVON eind 2024 het (mogelijk) bovenmatig eigen vermogen volledig heeft ingezet.

Daarnaast bedroeg de hoogte van de reserve “kwaliteit” op 1 augustus 2022 ongeveer € 1 miljoen. Daar waar de impact van de wegvallende incidentele middelen de kwaliteit van ons personeelsbestand raakt, zullen wij de middelen uit de reserve kwaliteit inzetten. Dit bedrag hebben wij derhalve niet al op voorhand toegevoegd aan de begroting 2024 -2028, maar gaan wij op een nader te bepalen moment inzetten.

Hieronder worden de oorzaken van het presenteren van een negatieve begroting nader toegelicht. In 2023 ontving SOVON voor de periode januari tot en met augustus aanvullende bekostiging in het kader van corona. Niet bestede gelden uit deze subsidie ‘Nationaal Programma Onderwijs’ (verder: NPO) werden ten gunste van de ‘bestemmingsreserve NPO’ gebracht. In 2024 en 2025 wordt daar waar mogelijk nog uit deze bestemmingsreserve geput.

In de begroting is rekening gehouden met het besluit om per schooljaar € 500.000 te onttrekken uit de algemene reserve om uitvoering te geven aan de doelstellingen uit het Strategisch Manifest 2023-2027. Ook dit voornemen is in de begroting verwerkt.

In de zomer van 2020 heeft de Inspectie op verzoek van de minister van OCW een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden. De Inspectie gebruikt deze signaleringswaarde in het toezicht op de doelmatigheid. Daarbij benadrukt de Inspectie dat deze waarde geen absolute norm is, maar in geval van overschrijding de basis vormt voor een gesprek met het betreffende bestuur. Context en beleid kunnen aanleiding zijn om (tijdelijk) een hogere

vermogenspositie aan te houden dan de signaleringswaarde. De nieuwe signaleringswaarde betekent voor SOVON dat wij op 31 december 2022 een '(mogelijk) bovenmatig eigen vermogen' hebben van bijna € 3 miljoen. Hierin zitten ook gelden die wij in het laatste kwartaal van 2022 hebben ontvangen en waarvan het onmogelijk was die gelden ook in 2022 uit te geven.

In 2023 is een nieuwe CAO afgesloten voor het schooljaar 2023-2024. Daarin is onder andere een structurele loonsverhoging van 10% afgesproken. De loonbijstelling van het Rijk is over 2024 niet voldoende om deze loonsverhoging geheel af te dekken. Omdat wij ervan uitgaan dat de rijksbekostiging in 2024 voldoende zal zijn om de structurele loonsverhoging te dekken, hebben wij in de begroting de aanname gedaan dat de loonbijstelling over 2024 met 3,77% zal stijgen. Door deze aanname is de volledige loonsverhoging gedekt met een verhoging van de rijksbijdrage.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen is het presenteren van een negatieve meerjarenbegroting 2024-2028 zowel verantwoord als onvermijdelijk. Het is onmogelijk en onwenselijk om in één jaar de wegvallende inkomsten te compenseren door het personeelsbestand in die mate te verkleinen. Dit zou ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs. Bovendien zijn de opgebouwde reserves deels bedoeld om in tijden van financiële tekorten benut te worden. Om die reden is besloten om het personeelsbestand geleidelijk te verkleinen. In feite is de begroting een bestedingsplan hoe wij een deel van de reserves in 2024 en 2025 doelmatig gaan aanwenden om de kwaliteit van ons onderwijs te behouden en te versterken. SOVON zit in een overgangperiode. Begin 2024 worden concrete maatregelen genomen om de tekorten vanaf schooljaar 2024-2025 terug te dringen.

Bestedingsplan bovenmatig eigen vermogen

SOVON had eind 2019 een mogelijk bovenmatig eigen vermogen van € 5,0 miljoen. Per brief van 17 november 2020 heeft de Inspectie aangegeven dat SOVON mogelijk over bovenmatig eigen vermogen beschikt. De Inspectie vroeg daarin om de volgende acties:

- 1 Bereken het mogelijk bovenmatig eigen vermogen;
- 2 Ga het gesprek aan met uw intern belanghebbenden;
- 3 Maak een bestedingsplan;
- 4 Verantwoord uw reserves in uw jaarverslag.

De Inspectie stelt in de brief dat zij vanaf 2024 gaan handhaven als een bestuur de reserves over verslagjaar 2023 nog steeds niet goed kan verantwoorden. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om de hoogte van het eigen vermogen, maar om de verantwoording hiervan.

Naar aanleiding van deze brief heeft SOVON deze stappen doorlopen. De brief van de Inspectie is besproken met de RvT en de GMR. Daarnaast heeft SOVON een bestedingsplan opgesteld. Het bestedingsplan is verwerken in de meerjarenbegroting.

Het is van belang om op te merken dat SOVON niet pas na de brief van de Inspectie is gestart met beleid met betrekking tot het eigen vermogen van de stichting. Het financieel resultaat over 2018 was positief (ruim € 4.750.000). Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is gelet op de gezonde financiële positie van SOVON besloten om ruim € 4 miljoen van

deze gelden toe te voegen aan de op dat moment nieuwgevormde bestemmingsreserve “kwaliteit”. Afsproken is om deze middelen voor een groot deel in te zetten voor investeringen in ontwikkeltijd van docenten (ter compensatie van de reductie van de lessentabel met één uur per fulltime fte) en het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs op de verschillende scholen. Hiervoor is met ingang van 1 augustus 2019 voor drie jaren € 1 miljoen per schooljaar gereserveerd. Dit bedrag was in de meerjarenbegroting opgenomen tot 1 augustus 2022 en is een belangrijke oorzaak van de negatieve begroting die destijds is gepresenteerd. Daarnaast werden in het schooljaar 2020-2021 de middelen ingezet die wij in december 2019 ontvingen voor het verlagen van de werkdruk.

Eind 2022 is het bovenmatig eigen vermogen teruggebracht naar ruim € 2,9 miljoen. De begroting 2023 kent een negatief saldo van € 1,6 miljoen.

Aan het eind van 2023 is het bovenmatig eigen vermogen teruggebracht tot ruim € 1,3 miljoen. De begroting 2024 sluit met een tekort van € 2,7 miljoen. Eind 2024 heeft SOVON volgens het geprognosticeerde resultaat geen bovenmatig eigen vermogen meer.

Voor meer informatie wordt u verwezen naar paragraaf 9.6 waarin de diverse reserves worden toegelicht.

7.3.4

Rapportage aanwezigheid en werking interne risicobeheersings- en controlesysteem

Sinds halverwege 2022 hebben wij begrotingstool Cogix aangeschaft. Hierdoor is het samenvoegen van de schoolbegrotingen tot één stichtingsbegroting eenvoudiger geworden. Tevens is het makkelijk om diverse scenario's uit te werken. Daarnaast wordt bij het opstellen van de begroting van enig kalenderjaar direct een doorrekening gemaakt naar de jaren die erop volgen. Hierbij zijn de belangrijkste indicatoren, zoals het aantal leerlingen, de loonkosten, (her)investeringen en taakstelling en vacatureruimte op een interactieve manier te beïnvloeden.

Een dergelijke aanpak stelt de scholen in staat scenario's te onderzoeken en tegen elkaar af te wegen, zonder dat direct de bestuurlijke effecten ervan uit het oog worden verloren. De begroting en meerjarenbegroting zijn daarmee geïntegreerd in één model. Maatregelen kunnen hiermee nog meer planmatig en resultaatgericht worden doorgerekend.

Een organisatie moet beschikken over een intern risicobeheersings- en controlesysteem. Dit systeem moet de realisatie van doelstellingen bewaken, zorgen dat de financiële verslaggeving betrouwbaar is en wet- en regelgeving wordt nageleefd. Het bestuur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitbouw van dit systeem en voor de beoordeling van de effectiviteit ervan. Het bestuur onderkent het belang van een goede opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. Dit betekent ook dat het systeem moet kunnen meebewegen met maatschappelijke veranderingen en de steeds hogere eisen die de organisatie zelf stelt.

Het interne risicobeheersingssysteem bestaat uit:

- De planning- en control cyclus:
 - De inhoud van het strategisch beleidsplan is leidend voor alle schoolplannen. Deze plannen krijgen ook een vertaling in de meerjarenbegroting van de school en de jaarlijkse activiteitenplannen.
 - Voor de start van de begroting wordt een kaderbrief opgesteld.
 - De stichting werkt met een duidelijke planning- en control cyclus. Voor het begin van het nieuwe kalenderjaar is de begroting en de meerjarenbegroting vastgesteld. De verantwoording van de uitgaven wordt jaarlijks met de begroting en de meerjarenbegroting ter kennisneming voorgelegd aan de gemeenteraden van Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard en Hollands Kroon. De bestuurder en de voorzitter van de RvT van SOVON geven elk jaar een toelichting op deze stukken aan de wethouder Onderwijs van de gemeente Alkmaar.
 - Een aantal maal per jaar wordt de financiële situatie gevolgd in managementrapportages. Bovenschools worden maandelijks overzichten gemaakt op het gebied van personele uitgaven waarbij de werkelijke uitgaven in geld en fte worden vergeleken met de afspraken die zijn vastgelegd in de formatieafspraken (onderdeel van de managementcontracten) van de schoolleiders met de bestuurder. Daarnaast worden de uitgaven voor personeel dat ter vervanging van zieken werkt en ook de ziekteverzuimcijfers gerapporteerd aan de schoolleiders. Tenslotte krijgen de schoolleiders periodiek een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de verdeling van het onderwijzend personeel over de functies LB, LC en LD met daarbij de streefpercentages in het kader van de functiemix afspraken. Daarnaast wordt driemaal per jaar een rapportage gemaakt waarin dieper op inhoudelijke en financiële ontwikkelingen wordt ingegaan. Door het gebruik van Cogix hebben schoolleider dagelijks inzicht in de financiële stand van zaken.
 - Het jaar wordt afgesloten met een jaarverslag.
- De kwaliteitscyclus:
 - Naast de personele en financiële rapportages worden eens per jaar ook rapportages gemaakt over de (kwalitatieve) opbrengsten van de scholen en de onderwijstijd. Deze resultaten worden jaarlijks door de bestuurder besproken met de schoolleiders en de Inspectie.
 - Voorjaar 2021 is het Kwaliteitsbeleidsplan van SOVON vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten, rollen en processen met betrekking tot het kwaliteitsmanagement binnen de organisatie uitgewerkt. Op basis hiervan is tevens een jaarcyclus rond kwaliteit uitgewerkt en vastgesteld, waarin de belangrijkste activiteiten op het gebied van bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit binnen SOVON staan vermeld.
- Intern toezicht
 - Het interne toezicht wordt uitgeoefend door de RvT. Hierbij kunnen twee aspecten worden onderscheiden:
 - Het externe aspect richt zich op de realisering van onderwijsdoelen die door de organisatie zijn vastgesteld dan wel door de overheid in wet- en regelgeving zijn vastgelegd en voorgeschreven.

- Het interne aspect richt zich op de realisering van doelen op strategisch en beleidsmatig niveau met als kernactiviteit aandacht voor het onderwijs, de organisatie, de kwaliteit en de veiligheid.
- De RvT kent een rooster van aftreden, waarbij leden maximaal twee termijnen van vier jaar zitting hebben. De werving van nieuwe leden vindt plaats op basis van vooraf geformuleerde functieprofielen en door een benoemingsadviescommissie bestaande uit leden van de RvT, leden van de GMR en de bestuurder.
- Conform de code Goed Bestuur verricht de RvT jaarlijks een zelfevaluatie op basis van de richtlijnen van de VTOL.

7.3.5

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Ons beleid is erop gericht de beschikbare middelen maximaal in te zetten voor een kwalitatief goede uitvoering en steeds verdere verbetering van het onderwijs op de SOVON-scholen. Voor het overige is ons beleid om adequaat en tijdig te anticiperen op financiële risico's en deze waar nodig te minimaliseren.

Het beleid van de stichting is erop gericht om zo min mogelijk risico's te lopen. De stichting loopt de volgende risico's:

Rijksbekostiging

- Het verloop van de toekomstige leerlingenaantallen is moeilijk in te schatten. Zowel in Bergen als in de gemeente Hollands Kroon is de komende jaren sprake van krimp van het aantal 12-jarigen. In Alkmaar en Dijk en Waard is de komende twee jaar sprake van een lichte stijging maar vanaf 2024 zet ook in Alkmaar een dalende tendens in. Dit zal uiteraard de aanmeldingen voor een aantal SOVON-scholen negatief beïnvloeden. Dit maakt het lastig om deugdelijke meerjarenbegrotingen af te geven, omdat het onduidelijk is wat de inkomsten zijn. Hierdoor kan onvoldoende op de inzet van de formatie worden ingespeeld bij het teruglopen van de leerlingenaantallen, met als gevolg grote financiële lasten ten opzichte van de ontvangen bekostiging. Het gevolg van deze terugloop kan ook een heviger concurrentieslag met collega-scholen en schoolbesturen zijn. Daarnaast kan ook in stabiele kernen de concurrentie met het bijzonder onderwijs leiden tot lagere of juist hogere aanmeldingen voor SOVON-scholen.
- De afgelopen jaren zijn onze inkomsten fors gestegen door rijksbeleid. Hierdoor lopen wij het risico dat het bovenmatig eigen vermogen toeneemt. Ook de gelden die SOVON ontvangt in het kader van het NPO zal bijdragen aan het verhogen van het eigen vermogen. Een groot deel van deze gelden zijn bestemd voor schooljaar 2021-2022, maar moeten geheel in 2021 als opbrengst worden geboekt.
- Bij leerlingendaling en bij onvoldoende natuurlijk verloop zal er boventalligheid ontstaan doordat door cao-regelingen vast aangestelde medewerkers niet op korte termijn ontslagen kunnen worden. Door de extra subsidie-inkomsten is onze flexibele schil verhoogd van 10% naar 27%.

Personeel

De stichting loopt risico als de flexibele personele schil en het natuurlijk verloop de daling van rijksinkomsten niet kan opvangen. Daarnaast is er het risico van het niet kunnen

aantrekken van goed gekwalificeerd (bevoegd en bekwaam) personeel. Tot slot worden de extra baten de komende jaren afgebouwd. Het is een risico of we ook tijdig van het personeel afscheid kunnen nemen.

Huisvesting

- Op enkele scholen is op dit moment sprake van leegstand. Wanneer het aantal 12-jarigen verder zal teruglopen, kan er in de toekomst bij meer scholen leegstand ontstaan. Vrijkomende ruimtes worden benut voor extra activiteiten of huur aan derden.

Financieel

- Op het moment van opstellen van de begroting 2024 bedraagt ons 'bovenmatig eigen vermogen' bijna € 3 miljoen. Het is daarom belangrijk dat ons bestedingsplan tot (incidentele) extra uitgaven zal leiden om dit 'bovenmatig eigen vermogen' terug te brengen. Bij het opstellen van deze jaarrekening is het mogelijk bovenmatig eigen vermogen teruggebracht tot ruim € 1,3 miljoen.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Belangrijkste aandachtspunten op dit terrein zijn het waarborgen van de veiligheid van onze systemen en het voorkomen en indien nodig goed oplossen van een 'datalek'. Wat betreft veiligheid is het grootste risico dat onze systemen 'gehackt' kunnen worden. De ICT-afdeling van SOVON is continu bezig dergelijke incidenten te voorkomen. Het beleid op dit punt is tot op heden effectief. Datalekken komen in zeer beperkte mate voor. Voor zover deze optreden, heeft SOVON een interne meldingsprocedure die goed werkt en wordt nagevolgd. Vanzelfsprekend maken wij van elk datalek melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Gevolgen coronavirus

Corona heeft geleid tot onderwijsachterstanden bij onze leerlingen. Onvoldoende aandacht hiervoor zou het risico meebrengen van verminderde schoolprestaties en lagere slagingspercentages van de leerlingen. Dit risico is tot op heden binnen de perken gebleven. Ook de door de overheid beschikbaar gestelde NPO-middelen bieden de mogelijkheid om de door leerlingen opgelopen achterstanden gericht te helpen wegwerken. Hiervoor hebben onze scholen plannen ontwikkeld, die met ingang van het schooljaar 2021-2022 in uitvoering zijn genomen.

7.3.6

Risicoparagraaf in geld

Hierna geven ook een inschatting van de risico's in euro's en de mogelijke invloed die dit heeft op de reservepositie. Zie het schema op de volgende pagina. Daarbij is het van belang om te melden dat de genoemde mitigerende maatregelen bedoeld zijn om met name de impact van de genoemde risico's sterk te verlagen.

Onderdeel	Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Inschatting bedrag	Bedrag	Kans	Impact	Proceseigenaar	Mitigerende maatregel
Rijksbekostiging	Krimp (3 tot 5%) aantal 12-jarigen vanaf 2024 t/m 2029	Onduidelijkheid inkomsten. Onvoldoende inspelen op inzet formatie. Heviger concurrentieslag.	Baten per leerling uit rijksbekostiging minimaal € 8.869. Het dalende leerlingaantal is voor SOVON een feit. Het is een uitdaging om de formatie aan te passen aan het dalend leerlingaantal.	500 lla € 8.869 = € 4.434.500	Hoog	Hoog	Voorzitter CvB	* Inzetten op PR. * Aanmeldingen monitoren, ook van de regio besturen. * Formatie aanpassen op basis van de aanmeldgegevens. * Benodigde formatie al in februari/maart in beeld hebben, zodat zicht is op bovenvalligheid en dit onderwerp van gesprekken bij het herplaatsingsoverleg.
	Onvoldoende natuurlijk verloop	Bovenvalligheid door lagere leerlingaantal.	Flexibele schil is 23%, wel mismatch tussen vraag en aanbod.	Een 'mismatch' tussen vraag en aanbod van 10 fte is ongeveer €2.000.000.	Hoog	Hoog	Hoofd PZ	* Strategisch HRM-beleid ontwikkelen. * Jaarlijks flexibele schil berekenen. * Bij vacature nagaan of deze extern uitgezet moet worden. * Zodra nodig actief inzetten op begeleiding naar passend werk. * Benodigde formatie al in februari/maart in beeld hebben.

	Financiële sancties	Sinds januari 2023 geldt de aangepaste beleidsregel van de minister van onderwijs waardoor onderwijsinstellingen sneller financiële sancties opgelegd kunnen krijgen.	Inhouding van de bekostiging variërend in percentage van 0% tot 15% voor de eerste drie maanden. Dit percentage kan oplopen tot 100% na zes maanden.	5% van € 59.052.078 (de basisbekostiging) is € 2.952.604.	Middel	Middel	Voorzitter CvB	* Zorgen dat in de procedure rondom schoolgids, ouderbijdrage een controlemoment opgenomen wordt. * Een controlemoment opnemen dat het jaarverslag, assurance rapport en accountantsverklaring tijdig verzonden wordt. * Een procedure beschrijven en handhaven met betrekking tot de tijdigheid van de VOG's. * Zorgen dat gegevens die overlegd moeten worden aan derden ook tijdig verstrekt worden. * Volgen van aanpassingen van wet- en regelgeving. * Periodiek aandacht voor het naleven hiervan.
Personeel	Niet kunnen aantrekken van goed gekwalificeerd personeel	Meer inhuren derden of zelfs geen les kunnen geven aan leerlingen.	Het bedrag voor personeel van derden was in 2022 ongeveer € 1.300.000	€ 650.000	Middel	Middel	Hoofd PZ	* Actief wervingsbeleid nieuw personeel. * Goed werkgeverschap. * Naamsbekendheid vergroten.
	Hoog ziekteverzuim	Meer inhuren derden of zelfs geen les kunnen geven aan leerlingen.	Omdat wij inmiddels een stijgend ziekteverzuim hebben, moeten de scholen die een ziekteverzuim hebben boven het landelijk gemiddelde een plan van aanpak opstellen.	Vervangingskosten zijn € 1.800.000.	Middel	Middel	Hoofd PZ	* Periodiek bespreken met Arbo dienst. * Ziekteverzuim is onderdeel van periodieke gesprekken tussen voorzitter CvB en schoolleiders. * Nascholing en cursussen voor schoolleiders en teamleiders.

	Personele verplichtingen in verband met verminderde baten	In 2019 heeft de overheid extra rijksbekostiging gegeven voor inzet in 2020-2021. Daarnaast is gedurende drie schooljaren €1 miljoen per jaar geïnvesteerd in personeel vanuit de reserve kwaliteit. Deze investering liep tot augustus 2022. Ook heeft de overheid in 2021, 2022 en 2023 bijdragen verstrekt in verband met corona achterstanden. Dit zijn incidentele subsidies. Samen met de terugloop van leerlingen zorgt dit voor een aanzienlijke vermindering van de baten. Het is de vraag of we de personele lasten met hetzelfde bedrag kunnen laten dalen.	De komende jaren moet mogelijk afscheid genomen worden van medewerkers. Onze flexibele schil is rond de 23%. Deze flexibele schil is voldoende om de daling van de baten op te vangen. Er is echter wel sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod.	Bedrag aan NPO subsidie voor schooljaar 2022-2023 was € 6.287.299. Deze inkomsten vallen in schooljaar 2023-2024 geheel weg. Voor ongeveer 50% zitten hier personele verplichtingen aan.	Hoog	Hoog	Hoofd PZ	* Nauwkeurig natuurlijk verloop monitoren. * Strategisch HRM-beleid ontwikkelen. * Zorgen voor een voldoende flexibele schil.
Huisvesting	Substantiële leegstand door krimp	Huisvestingslasten worden niet vergoed door rijksinkomsten.		1900 leerlingen tegen 5% van de bekostiging = € 842.550 per jaar	Middel	Laag	Hoofd bedrijfsvoering	* Ruimten in gebouwen meer beschikbaar stellen voor verhuur aan derden.
	Nieuwbouw schoolgebouw	Door de hoge bouwkosten zou het kunnen zijn dat de gemeente, ondanks haar zorgplicht, niet de gehele nieuwbouw van een school kan verzorgen.	Kosten zijn nog niet bekend. Betreft een aanname.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Hoofd bedrijfsvoering	* Onderhandelen met de gemeente. * Normvergoeding nieuwe huisvesting berekenen. * Letten op kostenreductie.
Financieel	Eigen vermogen hoger dan nieuwe signaleringswaarde	Toelichting geven in het jaarverslag. De minister zoekt naar mogelijkheden om besturen met een mogelijk bovenmatig eigen vermogen te korten.	Vooralsnog geen financiële consequenties, maar vereist wel aandacht. Mogelijk bovenmatig eigen vermogen is inmiddels gedaald. Naar verwachting zal er eind 2024 geen sprake meer zijn van bovenmatig eigen vermogen.	€ 0	Laag	Laag	Voorzitter CvB	* Met RvT en GMR bepalen welk deel van het eigen vermogen ingezet kan worden voor het onderwijs. Dit wordt verwerkt in de begroting.
	Vrijwillige ouderbijdrage	De Wet vrijwillige ouderbijdrage is op 1 augustus 2021 van kracht gegaan. Vanaf die datum mogen scholen leerlingen waarvan de ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet hebben betaald niet uitsluiten van schoolactiviteiten. Daarnaast is per 1 september 2023 nadere regelgeving bekend geworden rondom de besteding van de vrijwillige ouderbijdrage.	Het eerste risico is dat meer leerlingen zich aanmelden voor activiteiten, zonder dat ze willen betalen. Het tweede risico is of het huidige percentage betalende ouders omhoog zal gaan door deze wetswijziging.	€ 400.000 per jaar	Middel	Middel	Voorzitter CvB/ Controller	* Aantal deelnemers aan activiteiten goed monitoren bij begin schooljaar. * Eventueel het aantal activiteiten aanpassen. * Ouders goed informeren over belang van betalen ouderbijdrage.

<i>Rijksbeleid</i>	Onvoorspelbare besluitvorming overheid	Onduidelijkheid inkomsten. Bedragen worden gedurende het begrotingsjaar aangepast (zowel omhoog als omlaag). Soms ontvangt SOVON gelden die voor een volgend kalenderjaar zijn bestemd.	Dit kan zowel een positief als een negatief risico worden.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Controller	* Nauwkeurig volgen overheidsbeleid. - Bijeenkomsten over dit onderwerp bijwonen. * Tijdig inspelen op gevolgen van deze besluitvorming.
<i>Operationele en strategische risico's</i>	Leidende positie in de regio	Door fusies van stichtingen in de regio, bestaat de kans de leidende positie in de regio kwijt te raken.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Laag	Voorzitter CvB	* Fusies en samenwerkingsovereenkomsten in de regio monitoren. * Investeren in het zijn van een aantrekkelijke gesprekspartner.
	Samenwerking in de regio	Bereidheid tot samenwerking met andere besturen heeft consequenties voor op peil houden aantrekkelijkheid, kwaliteit en diversiteit van ons aanbod.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Middel	Voorzitter CvB	* Fusies en samenwerkingsovereenkomsten in de regio monitoren. * Investeren in het zijn van een aantrekkelijke gesprekspartner. * Deelnemen aan de TOP groep. * Samenwerking met Alkmaarse besturen o.a op het gebied van vmbo. * Onderwijsontwikkeling lokaal en regionaal, o.a. via de Ambitietafels en STO.
	Professionele en efficiënte bedrijfsvoering centrale organisatie	Door de beperkte omvang van de centrale organisatie heeft uitvallen van een medewerker grote consequenties.	Vooral een operationeel risico.	€ 85.000	Middel	Middel	Voorzitter CvB	* Zorgen voor goed werkgeverschap. * Snel vervullen van vacatures.
	Onderwijsontwikkelingen - vernieuwing	Niet voldoende aandacht voor onderwijsontwikkeling en -vernieuwing.	Betreft een strategisch risico.	€ 0	Middel	Middel	Medewerker bestuurlijke ondersteuning onderwijs en kwaliteit	* Onderwijsontwikkeling en -innovatie is een vast agendapunt tijdens CvS. * Middelen beschikbaar stellen voor kwaliteit en innovatie. * Aandacht voor actuele vraagstukken.

	Ransom- of Cyberaanval	Kwijtraken van data en het betalen van losgeld.	Betreft een operationeel risico.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Hoofd bedrijfsvoering	* Verhogen van de beveiliging. * Onderzoeken van de mogelijkheid om dit risico te verzekeren.
Leerlingen	Sociaal welbevinden	Het sociaal welbevinden van leerlingen staat onder druk. De sociaal-emotionele problematiek neemt hierdoor toe.	Dit is geen financieel risico. Van belang is samenwerking met externe deskundigen te intensiveren.	€ 0	Hoog	Hoog	Medewerker bestuurlijke ondersteuning onderwijs en kwaliteit	
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Datalekken	Claims en reputatieschade.	Onbekend.	€ 1.000.000	Middel	Middel	Bestuurssecretaris	* Continue actualisatie en krachtige implementatie van AVG-beleid en -instrumentarium.

7.3.7***Beschrijving van de belangrijkste risicobeperkende maatregelen***

SOVON heeft de volgende risicobeperkende maatregelen genomen:

Het in overleg met de schoolleiders voor de komende vier jaren in beeld brengen van de leerlingenaantallen, zodat voortijdig op eventuele leerlingendaling ingespeeld kan worden. Het toekomstige leerlingenaantal is regelmatig onderwerp van gesprek.

Zorgdragen voor een dusdanige financiële reserve dat tegenvallers opgevangen kunnen worden en noodzakelijke investeringen voorgefinancierd kunnen worden.

Het bij leegstand een andere invulling geven aan de betreffende lokalen.

7.3.8***Rapportage toezichthoudend orgaan***

Het verslag van de RvT is opgenomen in paragraaf 2.4.

8. Allocatie van middelen: de kaderbrief

SOVON maakt jaarlijks een kaderbrief waarin de richtlijnen en uitgangspunten voor de totstandkoming van de (meerjaren)begroting als onderdeel van de totale planning & control cyclus van SOVON uitgewerkt worden. De meerjarenbegroting 2024-2028 is opgesteld op basis van de in 2023 vastgestelde kaderbrief 2024.

In deze kaderbrief beschreven we de toenmalige financiële positie van SOVON en de wijze waarop we realistisch met onze ambities voor 2024 en verder om willen gaan. De verwachte ontwikkelingen op het gebied van de leerlingenaantallen, personeelskosten, prijsontwikkeling, inflatiecorrecties en andere financiële consequenties zijn vertaald in financiële uitgangspunten voor de begroting 2024. Feitelijk bepalen deze kaders de financiële bandbreedte van SOVON in 2024.

8.1 Financieel kader, bijdragen aan BMO, bovenschools en risicofondsen

Sinds enige jaren wordt een deel van de rijksvergoeding bij de scholen ingehouden om de kosten voor de bestuurder en de medewerkers van BMO alsmede bovenschools te financieren. Daarnaast worden er percentages ingehouden om de diverse risicofondsen mee te vullen.

8.1.1 *BMO en bovenschools*

In 2023 werd voor BMO 2,7% van de rijksvergoeding ingehouden. Voor 2025 en verdere jaren moet de bijdrage aan BMO vastgesteld worden op 2,8%. Door uitbreiding in uren en/of inschaling is de afdracht van 2,7% niet meer afdoende om de kosten van BMO te dekken.

Voor bovenschools is in 2023 2,15% van de rijksvergoeding ingehouden. Voor 2024 zal de bijdrage verhoogd moeten worden. Enerzijds kan de medewerker bestuurlijke ondersteuning onderwijs en kwaliteit niet langer betaald worden uit de middelen voor het Strategisch Manifest (voor de aanvragen in het kader van het Strategisch Manifest is dan wel meer geld beschikbaar). Anderzijds wordt de bestuurlijke ondersteuning voor minimaal één jaar uitgebreid. Voor 2024 en verdere jaren zal de bijdrage aan bovenschools moeten stijgen naar 2,71%. Mocht de extra bestuurlijke ondersteuning slechts één jaar duren, dan kan vanaf 2025 het percentage verlaagd worden naar 2,47%.

Daarnaast is er een bedrag opgenomen voor onvoorziene personele kosten. Deze kosten werden voorheen opgenomen onder het risicofonds overig. Dit fonds is in 2017 opgeheven. In plaats daarvan wordt er een budget gereserveerd in de begroting voor onvoorziene personele kosten. Tevens moeten hiervan de kosten voor OPLIS (Opleiden in de School) betaald worden. In 2023 is gerekend met 0,42% en naar verwachting is dit ook voor 2024 en volgende jaren voldoende.

Reserve risicofonds seniorenregeling

De regeling risicofonds seniorenregeling kan vervallen, omdat de seniorenregeling niet meer als zodanig bestaat.

Reserve risicofonds vervanging

De reserve risicofonds vervanging is bedoeld om de vervangingskosten op te vangen. Jaarlijks wordt een percentage aan deze reserve toegevoegd. Vervolgens worden de vervangingskosten uit deze reserve betaald.

In 2023 werd 2,75% van de rijksvergoeding ingehouden. Dit percentage kan voor 2024 en volgende jaren naar beneden worden bijgesteld. In de reserve risicofonds vervanging zit op dit moment bijna € 3 miljoen. De vergoeding voor vervangingskosten is jaarlijks ongeveer € 2 miljoen. De storting op basis van 2,75% is € 1,5 miljoen. Uit deze berekening blijkt dat er nog voor ongeveer zes jaar ruimte zit in de reserve risicofonds vervanging. Het percentage kan hierdoor naar beneden worden bijgesteld naar 2,22%.

Uitkeringskosten

In 2023 werd 0,15% van de rijksvergoeding ingehouden ter dekking van de uitkeringskosten. Dit bedrag wordt niet toegevoegd aan een reserve, maar aan de voorziening uitkeringskosten. Naar verwachting is dit percentage ook voor 2024 en volgende jaren voldoende.

Onderhoudsverdeling

In 2023 werd 1,0% van de rijksvergoeding ingehouden voor het bovenschools onderhoud. Naar verwachting kan dit percentage voor 2024 en volgende jaren dalen naar 0,9%. De reserve onderhoud is ruim € 1 miljoen, hierdoor kan de bijdrage aan onderhoud iets dalen.

De verdeling bovenschools - school kan op veel manieren gemaakt worden. Elke verdeling heeft zijn voor- en nadelen. We hebben gekozen voor de verdeling noodzakelijk – wenselijk onderhoud.

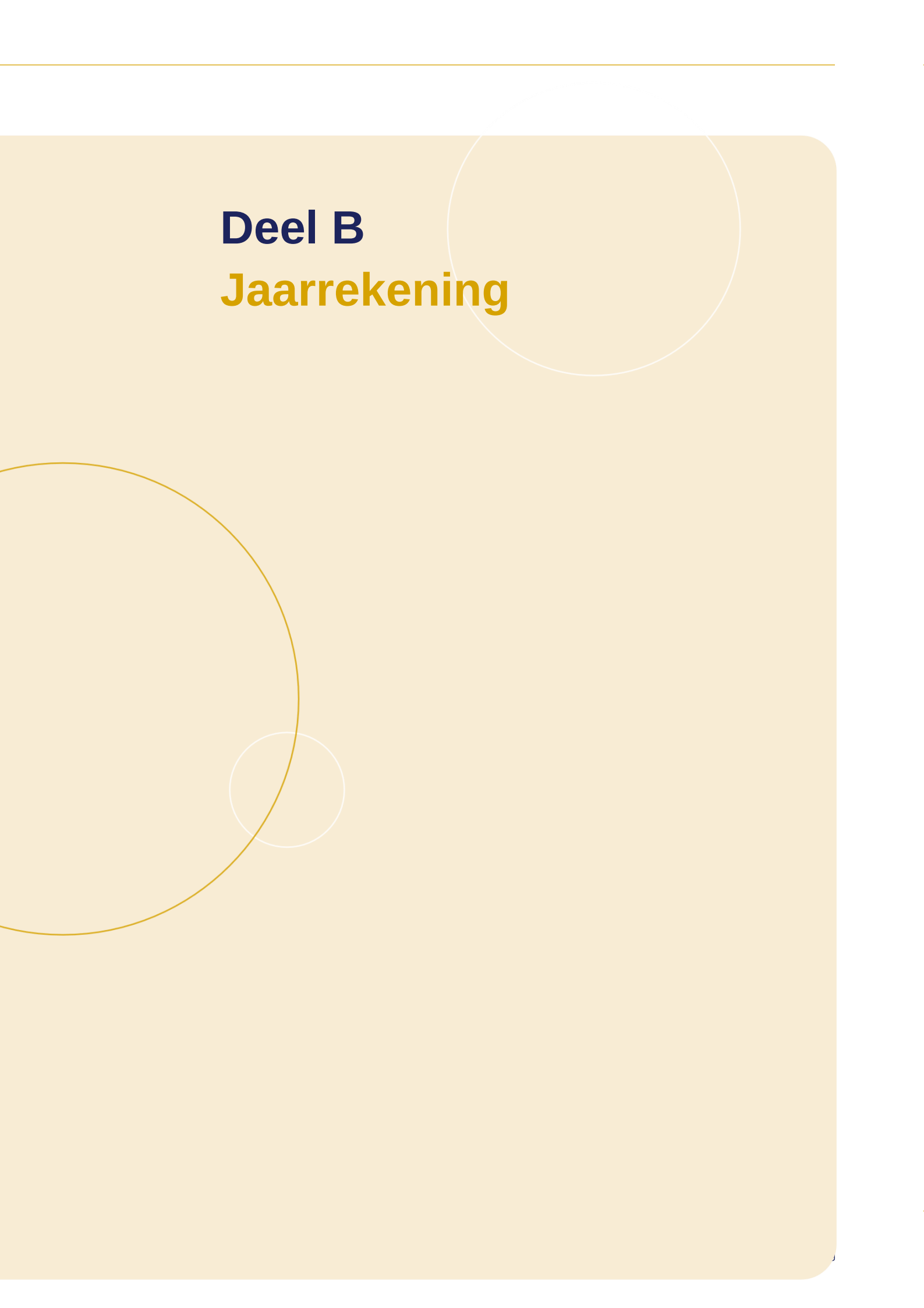
Noodzakelijk onderhoud: werkzaamheden die bij niet uitvoeren leiden tot degradatie van het bouwdeel of die een wettelijke verplichting als achtergrond hebben (bv. schilderwerk, ketelkeuringen).

Wenselijk onderhoud: werkzaamheden waarvan uitstel niet leidt tot technische achteruitgang van het gebouw (zoals binnenschilderwerk, vervangen linoleum). Het budget is voor de school en is in beginsel niet geoormerkt.

Noodzakelijk onderhoud wordt bovenschools beheerd, wenselijk onderhoud is een taak van de school zelf. Deze verdeling sluit het beste aan bij de huidige situatie met een bovenschools hoofd bedrijfsvoering en een bovenschools medewerker huisvesting. Grofweg is de verdeling noodzakelijk – wenselijk onderhoud 75% - 25%.

Deel B

Jaarrekening

The page features a light beige background with a large, rounded rectangular area in the upper half. Three decorative circles are present: a large white circle in the top right, a large gold circle on the left side, and a smaller white circle overlapping the bottom of the gold circle.

9. Jaarrekening

9.1 Samenvatting resultaat 2023

De baten en lasten van SOVON zien er samengevat in 2023 als volgt uit (bedragen in €):

Baten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Rijksbijdragen	78.668.106	73.813.411	74.288.642
Overige baten	3.125.839	4.386.303	3.366.727
Totale baten	81.793.895	78.199.714	77.655.369

Lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Personele lasten	68.703.828	63.669.953	65.060.611
Overige lasten	14.775.364	16.150.902	14.086.228
Totale lasten	83.479.192	79.820.855	79.146.839

Resultaat

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Financieel resultaat	823.048	0	19.513
Exploitatieresultaat	-862.249	-1.621.141	-1.471.957

Het exploitatieresultaat van SOVON over 2023 bedraagt € 862.249 negatief.

Het verschil tussen begroting en realisatie is € 758.892 voordeliger.

9.2

Balans per 31 december 2023

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Activa				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	2.787		7.869	
Materiële vaste activa	16.984.490		15.271.572	
Financiële vaste activa	<u>14.533.518</u>		<u>15.165.410</u>	
		31.520.795		30.444.851
Viottende activa				
Vorraden	0		0	
Vorderingen	5.010.269		2.710.039	
Liquide middelen	<u>24.017.700</u>		<u>27.633.000</u>	
		29.027.970		30.343.039
		<u>60.548.765</u>		<u>60.787.890</u>
Passiva				
Eigen vermogen		27.049.276		27.911.524
Voorzieningen		8.037.696		6.912.425
Langlopende schulden		14.533.518		15.165.410
Kortlopende schulden		10.928.275		10.798.530
		<u>60.548.765</u>		<u>60.787.890</u>

9.2.1

Toelichting op de balans ten opzichte van 2022:

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn in 2023 toegenomen ten opzichte van 2022. Dit heeft onder andere te maken met investeringen in de gebouwen en de aanschaf van inventaris en apparatuur. In paragraaf 9.5 is een overzicht opgenomen van de investeringen en afschrijvingen van de materiële vaste activa.

Volgens de overeenkomst met de gemeente Dijk en Waard kan de gemeente een recht van hypotheek krijgen op de nieuwbouw van het Huygens College Heerhugowaard. Het is een garantstelling voor de gemeente dat als SOVON failliet zou gaan (een theoretisch risico), de bank het pand niet kan claimen omdat het eerste recht van hypotheek bij de gemeente ligt. Deze akte conform artikel 8.5 van de overeenkomst is in 2022 gevestigd.

Financiële vaste activa

In 2017 is een schatkistlening aangegaan voor de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard. Van deze lening wordt de rente en aflossing geheel vergoed door de gemeente Dijk en Waard. De reden is dat SOVON hierdoor goedkoper kan

lenen dan de gemeente. Onder de financiële vaste activa is de vordering op de gemeente opgenomen. Omdat SOVON jaarlijks aflost, neemt de financiële vaste activa jaarlijks af.

Flottende activa

De vorderingen zijn in 2023 € 2 miljoen hoger dan in 2022. Dit wordt veroorzaakt door de bijdragen van gemeenten aan de diverse huisvestingsprojecten.

Onze liquide middelen zijn afgenomen in 2023. Wij hebben meer betaald dan ontvangen in 2023.

Eigen vermogen

Het exploitatieresultaat is negatief. Hierdoor is het eigen vermogen lager dan in 2022.

Voorzieningen

De personele voorzieningen zijn € 1,1 miljoen hoger dan in 2022. Vooral de voorziening IKB (€ 918.000) is behoorlijk gestegen. Door de individuele werkdrukmiddelen kunnen medewerkers in 2023 veertig uur per fte extra sparen.

Langlopende schulden

In 2017 is een schatkistlening aangegaan voor de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard. Van deze lening wordt de rente en aflossing geheel vergoed door de gemeente Dijk en Waard. De reden hiervan is dat SOVON tegen gunstiger leningsvoorwaarden kan lenen dan de gemeente. Dit is in goed overleg met het ministerie van OCW afgesproken. Omdat SOVON jaarlijks aflost, neemt de langlopende schuld jaarlijks af.

De toelichting op de balans staat vermeld in paragraaf 9.6.

9.3

Staat van baten en lasten

	2023		Begroting 2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen	78.668.056		73.813.411		74.288.642	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	232.904		146.147		181.029	
Werk in opdracht van derden	0		0		0	
Overige baten	2.892.935		4.240.156		3.185.697	
Totaal baten		81.793.895		78.199.714		77.655.369
Lasten						
Personeelslasten	68.703.828		63.669.953		65.060.611	
Afschrijvingen	2.538.782		2.848.165		2.679.957	
Huisvestingslasten	3.421.905		3.649.381		3.827.234	
Overige lasten	8.814.677		9.653.356		7.579.037	
Totaal lasten		83.479.192		79.820.855		79.146.839
Saldo baten en lasten		-1.685.297		-1.621.141		-1.491.470
Financiële baten en lasten	823.048		0		19.513	
		823.048		0		19.513
Resultaat		-862.249		-1.621.141		-1.471.957

9.3.1

Baten

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW zijn bijna € 4,9 miljoen hoger dan geraamd.

- De Regeling bekostiging vo-scholen en samenwerkingsverbanden vo bepaalt de hoogte van de basisbekostiging van de scholen in het voortgezet onderwijs. In juli 2023 is bekend geworden dat de bedragen voor het kalenderjaar 2023 zijn verhoogd met 5,76% op basis van de kabinetsbijdrage voor de loon- en prijsontwikkeling 2023 (o.a. CAO). Voor SOVON gaat het om ongeveer € 3,9 miljoen.
- Daarnaast is de overgangsbekostiging € 200.000 hoger dan geraamd.
- De subsidie voor nieuwkomers was € 346.000 hoger dan begroot, enerzijds door een verhoging van het bedrag per nieuwkomer en anderzijds doordat wij meer nieuwkomers hadden dan verwacht.
- De kosten van de uitkeringen voor gewezen personeel voortvloeiend uit een ontslag worden via het Ministerie in rekening gebracht bij de schoolbesturen. Deze verrekening uitkeringskosten was € 122.000 minder nadelig dan verwacht.
- De gelden van de samenwerkingsverbanden waren € 302.000 hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen zijn bijna € 87.000 hoger dan begroot en betreffen voornamelijk gemeentelijk bijdragen in het kader van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs).

Overige baten

De overige baten zijn bijna € 1,3 miljoen lager dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Voor € 2,3 miljoen betreft dit een optisch verschil. In de begroting zijn hier de bijdragen voor BMO, bovenschools en de verschillende risicofondsen opgenomen. Per abuis zijn deze niet geëlimineerd. Dit zelfde verschil zie je aan de lastenkant bij overige lasten.
- De ouder- en deelnemersbijdrage is € 333.000 hoger dan geraamd. In coronatijd konden veel werkweken en excursies geen doorgang vinden. Hier is in 2022 een inhaalslag mee gemaakt.
- De overige ontvangsten, zoals gelden voor Sterk Techniek Onderwijs, stimulering en onderhoud sportaccommodaties, monumentensubsidie en toewijzing van een individueel arrangement (TVIA) van de samenwerkingsverbanden zijn € 335.000 hoger dan geraamd.
- De ontvangsten voor het detacheren van personeel zijn € 242.000 hoger dan begroot.

9.3.2

Lasten

Aan de lastenkant is er een negatief verschil van bijna € 3,7 miljoen ten opzichte van de begroting.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn ruim € 5,0 miljoen hoger dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:

- De lonen en salarissen zijn € 3,9 miljoen hoger dan begroot.
 - Enerzijds heeft dit te maken met het op 12 september 2023 afgesloten onderhandelingsakkoord voor de nieuwe CAO 2023-2024. Alle medewerkers in het voortgezet onderwijs ontvingen op 1 juli een loonsverhoging van 10%. Werknemers kregen daarnaast in november 2023 een eenmalige uitkering die afhankelijk is van de loonschaal. Werknemers in de schalen 1 t/m 5 ontvingen € 1.000, in de schalen 6 t/m 9 is dat € 600 euro en werknemers vanaf schaal 10/LB ontvingen € 350. De reden hiervoor is dat het negatief effect van de hoge inflatie vooral bij de lagere loonschalen wordt ervaren. Het gaat hier om ongeveer € 3,3 miljoen.
 - Daarnaast heeft SOVON gemiddeld 24 FTE meer medewerkers in dienst dan in de begroting was opgenomen (€ 600.000).
- De dotaties (toevoegingen) aan de personele voorzieningen zijn in 2023 € 679.000 hoger dan geraamd. Door de individuele werkdrukmiddelen is de dotatie aan de voorziening IKB verhoogd. Daarnaast moest de voorziening langdurig zieken en de jubileavoorziening opgehoogd worden.
- De inhuur van personeel, inclusief voor vervanging is € 794.000 hoger dan geraamd.
- De ontvangen uitkeringen UWV zijn € 549.000 hoger dan geraamd. Dit is een voordeel.
- Aan nascholing is € 82.000 meer uitgegeven dan begroot.
- Aan werklunches en eten in het kader van overwerk is € 75.000 meer uitgegeven dan geraamd.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn ruim € 309.000 lager dan begroot. De drempelwaarde voor investeringen was al jaren € 1.000. In 2023 heeft SOVON deze drempelwaarde verhoogd naar € 2.500. Er wordt nu dus minder afgeschreven dan voorheen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn ruim € 227.000 lager dan geraamd, voornamelijk veroorzaakt door lagere lasten voor energie en water.

Overige lasten

De overige instellingslasten over 2023 zijn bijna € 839.000 lager dan begroot.

- Voor € 2,3 miljoen betreft dit een optisch verschil. In de begroting zijn hier de bijdragen uit de verschillende risicofondsen opgenomen. Per abuis zijn deze niet geëlimineerd. Dit zelfde verschil zie je aan de batenkant bij overige baten.
- Daarnaast zijn de kosten voor administratie en beheer (kopieermachines, internet, telefoonkosten, salarisverwerking e.d.) € 113.000 hoger dan geraamd.
- In 2023 heeft SOVON de drempelwaarde verhoogd van € 1.000 naar € 2.500. Dit betreft een schattingswijziging en moest prospectief verwerkt worden in de jaarrekening. De investeringen uit oudere jaren waarvan de investering ligt tussen de € 1.000 en € 2.500 zijn nu in één keer afgeschreven. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 934.000.
- De kosten voor schoolactiviteiten, werkweken en excursies zijn € 650.000 hoger dan geraamd.
- De uitbesteding van boeken is € 226.000 voordeliger dan geraamd.

De toelichting op de staat van baten en lasten staat vermeld in paragraaf 9.7.

9.4

Kasstroomoverzicht over 2023

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		-1.685.297		-1.491.470
Aanpassingen voor:				
-afschrijvingen	2.538.782		2.679.957	
-mutaties voorzieningen	<u>1.125.271</u>		<u>1.408.797</u>	
		3.664.053		4.088.754
Veranderingen in vlottende middelen:				
-voorraden	0		500	
-vorderingen	-2.300.230		352.429	
-schulden	<u>129.745</u>		<u>602.962</u>	
		-2.170.486		955.892
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	968.889		171.458	
Betaalde interest	<u>145.842</u>		<u>151.945</u>	
		823.048		19.513
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>631.319</u>		<u>3.572.688</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	5.180.689		2.541.390	
Desinvesterings in materiële vaste activa	934.070		18.276	
Investerings in immateriële vaste activa	0		0	
Desinvesterings in immateriële vaste activa	0		0	
Mutaties leningen				
Investerings in financiële vaste activa	0		0	
Desinvesterings in financiële vaste activa	<u>631.892</u>		<u>631.892</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.614.726		-1.891.222
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Toename langlopende schulden	0		0	
Aflossing langlopende schulden	<u>631.892</u>		<u>631.892</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-631.892		-631.892
Mutatie liquide middelen		<u>-3.615.300</u>		<u>1.049.574</u>

9.5

9.6 Grondslagen jaarrekening 2023

9.6.1 *Algemeen*

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting, opgericht voor het verzorgen van onderwijs.

Statutaire zetel: Alkmaar

Kamer van Koophandel: 37085389

9.6.2 *Toegepaste standaarden*

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

9.6.3 *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling*

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Waardering van de activa en passiva

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig geijkt. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Stelselwijziging

In 2023 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Schattingswijziging

In 2023 heeft wel een schattingswijziging plaatsgevonden. De drempelwaarde voor activa is verhoogd van € 1.000 naar € 2.500.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen de reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, onder aftrek van afschrijvingen. De immateriële vaste activa betreft aangeschafte software. Investerings vanaf € 2.500 worden geactiveerd.

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Immateriële vaste activa	20%
Terreinen	0%
Gebouwen	3,33%
Verbouwingen	5-10%
Inventaris	5%
Apparaten/bedrijfsmiddelen	10%
Automatiseringsapparatuur	20%
Groot onderhoud	2,5-20%
Boeken	20%

Investerings worden vanaf € 2.500 geactiveerd.

SOVON gebruikt voor het verwerken van de kosten van groot onderhoud de componentenmethode. Uitgaven vanaf € 2.500 worden geactiveerd en afgeschreven.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de kostprijs (aanschaf- of verkoopprijs) onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vordering.

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769)

toegestaan een vordering op te nemen op het ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Overzicht verbonden partijen

De belangrijkste partijen waarmee SOVON is verbonden, zijn het swv vo Noord-Kennemerland en het swv vo Kop van Noord-Holland. De opdracht van de samenwerkingsverbanden is vastgelegd in artikel 17a, lid 2 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en luidt als volgt:

“De samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben als doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.” De samenwerkingsverbanden maken een eigen jaarverslag.

Gegevens:

Vereniging samenwerkingsverband vo/vso Noord-Kennemerland
Hertog Aalbrechtweg 5
1823 DL Alkmaar

Stichting samenwerkingsverband vo/vso Kop van Noord-Holland
Postbus 282
1740 AG Schagen

Zie ook onderstaand schema.

(code activiteiten: 1. Contractonderwijs, 2. Contractonderzoek, 3. Onroerende zaken, 4. Overige.)

Naam	Vereniging samenwerkingsverband vo/vso Noord- Kennemerland	Stichting samenwerkingsverband vo/vso Kop van Noord- Holland
Juridische vorm	Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid	Stichting
Statutaire zetel	Gemeente Alkmaar	Gemeente Schagen
Code activiteiten	4	4
Eigen vermogen 31-12-2022	2.770.501	1.393.884
Resultaat jaar 2022	-1.654.785	-719.510
Art 2: 403 BTW	Nee	Nee
Deelname	11	12,5
Consolidatie	0	0

Liquide middelen

SOVON heeft een kredietfaciliteit bij de ING van € 5.000.000. Deze kredietfaciliteit wordt in de praktijk niet aangesproken, omdat SOVON aan schatkistbankieren doet. Bij het schatkistbankieren heeft SOVON een kredietfaciliteit van € 6.000.000.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserves staan ter vrije beschikking van de bestuurder. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt tussen publieke en private middelen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen, voorziening verlieslatende contracten en de overige voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende verplichtingen is voldaan:

- a. De rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk).
- b. Het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is.
- c. Er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor financiële activa of verplichtingen bij eerste verwerking worden gewaardeerd minus aflossingen, plus of minus de cumulatieve afschrijving, gebruikmakend van de effectieve-rentemethode voor het verschil tussen het oorspronkelijke bedrag en het bedrag op de vervaldatum, en minus bijzondere waardeverminderingen of niet ontvangen bedragen of niet ontvangen bedragen.

Kortlopende schulden

Schulden met een op de balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt - overeenkomstig de in de RJO aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes.

9.7

Toelichting behorende bij de balans

Immateriële vaste activa

	Overige immateriële vaste activa	Totaal immateriële vaste activa
Stand aan het begin van de periode		
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs aan het begin van de periode	221.930	221.930
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen aan het begin van de periode	214.061	214.061
Cumulatieve herw aarderingen aan het begin van de periode		
Immateriële vaste activa aan het begin van de periode	7.869	7.869

Verloop gedurende de periode

Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	5.082	5.082
Afschrijving op desinvesteringen		0
Herw aarderingen	0	0
Bijzondere w aardeverminderingen		0
Terugneming van bijzondere w aardeverminderingen		0
Overige mutaties		0
Mutaties gedurende de periode	-5.082	-5.082

Stand aan het eind van de periode

Verkrijgings- of vervaardigingsprijs aan het einde van de periode	221.930	221.930
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen aan het einde van de periode	219.143	219.143
Cumulatieve herw aarderingen aan het einde van de periode		
Immateriële vaste activa aan het einde van de periode	2.787	2.787

Materiële vaste activa

	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Stand aan het begin van de periode						
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs aan het begin van de periode	17.670.804	0	27.328.231	3.394.986	147.409	48.541.430
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen aan het begin van de periode	12.248.274		18.342.762	2.678.822		33.269.858
Cumulatieve herw aarderingen aan het begin van de periode						
Materiële vaste activa aan het begin van de periode	5.422.530	0	8.985.470	716.164	147.409	15.271.572
Verloop gedurende de periode						
Investerings	3.777.603	0	1.336.399	83.713	-17.026	5.180.689
Desinvesteringen	2.614.889	0	2.636.172	34876,85	0	5.285.939
Afschrijvingen	944.671		1.383.474	205.554		2.533.700
Afschrijving op desinvesteringen	2.486.153		1.855.222	10.493		4.351.868
Herw aarderingen	0	0	0	0	0	0
Bijzondere w aardeverminderingen						0
Terugneming van bijzondere w aardeverminderingen						0
Overige mutaties	0		0		0	0
Mutaties gedurende de periode	2.704.195	0	-828.026	-146.225	-17.026	1.712.918
Stand aan het eind van de periode						
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs aan het einde van de periode	18.833.517	0	26.028.458	3.443.822	130.383	48.436.180
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen aan het einde van de periode	10.706.793		17.871.014	2.873.884		31.451.690
Cumulatieve herw aarderingen aan het einde van de periode						
Materiële vaste activa aan het einde van de periode	8.126.725	0	8.157.444	569.939	130.383	16.984.490

De desinvesteringen omvatten alleen verkopen en afgestoten activa.

Financiële vaste activa

	Vorderingen op gemeenten en GR's	Totaal financiële vaste activa
Stand aan het begin van de periode		
financiële vaste activa aan het begin van de periode	15.165.410	15.165.410
Verloop gedurende de periode		
Investerings en verstrekte leningen	0	0
Desinvesteringen en aflossingen	631.892	631.892
Waardeveranderingen	0	0
Aandeel in resultaat deelnemingen	0	0
Stand aan het eind van de periode		
Financiële vaste activa aan het einde van de periode	14.533.518	14.533.518

Dit betreft de vordering op de gemeente Dijk en Waard voor de rente en aflossing van de geldlening ten behoeve van de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard. De afschrijving vindt lineair plaats in dertig jaar. Het rentepercentage is 0,94%. De lening is aangegaan in 2017 en loopt tot en met 2047.

	2023 EUR	2022 EUR	EUR
Vlottende activa			
Vorraden			
Vorraden		0	0
Vorderingen			
Debiteuren	2.320.558	601.842	
Rekening-courant BMO	0	-0	
Personeel	2.178	1.250	
Overige vorderingen	1.743.472	703.350	
Subtotaal vorderingen	4.066.208		1.306.443
Overlopende activa			
Vooruitbetaalde kosten	935.889	1.401.749	
Verstrekte voorschotten	8.173	1.847	
Overige overlopende activa	-	-	
Overlopende activa	944.062		1.403.596
Totaal van vorderingen	5.010.269		2.710.039

Debiteuren

De post overlopende activa omvat voor het grootste deel de transitorisch geboekte facturen die naar rato worden verdeeld over 2022 en 2023. In de overige vorderingen is geen bedrag opgenomen met een resterende looptijd langer dan één jaar. Dit geldt ook voor de overlopende activa.

Liquide middelen		
Kasmiddelen	17.522	15.134
Tegoeden op bankrekeningen	320.386	480.306
Schatkistbankieren	23.679.793	27.137.560
Liquide middelen	24.017.700	27.633.000
Totaal van vlottende activa	29.027.970	30.343.039

Schatkistbankieren

Gedurende het boekjaar 2011 is besloten een rekening courant overeenkomst te sluiten met het ministerie van Financiën (het z.g.n. Schatkistbankieren). In deze overeenkomst wordt de afspraak vastgelegd dat SOVON haar liquide middelen voor zover deze samenhangen met de door haar te vervullen publieke taak te laten beheren door de schatkist. Dit houdt in dat wij een betaalrekening en deposito's bij de schatkist aanhouden waarop alle publieke middelen worden beheerd. Liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

Eigen vermogen	Stand per 1 januari 2023	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2023	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve					
Algemene reserve		18.412.696	2.458.116	0	20.870.812
Bestemmingsreserve (publiek)					
Reserve risicofonds vervanging	2.998.359	-431.849	0	2.566.509	
Reserve risicofonds bapo	0	0	0	0	
Reserve NPO	2.434.481	-1.614.886		819.595	
Reserve werkdrukmiddelen VO	1.054.869	-936.422		118.447	
Reserve professionalisering leraren	372.735	-352.652		20.082	
Reserve kw alliteit	1.090.017	0	0	1.090.017	
Reserve verbouwing	0	0	0	0	
Reserve nieuw bouw	51.874	-51.874	0	0	
Reserve inrichting nieuw bouw	56.100	-6.404	0	49.696	
Reserve onderhoud	1.440.395	73.723	0	1.514.117	
		9.498.828			6.178.464
		27.911.524	-862.249	0	27.049.276

In bovenstaand overzicht is te zien dat het resultaat van bijna € 0,9 miljoen negatief voor € 3,3 miljoen ten gunste en ten laste van de verschillende bestemmingsreserves wordt gebracht. Het restant, bijna € 2,5 miljoen, wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Het eigen vermogen per 31 december 2023 is gedaald naar € 27.049.276. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2023 € 20.870.812. De materiële vaste activa bedragen per 31 december 2022 € 16.984.490. De algemene reserve is voor een groot deel vastgelegd in materiële vaste activa.

De overige bestemmingsreserves bedragen € 6.178.464. Deze zijn voornamelijk bedoeld voor:

- Risicofonds vervanging: dit risicofonds vormt een buffer voor vervangingskosten.
- Reserve NPO: Voor het niet-bestede deel van deze NPO-middelen is deze reserve gevormd. In 2025 wordt voor het laatst uit deze reserve geput.
- Reserve werkdrukmiddelen VO: In 2022 zijn de niet bestede middelen voor collectieve werkdrukmiddelen in de nieuw gevormde reserve werkdrukmiddelen gestort. Voor een groot deel zijn deze collectieve werkdrukmiddelen ingezet in 2023.
- Reserve professionalisering leraren: Ook het bedrag voor de professionalisering van leraren kon door het late moment van bekendmaken (oktober 2022) niet uitgegeven worden in 2022. Ook dit bedrag werd toegevoegd aan de nieuw gevormde bestemmingsreserve professionalisering leraren. Het grootste gedeelte is ingezet in 2023.
- Reserve kwaliteit: Deze reserve is in 2018 gevormd en wordt uitgegeven aan werkdrukverlichting en het verder verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2018 is gelet op de gezonde financiële positie van SOVON besloten om ruim € 4 miljoen toe te voegen aan de op dat moment nieuwgevormde bestemmingsreserve "kwaliteit". Hiervoor is met ingang van schooljaar

2019-2020 voor drie jaren € 1 miljoen per schooljaar gereserveerd. De hoogte van de reserve “kwaliteit” bedroeg op 1 augustus 2022 ongeveer € 1 miljoen. Daar waar de impact van de wegvallende incidentele middelen de kwaliteit van ons personeelsbestand raken, zullen wij de middelen uit de reserve “kwaliteit” inzetten. Dit bedrag hebben wij derhalve niet al op voorhand toegevoegd aan de begroting 2024-2028, maar gaan wij op een nader te bepalen moment inzetten.

- Reserve nieuwbouw: reserve ter dekking van de afschrijvingskosten voor de inrichting van rsg Wiringherlant.
- Reserve inrichting nieuwbouw: reserve ter dekking van de afschrijvingskosten voor de inrichting na de renovatie van het Mummellius Gymnasium.
- Reserve onderhoud: deze reserve is gevormd om de uitgaven die zijn opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan te kunnen spreiden en te kunnen bekostigen.

Voorzieningen	Verlofsparen en sabbatical leave	Jubileum uitkeringen	Werkloosheids bijdragen	Langdurig zieken	Transitievergoedin g tijdelijke contracten	Totaal personele voorzieningen
Personele voorzieningen						
Stand per 1 januari 2023	5.319.999	467.945	33.267	1.062.998	28.216	6.912.425
Verloop gedurende de periode						
Dotaties	936.926	265.815	113.709	112.038	0	1.428.488
Onttrekkingen	122.661	0	63.265	0	0	185.927
Vrijval	15.633	87.713	0	0	13.944	117.290
Stand per 31 december 2023	6.118.630	646.047	83.712	1.175.036	14.272	8.037.696
Voorzieningen met looptijd korter dan een jaar	49.194	66.962	78.267	557.285	19.949	771.657
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	2.000.000	579.085	5.445	617.751	-5.677	3.196.603
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	4.069.436	0	0	0	0	4.069.436

Langlopende schulden	Schulden aan FIN	Totaal langlopende schulden
Stand per 1 januari 2023		
Stand langlopend deel, begin van de periode	15.165.410	15.165.410
Stand kortlopend deel, begin van de periode	631.892	631.892
Stand totale schuld, begin van de periode	15.797.303	15.797.303
Verloop gedurende de periode		
Aangelegane leningen in de verslagperiode	0	0
Aflossing in de verslagperiode	631.892	631.892
Stand per 31 december 2023		
Stand totale schuld, einde van de periode	15.165.410	15.165.410
Stand kortlopend deel, einde van de periode	631.892	631.892
Stand langlopend deel, eind van de periode	14.533.518	14.533.518
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	2.527.568	2.527.568
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	12.005.950	12.005.950
Effectieve rentevoet in de verslagperiode	0,94%	

In 2017 is een langlopende geldlening aangegaan ten behoeve van de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard. De aflossing vindt lineair plaats in dertig jaar. Het rentepercentage is 0,94%. De lening is aangegaan in 2017 en loopt tot en met 2047. Van de gemeente Dijk en Waard ontvangt SOVON jaarlijks de rente en aflossing.

Voor het overige heeft SOVON geen kredietfaciliteiten.

	2023 EUR	2022 EUR	
Kortlopende schulden			
Schulden aan FIN	631.892	631.892	
Crediteuren	1.039.129	1.154.152	
OCW	0	0	
Belastingen en premies sociale verzekering	4.021.886	4.046.903	
Kortlopende overige schulden	52.050	76.955	
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		5.744.957	5.909.902
Overlopende passiva			
Vooruit ontvangen subsidies OCW	839.290	911.508	
Vooruit ontvangen investeringssubsidies	2.166	2.919	
Investeringsubsidie	0	0	
Vakantiegeld	2.144.700	1.873.430	
Overige overlopende passiva	2.197.163	2.100.772	
Overlopende passiva		5.183.318	4.888.628
Totaal van de kortlopende schulden		10.928.275	10.798.530

De post 'vooruit ontvangen investeringssubsidies' betreft bijdragen van het ministerie van OCW dan wel andere partijen ter financiering van investeringen. Investerings worden tegen geboekt op de investeringssubsidie en worden derhalve niet geactiveerd.

9.8

Toelichting behorende bij de staat van baten en lasten

	2023 EUR		2022 EUR	
Rijksbijdragen				
Rijksbijdrage OCW	64.506.175	64.506.175	60.355.953	60.355.953
Overige subsidies OCW				
Overige subsidies OCW	7.728.502		7.712.235	
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	5.775.650		5.747.328	
Overige rijksbijdragen	657.729		473.126	
		14.161.882		13.932.689
Rijksbijdragen		78.668.056		74.288.642
Overige overheidsbijdragen en -subsidies				
Provinciale bijdragen en subsidies	0		0	
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	228.460		50.771	
Overige overheden	4.444		130.259	
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden		232.904		181.029
Baten werk in opdracht van derden				
Overige baten werk in opdracht van derden	0		0	0
Overige baten				
Opbrengst verhuur	31.153		33.366	
Detachering personeel	602.411		836.851	
Ouderbijdragen	1.769.611		1.702.426	
Verkoop (onderw ijs) materiaal	7.158		5.327	
Catering	52.536		41.418	
Overige	430.066		566.310	
Overige baten		2.892.935		3.185.697

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.					
Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Kenmerk	Datum			
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.001.296/39994	20-4-2023	onderhanden		
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.001.882/39993	20-6-2023	onderhanden		
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.003.022/39979	19-12-2023	onderhanden		
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.003.022/39959	19-12-2023	onderhanden		
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.003.022/39966	19-12-2023	onderhanden		
Subsidie Zij-instroom 2023	2023/2/1.000.003.022/39977	19-12-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/142231	22-8-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/143244	22-8-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/143933	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/143734	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/144170	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/144183	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/138627	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/139438	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/138222	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/138467	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/140785	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/142587	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/142723	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/143542	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/143509	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/22415990/142308	17-7-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/23354622/143538	17-10-2023	onderhanden		
Subsidie voor studieverlof 2023	2023/2/23354622/144183	17-10-2023	onderhanden		
Subsidieregeling pilot praktijkgericht pr. 20 - 23 (G1)	GLTL22P010	9-6-2022	onderhanden		
Subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo 22/23	POVO22232	28-7-2022	onderhanden		
Subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo 22/23	DPOVO22231	28-7-2022	onderhanden		

Subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen 23-24 deel 2023	DPOVO23313	20-7-2023	onderhanden			
Subsidieregeling doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen 23-24 deel 2023	DPOVO23314	20-7-2023	onderhanden			
Subsidieregeling heterogene brugklassen	SHB210090	8-2-2022	onderhanden			
Subsidieregeling heterogene brugklassen	SHB210155	8-2-2022	onderhanden			
Subsidieregeling heterogene brugklassen	SHB210079	8-2-2022	onderhanden			
Subsidieregeling heterogene brugklassen	SHB210096	8-2-2022	onderhanden			
Subsidieregeling heterogene brugklassen	SHB210128	8-2-2022	onderhanden			
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023	VB23-VO-4007	31-5-2023	onderhanden			
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden voor scholen 2023	VB23-VO-4009	31-5-2023	onderhanden			
Subsidieregeling structureel voorkomen onnodig zittenblijven VO 2021-2023	VOZ23018	1-6-2023	onderhanden			
Subsidieregeling structureel voorkomen onnodig zittenblijven VO 2021-2023	VOZ23091	13-6-2023	onderhanden			
Subsidieregeling structureel voorkomen onnodig zittenblijven VO 2021-2023	VOZ23092	13-6-2023	onderhanden			
Subsidieregeling Praktijkgerichte havo	PHAVO23059	15-8-2023	onderhanden			
Subsidieregeling onderwijspersoneel opleiding tot leraar 23-26 deel 2023 (wordt in 2024 terugbetaald, betreffende persoon is gestopt met de studie)	SOOL23V085	18-12-2023	nee	wordt in 2024 terugbetaald, betreffende persoon is gestopt met de studie		
Subsidie ZIJ-INSTROOM 2021	2021/2/17493426/39990	21-12-2021	nee			
Subsidie Zij-instroom 2022	2022/2/18783774/39998	20-5-2022	ja			
Subsidie Zij-instroom 2022	2022/2/19097232/39988	20-7-2022	onderhanden			
Subsidie Zij-instroom 2022	2022/2/19403264/39993	22-8-2022	ja			
Subsidie Zij-instroom 2022	2022/2/21058659/39983	22-11-2022	onderhanden			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/136321	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/132971	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/134709	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/135901	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/136244	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/135685	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/137354	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/133887	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/134741	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/135812	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/136796	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/19403264/136385	22-8-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/20256847/137144	20-9-2022	nee			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/20256847/137879	20-9-2022	nee			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/20256847/132835	20-9-2022	Ja			
Subsidie voor studieverlof 2022	2022/2/21058659/137028	22-11-2022	Ja			
Subsidie Internationalisering funderend onderwijs 22	IFO220062	22-2-2022	Ja			
Subsidie Internationalisering funderend onderwijs 2023	IFO23108	18-1-2023	Ja			

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.									
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	<i>Kenmerk</i>	<i>Datum</i>					0		
							0		
							0		
			0	0	0	0	0	0	0
		Totaal:							
G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.									
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	<i>Kenmerk</i>	<i>Datum</i>							
Subsidieregeling pilot praktijkgericht pr. 20 - 23 (G2)	GLTL20190+GLTL20078	30-11-2020+4-12-2020	263.660	226.748	26.364	200.384	36.912	125.877	111.419
Subsidieregeling incidentele middelen leerlingendaling vo 2021-2025 (G2)	IML21043	31-8-2021	396.000	158.400	67.547	90.853	79.200	9.529	160.525
		Totaal:	659.660	385.148	93.911	291.237	116.112	135.405	271.944

	2023		2022	
	EUR		EUR	EUR
Personeelslasten				
Lonen en salarissen				
Brutolonen en salarissen	50.465.991		46.419.248	
Sociale lasten	7.015.828		6.522.371	
Pensioenpremies	6.866.095		7.543.038	
		64.347.913		60.484.657
Overige personele lasten				
Dotaties personele voorzieningen	1.428.488		1.594.351	
Personeel niet in loondienst	2.051.581		2.137.569	
Overig	1.830.236		1.637.341	
		5.310.306		5.369.261
Af: uitkeringen		954.391		793.307
		68.703.828		65.060.611

Personeelsbestand

Op 1 oktober 2023 bedroeg het aantal personeelsleden bij SOVON in totaal 946 personeelsleden (726,1 fte).

WNT-verantwoording 2023 SOVON

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op SOVON van toepassing zijnde regelgeving. Per 1 januari 2016 zijn de verlaagde sectorale WNT-maxima voor de onderwijssectoren vervangen door bezoldigingsklassen op basis van instellingskenmerken. SOVON valt in 2023 onder klasse indeling E met een bijbehorend bezoldigingsmaximum van € 189.000.

Bezoldigingsklasse 2023	totale baten per kalenderjaar	aantal leerlingen	gewogen aantal onderwijssoorten	totaal complexiteitspunten	klasse indeling	bezoldigingsmaximum
t-2	2021	74.087.478	6577	4		
Complexiteitspunten	6	3	4	13	E	189.000

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevend topfunctionaris

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	R.B.M. Rigter
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	155.331
Beloningen betaalbaar op termijn	22.920
Subtotaal	178.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	178.250
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	R.B.M. Rigter
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.190
Beloningen betaalbaar op termijn	23.238
Subtotaal	172.427

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.000
Bezoldiging	172.427

Betreft reguliere aanpassing van de cao bestuurders funderend onderwijs.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	H. Klaassen
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 17/4
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	31.835
Beloningen betaalbaar op termijn	6.588
Subtotaal	38.424
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	55.405
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	38.424
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	H. Klaassen
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	23/11 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	13.000
Beloningen betaalbaar op termijn	1.824

Subtotaal	14.823
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	19.063
Bezoldiging	14.823

Toezichthoudend topfunctionaris

Gegevens 2023					
bedragen x € 1	S. van Ketel	R. Winter	R. van Rijn	H. Winters	A. Amhaini
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 30/6
Bezoldiging					
Bezoldiging	10.575	7.000	7.000	7.000	3.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	18.900	9.450
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	10.575	7.000	7.000	7.000	3.500
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022					

bedragen x € 1	S. van Ketel	K. van der Gaast	R. van Rijn	H. Winters	A. Amhaini
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 –31/12	01/01 –31/12	01/01 – 31/12	01/01 –31/12	01/01 –31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	10.575	7.000	7.000	7.000	7.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300	18.300	18.300

Afschrijvingen op immateriële en materiële activa

Immateriële vaste activa	5.082		5.857	
Materiële vaste activa	2.533.700		2.674.099	
		2.538.782		2.679.957

Huisvestingslasten

Huur	467.168		364.848	
Verzekeringen	0		0	
Onderhoud	671.722		1.041.812	
Energie en water	902.718		1.080.870	
Schoonmaakkosten	1.264.259		1.205.919	
Heffingen	44.320		44.997	
Overige	71.718		88.789	
		3.421.905		3.827.234

Overige lasten

Administratie- en beheerslasten	1.166.138		1.160.930	
Inventaris en apparatuur	2.220.147		1.113.297	
Leermiddelen	4.590.031		4.556.232	
Dotatie overige voorzieningen	0		0	
Overige	838.221		748.577	
		8.814.537		7.579.037

Financiële baten en lasten

Rentebaten	968.889		171.458	
Rentelasten	145.842		151.945	
		823.048		19.513

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van Van Ree accountants zijn ten laste gebracht van de stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW:

	Van Ree Accountants	Overige	Totaal kosten
Onderzoek naar de jaarrekening en bekostigingsgegevens	60.280	0	60.280
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controlediensten	9.014	0	9.014
Totaal	69.294	0	69.294

Alkmaar, 21 juni 2024

Bestuurder,

dr. R.B.M. Rigter, voorzitter

Raad van Toezicht,

mr. S. van Ketel, voorzitter

H. Winters MBA

mr. R.K. van Rijn MBA

drs. F. Jonkers

drs. T. Cohen

Een kengetal is een cijfer dat in sterk vereenvoudigde vorm een meetgegeven vertegenwoordigt, een waarde. In het voortgezet onderwijs is voorgeschreven, dat de balans en de exploitatierekening voor het ministerie van OCW alleen op bestuursniveau wordt gemaakt. Daarom zijn de gebruikelijke financiële kengetallen op dat niveau aan de orde.

Het financiële toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie. Eén van de onderdelen van het financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur financieel gezond is en op korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de Inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht.

Uitbreiding signaleringswaarden financieel toezicht onderwijsinstellingen

Ten behoeve van het financieel toezicht op financiële risico's hanteert de onderwijsinspectie al enige tijd verschillende kengetallen. Voor deze kengetallen zijn signaleringswaarden bepaald. Voor de beoordeling van de jaarrekening 2022 en verder is door de inspectie een uitbreiding op de kengetallen voor de liquiditeit toegevoegd. De reeds bestaande differentiatie naar de omvang van de instelling is uitgebreid met de categorie 'grootste instellingen'. Voor deze instellingen geldt een signaleringswaarde voor de liquiditeit (vlottende activa / vlottende passiva) van 0.5. Hieronder is een overzicht van deze nieuwe signaleringswaarde opgenomen.

Omschrijving	Signaleringswaarde nieuw
Liquiditeit	Klein: minder dan 1,5 Middel: minder dan 1 Groot: minder dan 0,75 Grootste: minder dan 0,5
Solvabiliteit 2	Minimaal 30%
Absolute omvang liquide middelen	PO en VO: minimaal € 100.000 MBO en HO: minimaal € 2 miljoen

Kleine instellingen: besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen.

Middelgrote instellingen: besturen met totale baten tussen € 3 en € 12 miljoen.

Grote instellingen: besturen met totale baten tussen € 12 en € 25 miljoen.

Grootste instellingen: besturen met totale baten meer dan € 25 miljoen.

Naast deze signaleringswaarden die gericht zijn op de detectie van financiële risico's wordt het kengetal voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen gebruikt. Omdat dit kengetal niet gebruikt wordt voor het toezicht op risico's, maar voor het toezicht op te hoge vermogensvorming, maakt deze geen deel uit van dit kader.

Signaleringswaarden zijn géén normen of streefgetallen, maar grenswaarden die attenderen op het feit dat er mogelijk een risicovolle of ongewenste situatie is of dreigt.

Deze signaleringswaarden gebruikt de Inspectie bij het financieel toezicht op de onderwijsbesturen (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden). De Inspectie hanteert niet langer signaleringswaarden voor de kengetallen rentabiliteit, weerstandsvermogen en de huisvestingsratio. Er blijven drie kengetallen over: solvabiliteit, liquiditeit en de ratio normatief publiek eigen vermogen.

De stand van zaken bij SOVON ten aanzien van genoemde kengetallen was in het verslagjaar (en het jaar daarvoor) als volgt:

Kengetal	Signaleringswaarde	SOVON 2023	SOVON 2022
Solvabiliteit	<0,30	0,45	0,46
Liquiditeit	<0,50	2,66	2,81
Normatief eigen vermogen	>1,0	1,08	1,12

Toelichting

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en verschaft inzicht in de vraag of het bevoegd gezag voldoende eigen vermogen heeft om op langere termijn voort te bestaan. De solvabiliteit geeft aan welk deel van de bezittingen (activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen. Er zijn daarbij twee benaderingen gangbaar: 'solvabiliteit 1', waarbij alleen het eigen vermogen wordt gebruikt bij de berekening van het kengetal, en een 'solvabiliteit 2' waarbij gebruik wordt gemaakt van het eigen vermogen, vermeerderd met de voorzieningen. SOVON scoort met 0,45 boven deze norm.

Liquiditeit

De current ratio ofwel liquiditeit geeft aan in hoeverre een instelling of bedrijf op korte termijn (minder dan één jaar) aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen, met andere woorden of het op korte termijn in staat is om alle kortlopende schulden te betalen. De liquiditeit wordt gedefinieerd als de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden. Besturen met een liquiditeit onder de signaleringswaarde van 0,75 kunnen mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen voldoen. Dat wil echter niet zeggen dat zij in betalingsproblemen verkeren. Dat hangt af van de mogelijkheden die een bestuur heeft om geld vrij te maken of door roodstand op de betaalrekening. SOVON zit met een signaleringswaarde van 2,66 ruim boven de norm.

Normatief publiek eigen vermogen

De Inspectie heeft op verzoek van de ministers van OCW in 2020 een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor het bepalen van de bovengrens van het eigen vermogen van besturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

De Inspectie gaat deze signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatige besteding van middelen. De Inspectie benadrukt daarbij dat deze waarde geen absolute norm is, maar in geval van overschrijding de basis vormt voor een gesprek met het betreffende bestuur. In dit gesprek wordt de vermogenspositie in de context geplaatst met het beleid van het bestuur. Context en beleid kunnen aanleiding zijn om (tijdelijk) een hogere vermogenspositie aan te houden dan de signaleringswaarde aangeeft.

Voor besturen in het po, vo, mbo, hbo en wo is de formule:	
$(0,5 \times \text{aanschafwaarde gebouwen} \times 1,27^2)$	
+	boekwaarde resterende materiële vaste activa
+	(omvangafhankelijke rekenfactor $\times$ totale baten)
Omvangafhankelijke rekenfactor:	
• 0,05 voor besturen met totale baten groter dan of gelijk aan € 12 miljoen • onder de € 12 miljoen loopt de rekenfactor geleidelijk op van 0,05 tot uiteindelijk 0,1 bij besturen met totale baten van € 3 miljoen • voor besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen wordt geen rekenfactor toegepast, maar een vaste risicobuffer van € 300.000,-	

Aanschafwaarde gebouwen				18.833.517	11.959.283
Boekwaarde resterende mva					8.857.765
Totale baten				82.762.785	4.138.139
Signaleringswaarde					24.955.188
Eigen vermogen					27.049.276
Hoger dan signaleringswaarde					2.094.088

Het bovenmatig eigen vermogen is gedaald van € 2.950.181 in 2022 naar € 2.094.088 in 2023. Het bovenmatig eigen vermogen zal naar verwachting eind 2024 nihil zijn.

9.10

Treasurybeleid

De primaire doelstelling van SOVON is het verzorgen van voortgezet onderwijs. Een en ander vastgelegd in artikel 3 van de statuten van de stichting. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij de SOVON is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt op de volgende manier gerealiseerd:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde middelen tegen acceptabele condities.
- Het minimaliseren van de kosten van het verkrijgen van financiële middelen.
- Het optimaliseren van het rendement van eventuele tijdelijk overtollige liquide financiële middelen.
- Het beheersen van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden.
- Het registreren van transacties in de administratie.
- Het vormen van adequate dossiers.
- Een goede interne en externe informatievoorziening over de uitvoering van het treasurybeleid.

- Het nakomen van wettelijke verplichtingen inzake bovenstaande.

In 2016 is het Treasurystatuut van SOVON aangepast aan de nieuwe eisen die in de regeling beleggen en belenen zijn gesteld in 2016. Daarnaast wordt jaarlijks de regeling van tekenbevoegdheden vastgesteld door de bestuurder.

SOVON maakt gebruik van schatkistbankieren. De bestuurder van SOVON heeft hiervoor een overeenkomst afgesloten met het Ministerie van Financiën.

SOVON houdt haar publieke middelen aan op de eigen rekening-courant rekening(en) bij het Ministerie van Financiën (en ontvangt hiervoor een rentevergoeding). SOVON regelt het betalingsverkeer via de eigen banken. Aan het einde van een werkdag wordt een eventueel negatief saldo op de bankrekeningen aangezuiverd vanaf de rekening-courant die SOVON heeft bij het ministerie van Financiën. Andersom wordt een positief saldo op deze bankrekening aan het einde van de dag juist afgeroomd ten gunste van de rekening-courant bij het Ministerie van Financiën.

Zolang gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot treasurybankieren, worden geen publieke middelen bij banken aangehouden. Alle beleggings-, krediet- en leenfaciliteiten lopen via het Ministerie van Financiën, waarmee de eventuele kredietwaardigheidsbeoordelingen geborgd zijn.

Beëindiging van de deelname aan het schatkistbankieren kan alleen bij toestemming van de RvT van SOVON.

De wettelijke kaders voor het beleid inzake beleggen, lenen en financiële derivaten zijn opgenomen in de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (OCW, 1 juli 2016).

Voor SOVON betekent dit dat beleggingen, leningen en derivaten met publieke middelen alleen worden aangetrokken in euro's.

Beleggingen

- Middelen die tijdelijk overtollig zijn kunnen in een belegging worden uitgezet.
- Er mag geen extern vermogen worden aangetrokken met het doel de aangetrokken gelden te beleggen of te belenen.
- De periode van het beleggen is eindig en de belegging moet op een vooraf vastgestelde einddatum worden terugontvangen.
- De hoofdsom van de belegging moet door de financiële onderneming te allen tijde worden gegarandeerd.
- Beleggingen moeten vooraf door de bestuurder ter kennisname aan de RvT worden gestuurd.

In 2023 heeft SOVON opnieuw geen beleggingen verricht en ook geen derivaten aangetrokken of uitgezet.

Leningen

- Er mogen geen leningen worden verstrekt aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties, tenzij deze lening van toepassing is voor de uitvoering van de wettelijke taak van SOVON en past binnen het strategisch beleid van SOVON.
- Bij het aangaan van leningen moet worden vastgesteld dat SOVON in staat is om de lening overeenkomstig de leningsvoorwaarden terug te betalen.
- Leningen moeten vooraf door de bestuurder ter kennisname aan de RvT worden gestuurd.

In 2017 is een langlopende lening met het Ministerie van OCW afgesloten in verband met de nieuwbouw van het hoofdgebouw van het Huygens College Heerhugowaard.

9.11 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

9.11.1 *Meerjarige financiële verplichtingen*

Software

Met Afas is een contract gesloten voor software voor de personeelsadministratie ter waarde van € 50.000 per jaar.

Voor het financiële pakket is de contractwaarde € 18.000

Leermiddelen

Via Koepelorganisatie SIVON heeft SOVON deelgenomen aan de Europese aanbesteding voor leermiddelen. Iddink heeft de opdracht gekregen voor het interne en externe boekenfonds. Contractwaarde ca. € 1,8 miljoen.

Schoonmaak & afval

In 2017 zijn er nieuwe contracten getekend met de schoonmaakbedrijven CSU Cleaning Services B.V. en Hectas Facility Services C.V. De contracten hebben een looptijd van twee jaar (tot en met juli 2019) met acht optie jaren. De verplichting van Hectas Facility Services C.V. bedraagt op jaarbasis € 123.000 per jaar. De contractwaarde van CSU Cleaning Services B.V. bedraagt € 660.000 per jaar.

In 2021 is een contract afgesloten met Victoria voor de schoonmaak van de Berger Scholen Gemeenschap. Contractwaarde is € 114.000 per jaar.

De sanitaire voorzieningen zijn aanbesteed in 2016. Met Initial Hokatex is een contract afgesloten. De startdatum is 1 januari 2017. Contractwaarde € 33.000. Looptijd tot 31 december 2019 met stilzwijgende verlenging.

Met GP-Groot is in 2019 een contract afgesloten voor het ophalen van afval. Contractwaarde is € 90.000.

Breedbandinternet

Met Vodafone is eind 2021 een nieuw contract afgesloten voor vier jaar voor breedband-internet na een onderhandse aanbesteding. De contractwaarde is ongeveer € 42.000 per jaar.

Gas en elektra

Via een Europese aanbesteding van “Energie voor Scholen” is Engie gecontracteerd voor levering van gas en elektra.

Contractwaarde gas: € 180.000

Contractwaarde elektra: € 425.000

Multi Functionals

Met Canon is in 2019 een contract afgesloten voor gebruik van multifunctionals. De contractwaarde is opgebouwd uit een deel huur en een deel afdrukkosten. Jaarlijkse orde van grootte € 130.000.

Klassenmeubilair

Met Eromes is in 2021 na een Europese aanbesteding een contract afgesloten voor tien jaar voor de levering van klassenmeubilair. Naar verwachting is de contractwaarde ca. € 35.000 per jaar.

Onderhoud aan gebouwgebonden installaties

Met Equans, Kropman en Paraat zijn contracten gesloten voor het onderhoud aan gebouwgebonden installaties:

Equans voor elektrotechniek en werktuigbouw. Contractwaarde € 150.000

Kropman voor beveiligingsinstallaties (contract opgezegd). Contractwaarde: € 50.000

Paraat voor brandveiligheid. Contractwaarde € 50.000

Overige aangegane inkoopverplichtingen:

Aannemersbedrijf J.M. Putter	€ 8.960.000
De Meeuw Verhuur Nederland BV	€ 813.000
CSU Cleaning Services BV	€ 750.848
Equans Empowering Transitions	€ 566.805
KG & Rolf de Rolf Groep B.V.	€ 500.000
Canon Nederland BV	€ 292.718

10. Overige gegevens

10.1 Controleverklaring

Vanaf p. 110.

10.2 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Als gevolg van de Wet op het Voortgezet Onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling. Het negatieve resultaat van het verslagjaar 2022 van - € 1.594.890 wordt onttrokken aan het eigen vermogen volgens de verdeling in bijlage C2.

10.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum heeft SOVON een intentieovereenkomst gesloten met csg Jan Arentsz. Hierin spreken beide besturen af een onderzoek te zullen uitvoeren naar de mogelijke meerwaarde voor de leerlingen wanneer zij hun bestaande samenwerking (in het Van der Meij College) intensiveren. Dit onderzoek is eind 2023 afgerond. In 2024 wordt besloten of het traject een vervolg krijgt.

10.4 Samenwerkingsverbanden vo, bve en overige instellingen

SOVON werkt samen met andere onderwijsinstellingen in de regio. In overeenstemming met het Besluit samenwerking vo-bve wordt hierover gerapporteerd. Per peildatum volgen de hierna vermelde aantallen leerlingen per brinnummer elders onderwijs:

Brin	Schoolnaam	Aantal leerlingen 2021	Aantal leerlingen 2022	Aantal leerlingen 2023	Volgt onderwijs bij
01XF	Osg Willem Blaeu	16	22	25	ROC Kop van Noord Holland
					Horizon College Alkmaar
16ST	Berger Scholen Gemeenschap	11	13	14	Horizon College Alkmaar
17DD	Rsg Wiringherlant	1	1	2	ROC Kop van Noord Holland
					Horizon College Alkmaar

19ZQ	Stedelijk Dalton College Alkmaar	12	4	8	Horizon College Alkmaar
					Regius College
19ZX	Huygens College Heerhugowaard	6	11	4	Horizon College Alkmaar
20AA	Murmellius Gymnasium	1	0	0	Regio College Zaandam

Daarnaast verzorgt SOVON, zoals in hoofdstuk 1 vermeld, met csg Jan Arentsz bovenbouw vmbo-onderwijs in het Van der Meij College.

Verder is SOVON betrokken bij de volgende externe bestuurlijke netwerken:

- Swv vo Noord-Kennemerland (passend onderwijs).
- Swv vo Kop van Noord-Holland (passend onderwijs).
- Het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) over de REA (regionale educatieve agenda) in de gemeente Alkmaar.
- Het OOGO in de gemeenten Heerhugowaard, Bergen en Hollands Kroon.
- Overleg met de besturen van de csg Jan Arentsz, het Petrus Canisius College, het Trinitas College, de Adriaan Roland Holtschool en het Clusius College over een evenwichtige spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio, resulterend in een RPO en een meerjarenbeleidsplan.
- De 'Topgroep Noord-Holland-Noord'.
- Overleg met de bestuurders van de overige vijf besturen voor voortgezet onderwijs in de regio Noord-Kennemerland over alle voor het voortgezet onderwijs relevante onderwerpen.
- Overleg met de bestuurders in de regio Kop van Noord-Holland over alle voor het voortgezet onderwijs relevante onderwerpen.
- Het Regionaal Platform Arbeidsmarkt Noord-Holland-Noord.
- Het overleg over de Regionale Educatieve Agenda.
- De regionale Stuurgroep Voortijdig Schoolverlaten
- De Raad van Advies van Hogeschool Inholland.

Bijlage C2 Bestemming van het exploitatiesaldo

O.S.G. Willem Blaeu

ten laste van	Algemene reserve	-439.762,50
ten laste van	Reserve NPO	-122.234,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-134.655,59
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-47.580,12
		<u>-744.232,21</u>

Focus

ten gunste van	Algemene reserve	186.141,79
ten laste van	Reserve NPO	-26.734,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-37.668,15
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-13.309,92
		<u>108.429,72</u>

Berger Scholengemeenschap

ten gunste van	Algemene reserve	2.722,04
ten laste van	Reserve NPO	-200.693,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-56.408,32
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-47.836,08
		<u>-302.215,36</u>

R.S.G. Wiringherlant

ten gunste van	Algemene reserve	964.949,70
ten laste van	Reserve nieuwbouw	-51.873,58
ten laste van	Reserve NPO	-68.104,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-149.465,29
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-52.813,08
		<u>642.693,75</u>

De Viaan

ten laste van	Algemene reserve	-194.793,20
ten laste van	Reserve verbouwing	-6.688,08
ten laste van	Reserve NPO	-34.260,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-2.450,85
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-7.000,00
		<u>-245.192,13</u>

Stedelijk Dalton College

ten gunste van	Algemene reserve	241.868,93
ten laste van	Reserve NPO	-92.963,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-171.679,84
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-60.662,52
		<u>-83.436,43</u>

Huygens College

ten gunste van	Algemene reserve	821.382,98
ten laste van	Reserve NPO	-564.460,00
ten laste van	Reserve werkdrukmiddelen VO	-223.594,28
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-79.006,32
		<u>-45.677,62</u>

Murmellius Gymnasium

ten gunste van	Algemene reserve	183.707,38
ten laste van	Reserve inrichting nieuwbouw	-6.403,71
ten laste van	Reserve verbouwing	0,00
ten laste van	Reserve NPO	-91.480,00
ten laste van	Reserve werkdrumiddelen VO	-123.548,31
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-43.655,40
		<u>-81.380,04</u>

Van der Meij

ten gunste van	Algemene reserve	311.630,37
ten laste van	Reserve NPO	-413.958,00
ten laste van	Reserve werkdrumiddelen VO	-41.853,50
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-14.788,80
		<u>-158.969,93</u>

BMO

ten gunste van	Algemene reserve	787.910,22
		<u>787.910,22</u>

Bovenschools

ten laste van	Algemene reserve	-388.740,43
ten laste van	Risicofonds Vervangingen	-431.849,23
ten laste van	Risicofonds Bapo	0,00
ten gunste van	Reserve verbouwing	6.688,08
ten gunste van	Reserve onderhoud	73.722,62
ten laste van	Reserve kwaliteit	0,00
		<u>-740.178,96</u>

Geconsolideerd

ten gunste van	Algemene reserve	2.477.017,28
ten laste van	Reserve verbouwing	0,00
ten laste van	Reserve nieuwbouw	-51.873,58
ten laste van	Reserve inrichting nieuwbouw	-6.403,71
ten gunste van	Reserve onderhoud	73.722,62
ten laste van	Reserve overige	15.445,33
ten laste van	Risicofonds vervangingen	-431.849,23
ten laste van	Risicofonds Bapo	0,00
ten laste van	Reserve NPO	-1.614.886,00
ten laste van	Reserve werkdrumiddelen VO	-941.324,13
ten laste van	Reserve profesionalisering leraren	-366.652,24
ten laste van	Reserve kwaliteit	0,00
ten laste van	Reserve personeel	-3.354.711,60
		<u>-862.248,99</u>

totaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord

Elisabethhof 19
2353 EW Leiderdorp

T (071) 303 15 58
leiden@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 92053947

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons goedkeurend oordeel inzake het getrouwe beeld en ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord te Alkmaar gecontroleerd gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- wordt, vanwege het belang van de bestedingen beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid', niet voldaan aan de vereisten van rechtmatigheid. De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 zijn niet rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel inzake het getrouwe beeld van de jaarrekening

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid

In het boekjaar is de regelgeving met betrekking tot Europese aanbesteding niet geheel nageleefd. Een leveringen en diensten die boven het drempelbedrag van de Europese aanbesteding kwamen, zijn niet Europees aanbesteed.

Ons afkeurend oordeel inzake de financiële rechtmatigheid is tevens gebaseerd op het in het oordeel inzake de jaarrekening benoemde en door ons toegepaste wettelijke kader van de controle en onafhankelijkheid.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons afkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen

bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leiderdorp, 24 juni 2024

Van Ree Accountants

mr.drs. G.J. de Jong RA

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs

Noord-Holland-Noord

Arubastraat 4 | Postbus 9081 | 1800 GB Alkmaar

072 - 567 10 67

sovon.nu

Lees meer op lerenvooredereen.nl